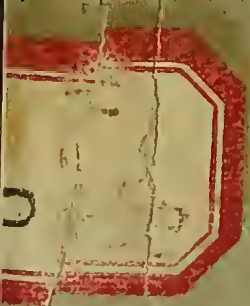




PAVOSTO

zeoxchešenitótahaōez Luke na John.

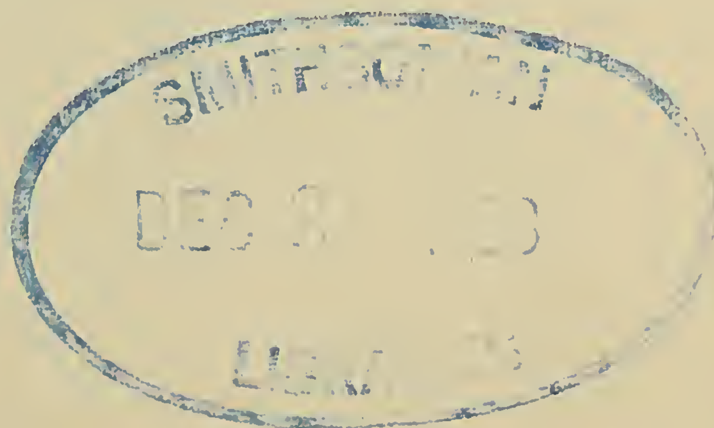


With Compliments of
R. Petter

PAVOSTŌ

zeoxchešenitótahaōez Luke na John
niš hevovistomosseon Jesus Christ.

The Gospels of Luke and John
translated in the Cheyenne language
and printed for the interest of the
Mennonite Mission among the
Cheyenne Indians.



WITNESS PRINT, Berne, Indiana.

PAVOSTŌ

Zeoxchešenitótahaōez Luke na John.

INTRODUCTION.

"Behold I bring you good tidings of great joy, which shall be to all the people." To the intent that these good tidings also reach the ears and the hearts of our Indians, were these two Gospels—Luke and John—written and printed in the Cheyenne language. May this translation of God's Word prove an appropriate *lightbearer*, a *channel* and a *vessel* to convey into the hearts and minds of our Cheyenne the light, the life and the love, which Christ brought to this world of darkness, death and hatred.

R. Petter, Mennonite Mission.

August 1902. Cantonment, Okla.

NISTAMĒSTOMEVASISTOZ.

Ezetxeo maheonemxistoneheva: otā niñséhótahaovazenov pavostō zeveŝhesseohapavetanoxtov. Hen pavostō etahān zeoxcetooveamemxeoe heto maheonzistxistoneheva.— Nohasse nivaetto zeoxcetataenom na zeoxceōstom heto maheonezistxiston momoxetoovetanom zeheŝemaheonatame, zeheŝemomåtavatame na zeoxcetoovatto maheonomotom. Ooxce-ōstomosz momoxeameveŝhesseamhätto ametanene máp zeñxhesto-amessevo Maheono, Jesus Christ hevetovå. Zessenszé

Meaneŝie, Zémamovo 1902.

John zeoxchešótahaōez
Pavhóstō.

CHAP. I.

1 Zémone-asshestano ehessóneō homotom,
na hen homotom évesse-vhōnō Maheon, na hen
homotom énēhovho Maheo.
2 Na hen vezen zistosse-moneasshestano é-
vessevhōnō Maheo.
3 Nitao howáeoz émanszenhōnoz, na hováe
zsaa-manszēs, eśsaamanehane-henéō zemana.
4 Na vostanehevestoz nitooxż enēhovho, na
hen vostanehevestoz énēhoveneō hevohoksena-
nistovevo hestaneo.
5 Na hen zevohokass evohóyottå zeáenonet-
tō, na zeáenonettō eśsaanótovaztô.
6 Nasz hetano énmeanohōnō Maheo, John
zexeše-veheziss.
7 Nhé exhoeótahaneho, eñxeóstano hen ze-
vohoksez, nonoxpă nitao hestaneo zhesseonis-
syomáta hevetov.
8 Eśsaanēhové hato zevohokass, énmeatovho
zeñxe-ósesto hen zevohoksez.
9 E'nmeha-ñšena-hoénetto hestanov nhe zeo-

nissyome-vohokass zetoĕ-vohóyoēs nistoxs vostan.

10 E'veaz, zęxhestanovez, na hestanov émeha-vešemanáotōĕ, na hestanov essaananōeho.

11 Exhôhottŏ tāma hevostanemo, na tāma hevostanemo eśsaamasseztōheo.

12 Na zehestoe-masseztōs émetonoho nexōvhastoz zeñxhenissonet's Maheon, nah zetoeonissyomátoziss hevéhestoz:

13 Zsaaveŝhestaozehet's máe, na matoheva hetšetanoxzevå mat-hoevokxz, na matŏheva hetšetanoxzevå hetanó, óha Maheon.

14 Na hen homotom exevxotaeneŏ na nivhestanovema-enóneo (na nívōxtomovonon hevohóyo-evatamāestoz, tass hevohóyo-evatamāestoz zénokāsz maheo) eohotomoen oheevaztastovå na hetomstovå.

15 John exhossemohōno nā émaxehaeho, eszeho: zeahāne nah zistotoxemŏ, nah zenstoshestoxe-hôhoenitōsz návovoahetova zeheše-nistavovoahetōsz.

16 Na heohotomōenátovå nistxuiz nihesseamámå mehosshotoastoz na mato mehosshotoastoz.

17 Moše émeaă hóemanistoz; otā oheevatamāestoz na onissyometomestoz éhoeozesz Jesus Christ.

18 Hovane vostan eśsazeše-vōmoheo Mahe-

onô tónexovevă; óha zenokoenoxzetto Zehē-
hyahetovsz zenoóettoesz Ehano: niahāné zehe-
še-meemoss.
19 Na etahāne zehetostōonans John, hane
Jews zistášene-enánóvoss maheonhetaneo na
Levites, Jexušalemo zehestaziss, zistánoztōs,
ninēeváeve?
20 Na émes'tano, na es'saaéztôno; eszheše-
mestano, nassaanēhové Christ.
21 Na énoztovovhōnŏ, nivae nah? Ninēhové
Elias? Na eszeho, nassaanēhové. Ninehové
nah ovhanhe? Na énostaho hovahan.
22 Néš eszetovhōnŏ, ninēevaevê? nonoxpa
natanešeméstomevoneo zenszheše - nenāhe-zēê.
Nioxettaz nitooxz tāma?
23 Eszeho, nanēhov henistōhestoz nasz ze-
maxehāsz tóhovê, xanove-manstová hemeo Ze-
nithāsz, zettohēs ovhanhe Isaiah.
24 Na zémehaešene-enáhess exhestaehōnô
Phariseehetaneo.
25 Na eszheše-nōztōnô, na eszettaehōnô, he-
nae nah zehesse-eōstāovāttŏ zsaanēhovetto
Christ na Elias, na mato heva nah ovhanhe?
26 John zénostovoss eszeho, navešeēōstāova
máp: nisxsenaōevo nasz nhé zsaahene-énovo-
hess,
27 Niahāne zehestoxhoeōsz, vátometto ze-
nistavovoahetōsz, hemocanoz zevesetōet's zsa-

ahoxtamestomôvo zemeheše-oneanomovo.

28 Heto hovae émahozessoneȯ Bethabara
nhasto Jordaneohe, nhano John zēōstāōváss.

29. —— Zexhosse-ešēvez John évōmóhōno
Jesuseva én'noxzottaehō, na eszeho, Vehōma
heg'sāessonam Maheo, zeoxce-hassetano zex-
hatavsevoetastov hestanov.

30 Zeto niahāne nah zenhetto, nanstos-hes-
toxhôhoénetowa hetan zevovoahetōsz, zeheše-
nistavovoahetōsz.

31 Na nas'saa-hene-enovohe; óha zistósse-
naxhene-enōesz Israeleva nañxhesshô - vešēō-
stāovå máp.

32 Na John énitótahaneho, eszeho, návōmo
mátassooma, eñxhesse-anhôoxz heamă, tass he-
men, na etax'hóetō.

33 Ná nas'saahene-enovohe: hotaz nah zen'-
nešenēnahēsz żénvešē-ōstāovavo máp názetta,
nohasse nivasz zevōmȯz zeanhôtaxeōšetōsz na
zetoomostōsz, nhé niahāne zevešēōstāovaz
Maheonemátassoomå.

34 Na naeševōxta, na nanešemestano hostō,
zeto niahane zehēhyaetōeziss Maheon.

35 Na tahossešēvå John exhosseneho na
nīš hevovistomosseon évessehoemaehōnȯ;

36 Na zévōmoss Jesuseva zeaménet's eszeho,
vehōma heg'sāessonam Maheo!

37 Na níníšet's hevovistomosseon énistovae-

hōnŏ zehēsz na exhoeovovhōnŏ Jesuseva.

38. Neš Jesus exhooto-ohō na évōmohōnŏ żexhóeōs, na eszettohōnŏ, hena zenoxzeomass? Na eszettovohōnŏ Rabbi (zeszenov mozenovan Zenithåtto) t'sa niēvae?

39. Eszettaevohōnŏ, nínās na nszevehōxtanow. Exhoénehōnŏ na évōxtomovo-novo zeēvaet's; na eñševēsthōmovhōno hen ešēvå; hea zématótnxeo móešhōstane.

40 Nasz nhe nínisevoss zénistovoss Johneva zeēszés na zémehahóeovoss, mónséhané Andrew Simon Peter hevis'son.

41 Estavóemeo-vohōnŏ tāma hevis'son Simoneva, na eszettohōnŏ, naešemeovon Mešiax (mozenovan zénenov Christ.)

42 Na exhoeozohōnŏ Jesuseva hevez. Na Jesuseva zévehomaes eszettaehōnŏ, nitónēhové Simon hēhya Jona: Kevas nszeoxcettan (mozenovane zénenov ohona)

43 —— Na hosse ešēva Jesus exhassetanoho Galileeno, na zémeovoss Philipeva eszettohōnŏ, hóeovsz.

44 Mo Philip exhestahe Bethsaida, mâvehoeno zexhestavoss Andrev na Peter.

45 Philip estameovohōnŏ Nathaneleva, na eszettohōnŏ, naešemeovon nah Moše hesthoemanistov na ovhanheo zexhossemovoss, Jesus zehestāsz Nazareth, hehyaŏ Joseph.

46 Na Nathanaeleva eszettaehōnŏ, tah ho-
va'e zepeva zeñshe'sthōénetto Nazareth? Phil-
ipeva eszettaehōnŏ, ninasz na heveoxtoz.
47 Jesus zévōmoss Nathanaeleva zén'nhaox-
zevās, eszettohōnŏ, vehōma nasz Israelite zeo-
nissyomsaa-nohāesz hōcéhĕstoz.
48 Nathanael eszettohōnŏ, t'sa nihesshene-
enové? Jesuseva zénostōs, eszettaehōno, zsá-
aešeonōmaheta Philip, hane zexhóetto átonoĕ
voxkōhemenoeva, nivōmaz.
49 Nathanael énostovohōno na eszettohōno,
Zenithátto, nionissyomnēhov Hēhyao Maheo:
nionissyomnēhov Zemaxevehonevsz heszhesta-
no Israel.
50 Jesus énostaho na eszettohōnŏ, zistahŏ-
maxenettaz, nivōmaz átono voxkōhemenoeva,
mó nihesse-onissyomáta? nstavōxtanoz zehé-
pemomahāōsz hováeoz, heto zeoxexova.
51 Na eszettohōnŏ, onissyometto, onissyo-
metto, nitanettazeme, neš zetā nstavōxtanov
heamă zeōnstaoz na hesthozeon Maheo zeéa-
meoxzeo na zeanhôoxzeo hevetová Zehēhyae-
tōsz hetano.

CHAP. 2.

1 Na zenaaonetto ĕš ĕvĕstōmazenoveneŏ
zémhaostov Cana Galileeheno: na hesc Jesus
nhane éveshŏeho:

2 Na ninissovaevoss Jesus exhesseonōmeho
na hevovistomosseon zevistōmazenovez.
3 Na neš zexhóavōss ópaehemenemáp,
Jesus hesc eszettaehōnô, essaahestópaehemene-
mápē-maheo.
4 Jesus eszettohōnō, Hé' nissaatoñšetovaze?
naešeamê essaaešhoénettan.
5 Hesc eszettozenohōnô hozeon, nohasse
maóxettāss neševehen!
6 Na nâ exhoehōnô nasóte kassohe-hévetō
máp zeoxcevehottō zeohonacevess, tass zeox-
ceveshoxeanazevoss Jews, matóto-hótniva maa-
taevetōnehevå zeohótomoen, eoxcenitota-oena-
hōn nasz nhe kassohē
7 Jesus eszettohōnô, máp ohotomoenoz kas-
sohe evetōneheva. Na eohotomoenatovhōnô
nxsetto heszeneva.
8 Na eszettohōnô, nōhomeneš na tátomevą
zevehonevsz zémessestovez, na estâtanovo.
9 Na zenithāsz messestov zehešehoneátō
máp zehópāehemene-mápemhánez, na es'saahe-
ne-enohenō zexhessoz (óha hozeon zenohóss
máp, exheneenanovo,) na zevehonevsz zémes-
sestovez eonōmohōnô zeheszeémeziss,
10 Na eszettohōnô, nistoxs hetan ómoneas-
se-messenovezēsz eoxcēnană zepevaez hópaehe-
menemáp; na neš hetaneo oxta-ešepeva-seševosz,
neš eoxcēnană zehavsevaez; na zeheše-noce-

ñšhozetto zepeva hópāehemenemáp taĕ hezezea.
11 Heto éveše-mone-asse-ovavoētaho Jesus
nhéno zémhaostovez Cana Galileehéno, na é-
me-enanho hevohóyoevatamāestoz; na hevovis-
tomosseon eonissyomátōehōnō̊.
12 Na neš hóom estanhô-hassho Capernaum,
nitooxz, na hesc, na heviśson, na hevovistomos-
seon: na exhóehōnō̊ es'saahāsto-enōehōnō̊.
13 Na Jews heoomnestovevo exhahanetto-
zenéo, na Jesus estaevha-hōxzeho Jexusalem.
14 Na émeovohōnō̊ maheonemhayon, nah
zehótovazess hotóa, g'san na hémeno, na zeox-
ce-metoenozess makátansz exhoehōnō̊.
15 Na néš zeešemanisz ohamevōx, exhesse-
toanenhōnō̊ tōseonō, exhōaovohōnō̊ nistxuit's
maheonemhayon, na g'san, na hotoa. Na ex-
hōeahátovonhōnoz hemakátaemevoz zeoxceme-
to-enenezess, na exhotāhátovonhōnoz zeniveox-
tatozeēsz.
16 Na eszettohōnō̊ zehótovazess hemeno,
hestanom heto hováeoz hōeozesz; niohe hem-
hayo nivehótovamhayo-nanenov.
17 Hevovistomosseon émeetanotozeno zehe-
še-netxéoz, ševetanótoz zeveše-ševetanomotaom
nimhayo, tass namhāetā.
18 Neš énostovaehōnō̊ Jews na eszettaehō-
nō̊, henova óvavoētastoz emevōešemenotto heto
zeēv-hesszešievetto hovaeoz?

19 Jesus énostovohōnô na eszettohōnô, vo-
nenoxz heto maheonemhayo na náă ešēvă nå-
taevhatomótanō.

20 Neš eszehōnô Jews nivóeyā-hótnasóte-yā
heto maheonemhayo ene-ešemane na mó nsze-
vhaexan náă ĕš?

21 Heva mó zestotoxesto maheonemhayo
énhestanō hevōxz.

22 Neš hane zeevha-ohās zénas hevovisto-
mosseon émeetanotozeno heto zeešeš-zetótaha-
ōvoss, na eonissyomátanov maheonemxuistō na
heēszestoz Jesus zeešēs.

23 Na neš mozeešhoéns Jexusalem hoomnes-
tovå hen ešēvå zéñšenamaxemessestov, hāesto
eonissyomátozeno hevehestoz, zévōxtomovo-
voss heovavoētastotoz zeneševeśz.

24 Na ax Jesus eōçevatamohōnô, zeheše-he-
neénovoss nistxevoss.

25 Eśsaa-vovoxbon-óstomo-enhōnô vostano
hetano; et'sē-taom-hene-enovo zehešstahaz he-
tano.

CHAP. 3.

1 Nasz hetan zehestāsz Pharisees, Nicode-
mus zeheševēsz, zevessenithāsz, zexhestanove-
voss Jews.

2 Nhé exhóeotthōnô Jesuseva tāevå, na es-
zettohōno, Zenithátto, nahene-enanon zeheševo-

vis-tomosse-nehevetto zeñxeoxzetto Maheo hevez: otā hovanē emessaaéše-neševe heto ovavoētastotoz zeñheše-vettossoz, óha tóeveoxzemāsz Maheon.
3 Jesus énostovohōnō na eszettohōnô, onissyó, onissyó, nitanettaz, óha vostan emeevhâshestaoz, emessaatoñše-vōxtô hevehonstanov Maheon.
4 Nicodemus eszettohōnô, tah emetoñše-evhâshestaoz vostan zeeše-enáss? Eme-evhâeszéné zenixaonettoz hesc hetonex, na emeevhâshestá!
5 Jesus énostaho, onissyó, onissyó, nitanettaz, óha vostan emeevhaveš-hoss-hestaoz máp na mátassooma, emessaatoñšeszéné hevehonstanov Maheo.
6 Hato zeveshestatto mavxózeva evxozeve, na hato zeveshestatto mátassoomaeva emátassoomaeve.
7 Nivetazetan : nszet'sē-evhâshestaoz zexhettaz.
8 Eñxhesta t'sa zénešetanoss ahāvhan, na ninistomov zénistonevāoss, na nissaahene-eno t'sa eñxéoxzesz, na t'sa etaoxzesz : na enahāne vezen nistoxs zeveshestaz mátassoomå.
9 Nicodemus énostaho na eszettohōnô, tah heto hováeoz emetoñše-zhessonsz?
10 Jesus énostovohōnô na eszettohōnô, mā-

seonithátto hestanov Išxael, na mohonohene-
enom heto hovaeoz.

11 Onissyo, onissyo, nitanettaz, natotoxsta-
nón zehene-enomaz, na navōstanon zeheše ōx-
tomaz; na nissaamasseztônovo natótahanesto-
ann.

12 Zeheše-ótahaovazess zethōevă hováeoz,
na nissaaonissyomhátânov, nimenoze-tonše-onis-
syomhátanov ótahāovaz héamă hovaeoz.

13. Na hovane vostan essaaeše-éoxze heamå,
óha nah zeñšhesse-anhôénsz heamå, óha tóĕ
nhe zehēhyaetōsz hetano heamå zeēvāsz.

14 Na tass Moses zehešsehóenôss šišinovot-
tohove hapo vezen zet'sē-enešsehóen Zehēhya-
etōsz hetano;

15 Na nohasse nivāsz zeonissyomhátovot's,
žsaa-assetoē-hessesto, zhoxtamĕstanoss aene-
vostanehevestoz.

16 Maheo zeheš-sóss-mehoxto hestanov ex-
hessemeanottŏ henoxkoenoxzetto, nonoxpa ze-
hetaeonissyomhátōet's emessaa-assetoē-hesesto,
éosse zeáenanovoss áenevostanehevestoz.

17 Maheo énsaa-hesse-meahenotto Hēhya
hestanov zistosse-hōxtoz hestanov; onitáz heve-
tov emehessevostanevet's hestanov.

18 Nah zeonissyomhátōes essaaehōmehe;
nah zsaaonissyomhátōhessŏ ešea'áze-ehōmė, ze-
heššaave-onissyomhátomovōhess hevehestoz ze-

nokoenoxtoziss Maheono.
19 Na hetahāne zezeheše-hōsanistovå, zevo-
netto éšehoénettō hestanov, na hestaneo ena-
nossemehoxtanov zeáenonettoz zehexovaztome-
voss zevonettoz: hetšezistovevoz zexhomax-
havsevaet's.
20 Nistoxs zehešenevstovs havs ehesse-nse-
zesta zevonettoz, na matheva essaa-hesse-zeox-
zé zevonettoz, zeoxhavsevo emāehanehettoz
hetšezistotoz.
21 Na nah zeneševsz zetomestoz ehoeoxta
zevonettox, nonoxpa hetšezistotoz zhéne-enoet-
toz, eneše-zistovettoz hevetovå Maheo.
22 ——Na heto hovaéoz zeeševezess énx-
hoéneho Jesus na hevovistomosseon hoeva Ju-
daea; na nhano èn'nithoeho na zevessevoss na
éēōstāovaho.
23 Na John hapo eēōstāovaho Aenon há-
hetto Salim, estaoētámé-mápevezenéo nhåno: na
exhóénehōnō na eēōstāehōnō.
24. John eššaa-ēstāhamehého aenonemhay-
on.
25. Neš eohaettoneo nóztastoz šitov hosz
John hevovistomosseon na Jews zeheshoxeana-
zistovez.
26. Na eñxhoeottovhōnō Johneva na eszett-
ovhōnō, Zenithåtto, nah zévessevata nhasto
Jordaneohe, nah zehótahanevomotâz, otā nhé

vezen eēōstāova na nītao vostano enhaoxzevāê.
27. John énostaho na eszeho, vostan emessaa-
amhá hováe, óha hessemezz heamă.
28. Ninēhovhemê tāma nihosstomotxemê
zeheśenetto, nassaanēhové Christ, óha nánv-
hane-amenēnahe hevetovå.
29. Nah zeaenoz zetosehameziss niahāne
zetossevistōmôz; na heveśsen zetosse-vistōmoz
nhe zenhēsz na zenistoyoz, emaxhesse-vōešetano
zénanehátovoss zistosse-vistōmeziss: heto na-
voešetanótoz etaeše-vâxsenhess.
30. Zetat'sē-assemaneoxz na nat'sēemasse-
oxz.
31. ——Nah zeñšeanhôénsz heamå emha-
hépahê; nah zehestasz hoeva ehóezesta, na et-
otoxesta hóe zehessoz; nah zeñxeoxz heamå
nitao emha-hépahê.
32. Na hovae zeheševōxtō na zenistomonetto,
hen ehosesta: na hovaneo vostano essaamasse-
ztōhet's hestótaheo.
33. Na zeeše-amhàzz hestótahanêstoz eeše-
pâana hepâaneo Maheo eonissyomáhê.
34. Nah zénmeass Maheo eēszenoz heēszest-
otoz Maheonŏ; essaametahenotto Maheonmá-
tassooma tāhoeoneva.
35. Zehehestovsz emehotŏ Hēhya, na eše-
meto nitao hovāe hevetov.
36. Nah zeonissyomhátovot's Zehēhyahes-

toveziss eáena aenevostanehevestoz, na nah zsaaonisyomhátovosz Zehēhyahestoveziss zsaavōxtô vostanehevestoz, óha hestāstahátoz Maheon ethōeo.

CHAPTER 4.

1. Neš otā Zenithāsz zexhene-éno Pharisees zešhešenistomonet's Jesuseva zeheše-manot's na zeheseēōstāot's hépesto vovistomosseon Johneva zeoxistoemanot's.

2. (Nitooxz Jesus es'saaēōstāovaheho, óha hevovistomosseon).

3. Enxhesse-hasseho Judaea, na estaévhaešehasseoxzeho Galilee.

4. Na est'sē-tossôp'neho šamaxon.

5. Neš eñxhoéneho nokov zémhâstovez šamaxon heno, Sossax zeheševe-ettoz, hahetto zehāxceómaoez han Yakov zémetoss hēhya Yosēveva.

6. Na Yakov hevotaen nháno exhottazeneo. Jesus nhâ zistakaneoz hea moxovistavatov, estaxhamstoeho votāen, na hea vezen eššitovhōsnaho.

7. Nháno eñxhoeoxzeho héê šamaxon zehestāsz, zén'nótō máp: Jesus eszettohōnô, nínhōomevoz.

8. Hevovistomoneon estāeš-zeše-hasseoehōnô zémâstovez, zistáótovat's menestoz.

9. Neš eszettaehōnȯ héo šamaxon zehestaeziss, etonhessŏ tah zehešheståtto Yodiheno, zehešē-vēstomevettŏ nōmevazivtoz, zehešheevetto zex-heståtto šamaxon? (Yodieo moxhonoxcēv-toñše-vesshovoz šamaxoneo?)

10. Jesus énostaho na eszettohōnȯ, mxhene-enomononhao hemeåtoz Maheo, na nivāsz zeze-tata, nínhōomevsz, nimstavēstomevo, na nim-stameta ametanenemåp.

11. Na héo eszettaehōnȯ, hē-he hóváe nissaa-vešnōhane, na votāen etaohāeotō: tah t'sa nihe-hestan hen ametanenemåp?

12. Mo nihépahehė zehexōvaes Zehehez Yakov, zemetaez votāen, na nitooxz zémans' na hēhyao, na hesthotoamo?.

13. Jesus énostovohōnȯ na eszettohōnȯ, no-hasse nah zemansz heto måp, zeevha-hāōn:

14. Eósse nohasse nah zemansz måp zetame-tŏ zsaaevha-zešhāōne; hene måp zetametŏ tass zhoetōė ohamė zeaenessevo nxsettŏ aenevos-tanehevstovå.

15. Nhé héo eszettaehōnŏ, hē-hé nímezz heto måp, nonoxpa nazaaevha-hāōné, na mato naze-neoxksaaevha-zethoemano.

16. Jesus eszettohōnȯ, taheonōmehå nhēhy-am na niszeoxzéo heno.

17. Nhe héė énostaho na eszettohōnȯ, nas-saahehyam. Jesus eszettohōnȯ, nipavenheve,

nassaahēhyam zexhetto:

18. Niešēš-nohónhēhyam, na nhe hezézea zevistōmŏz nissaahēhyamehenoz: hen nihesshetomenhevě.

19. Nhe héo eszettaehōnŏ, hoxtā, natahene-ena niovhanhevemó.

20. Zehehezēě eoxchaôna hezeto ohonāeva, na nioxcenhemě tato Yexušalemo enahāné nhénō histaneo emeoxceš-haônavoss.

21. Jesus eszettohōnŏ; héě, onissyomhátovsz, ĕš eneaménetto nhäho neš nszeoxksaa-nox chaônatovôvo Ehan zeto ohonā na matoheva oxsēcetto Yexušalemo.

22. Nissaahene-enovôvo zehaônatovoss; nahene-enovon zehaônatovóz; vostanevházestoz et'sē-heszhovenov Yodieo.

23. Na ĕš eneaménetto, hēhé ešhoénetto neš zeonissyomhaônaeonevess zhaônatovov Eháno mátassoomaeva na etomstovå: tass enoxzeovō nhestáevo Ehan zeme-haônatōs.

24. Maheo emátassoomaeve; na nah zehaônatōs zet'sēhaônatōě mátassoomaevă na hetomstovå.

25. Nhe héo eszettaehōnŏ, nahene-éno, Mešiax enstoshoénēsz (Christ zeoxcettōsz); mánstonešhoênsz, nazótahaoenonsestoz nitao hováeoz.

26. Jesus eszettohōno, nanēhov nhe zeēsz'tovaz.

27. ——Na heto zéñšenazēs éne-evhahoéne-hōnô hevovistomosseon; na exatoñše-tanōzehōnô zeheše-ēsztovoss héo; henāet's zehoaztomevoss, hovane es'saaheheho na matoheva henā zehesse-ēsz'tovoss?

28. Nhe hé ešhassetanoózeno heszhemanohe-vetoxk, na est'sē-ehasseho zemâstovez, na esta-zettohōnô hetano.

29. Niszeoxz, hévehoma hetan, zénettasz nitao hováe zeoxcēvetaoētátto: taxa emessaanēhové zeto Christ?

30. Neš estasshōeasshōnô zemâstovez, na exhoeottovhōnô.

31. Na zeheše-amexovat's hevovistomosseon, Zenithátto ševemessēsz exettoenatoehōnô.

32. Hotaz eszettohōnô, nahemessestov zeox-cemesetto, hen zsaahene-enomahess.

33. Exhessezettazehōnô hevovistomosseon nonameto, hámå vostano nasz ehoeoztomō ho-váe zemestovez?

34 Jesus ēszettohōnô, nåtam enahāné zene-ševevo hetšetanótoz zénmeatōsz, na zešev âxta-nomov hesthozeoéstoz.

35 Nivenhemê, óha nive ešéheo eheeozéo, na neš zehoénetto óenóestoz? otā nitanettaze-mê henéhanom niexaevoz na vehōxtom hóeone-voz, eota-ešaáze-vokomonsz zeoxceše-oenoestov.

36 Na nah zeóenosz eamhána oninxomeva-

zistoz, na tass eoxboananoz hemenamoz tàtto vostanehevestovå aenetto; na nínisshovavoss nah zeēnanósz na ňah zeóenosz nonoxpa zeniševōešetanō.

37 Na etahān hen eēszestoz zexhetometto, nasz eēnano na mato nasz éóeno.

38 Nitaneše-nēnáhĕzém zexeóenóess t'sa zsaaneše-nanomahess hozeoestoz: zenitass hetaneo exhozeoeo na nihoeoxtomovonov hesthozeoéstovevo.

39 —— Na hāsto šamaxoneno zehestaezēss hane mâstov exhesseonissyomhátōehōnô, zehetótahanet's héo, zeszethossemās; nānettă nitao zeoxcēvetaoetaevo.

40 Na neš šamaxoneo zeñxhôhottās évonhossemaehōnô zeonōmaēs zistosse-nethoevoss hevenovevo: na nhāno exhoeho niš eš.

41 Na hāstō exhesshosse-onissyomhátōehōnô tāma heēsztoz;

42 Na ēszetovhōnô héo, neš naonissyomhát zexhomaxe-nitótahaovemenottō hovahan; naešetaomenistovon nitoōxz, na nahene-énovon zeto onissyom enséhō Christ vostanevstoman hestanov.

43 Na neš zeheše-niše-enóet's esthasse-assehō nheno, na esthassho Galilee.

44 Jesus nitoōxz eszeho, ovhanhê essaaonoatamāhe tāma hesthóeva.

45 Neš nháno zeñxhéns Galilee, Galilee ze-
hestaezess émasseztōehōnȯ zeš-heše-vōxtome-
vosz nitao hovaeoz zeneše-vesz Yexušalemo zé-
maxemessestovez; hapo estavesshooxzehōnȯ
zémaxemessestovez.

46 Exnēvhaashoéneho mato Canaevéno,
nasz zémâstov Galilee, nháno máp zexhópāehe-
menemápemanševaĕno. Na nâ ñasz onōhetan
hēhya exhaămoxtaĕhōnȯ nhéno Kapexnahom.

47 Neš zénistomons' Jesuseva zeñxhesshoé
net's Yodaeno nhéno Galilee, estanhaoxzevhō-
nȯ, na évonhossemohōnȯ emetašhooxzetś he-
venoz, na zemeheše-vostanevot's hēhya: estosse-
assenāĕhōnȯ.

48 Neš Jesus eszettohōnȯ, óha vōxtomass
ovavoētastotoz na zeohāosz, nimessaaonissyom-
hátahemê.

49 Na onohetano eszettaehōnȯ, hoxta, nisá-
hāsz naniss zehešenāes.

60 Jesus eszettohōnȯ, tanhaevhahooxzz:
nhēhya evostanevê. Na nhe hetan eonissyom-
hátomovhōnȯ heēszestoz Jesuseva zeēsz'tōsz,
na estaevháhooxzeho.

51 Na zistañšena-ameoxz, hesthozeon esthoe-
hoehōnȯ, na eszettaĕhōnȯ, nhēhya evostaneve
exettaĕhōnȯ.

52 Na énoztovohōnȯ zehešohōstaz neš ze-
evha-asspeveoxz. Na eszettaehōnȯ, han hasto

ešēvå zėnokxeoz (zexhomōsenaz) ñšhoestovå
enootaē.

53 Na exhéne-enano zehehėstovsz vezen
neš exhōstazeneo Jesuseva zexešezettās, nhēhya
evostaneve; na nitoōxz eonissyomhátaho na
ñšemàto hevenov.

54 Etahānē otā zenixaonetto ovavoētastoz
Jesus zexhosseneševs zeñxhesthōéns Yodaeno
zėneeszėns Galilee.

CHAPTER 5.

1 Heto neš hoómāhevetto émaxemessestove-
néo Yodieo zexhestanovevoss; na Jesus esta-
hoxzeho Yexušalemo.

2 Na nâ áe Yexušalemo zesg'sāhestaeta ea-
kōmoehane, zeoxcezistomevoss Ivxeo Bēt-xas-
tá, nohona esxsepaponō-ēstaneå.

3. Na zeto eoxce-maxhetanevonehōnå zet-
onōešetoss zenonhoatamháss, zeóóeness, zeóni-
kass, zenanhess zēstosse-momóxtō-meozet's
máp.

4 Zeheszemēnsz hoze estaoxce-anhôneho to-
netoexoveva heno zeakōmoheåz na eoxce-mo-
moxtōmanano máp: nohasse nivāsz zeešene-mo-
moxtōmanet's máp, zevovoēséozz, eoxcevešē-
noenō nohasse hováe zeveše-tónitomoxtās.

5 Na nasz hetan nhàno exhoeho zeeše-aeno-
noatamāsz nanóeyā-hótnanóte-yā.

6 Neš Jesus zévōmoss zeššē-šenot's na zex-

hene-éno zehešé-šeota hāeš nhestáss, hen eszet-
tohōnô, mónszeevha-enoehan?

7 Zenonoatamasz énostovohōnô, hoxtā, ho-
vane hetan han ónstoneš-momoxtōmanēsz máp
naoxksaaséeoetō zeakōmoheâz zetaešñšena-voné-
netto zenitasz máetto etaoxce-amse'eoz.

8 Jesus eszettohōnô, ohāsz, hestanoz, nszhes-
tōmoz na aménsz.

9 Na séeya nhe hetan estóēnoeheho na ex-
hestanano hezesthōmoz na eaménehō na henê
vezen tó ešēvâ émaheoneševeneô.

10 Yodieo neš nhe eszettaehōnô zeenōēsz,
émaheonešēva, essaanithoemaneevhan zeeše-
ameozēszetto nszhesthōmō.

11 Na énostovohōnô nah zeenoēasz, nhe ná-
zettā hestanoz nszhestōmoz na aménsz.

12 Neš énoztōehōnô, nivā nhe hetan nhé ze-
zétata, hestanoz nszhestōmoz na aménsz?

13 Na nah zeenoēsz eśsaa-hene-enovohōnô
zeenoēas: Jesus nitooxz móstaeše-hasseohé, mo-
ñšenamátanevō hanháno.

14 Ninovetto Jesus emeovohōnô maheonem-
hayo, nā eszettohōnô, otā nieše-evha-enoēhan:
nioxce-ve-evha-havsevoēta, zeooxohamhavseve-
va hovae nszhôhotta.

15 Nhe hetan esta-hasseho, na estanettohō-
nô Yodieo nsehō Jesus zeevha-ēnoeasz.

16 Na hen neš Yotahetaneo exhess-honovo
Jesuseva na eoxzenotovhōnȯ zistossenahovoss
heto zeheševeneševet's hováeoz maheoneševå.
17 Na Jesus énostovohōnȯ, niohe eñxhozeoē
nxsetto zeszéxova, na nahozeo.
18 Na neš Yotahetaneo exhossoham-ñšé-ve-
oxzenotovhōnȯ zistossenahovoss, zehešsaa-níno-
kaet's asszēs Maheoneševå, na zehešenoe-mato-
neš-zeheshēs Maheonȯ zehešenóenitooxz-tāsto-
vo-ottaz Maheono hevetovå.
19 Neš énostaho Jesus na eszettohōnȯ, oniss-
syó, onissyó, ninhettazeme, Zehēhyaestovsz
emessaatoñš-ñševe hováe tāma, oha zeoxcevō-
moss Hehyo zeheševet's; hovaeoz nohass otā
zeneševezēsz, hen hapo enešieve vezen Ze-
hēhyaestovsz.
20 Zehehestovsz emehotō Hēhya, na eme-
stomevo nitao hováeoz heneševestoz tama; na
zhosse-mestomevonoz zehéphāozēsz neševstotoz
heto zehēxovoz, nonoxpa nszhānstomóvonov.
21 Na tass Zehehestovsz zeheše-ohāetanoss
zenāeziss, na zeevha-neše-ametane-ne-maneoss;
hapo Zehēhyahestovsz zeevha-neše-ametanene-
manho zenhessetamoss.
22 Zehehestovsz essaa-hoe-matô-hō hováneo
hetano, eše-maho-otto hōemaossanistoz Hēhya.
23 Na nitao hetaneo eme-ēhátovo Zehēhya-
hestoveziss, tass hapo zeheše-ēhátovovoss Zehe-

hestoveziss. Na zsaa-ēhátovōsz zehēhya-hestoveziss essaaēhátovohe zehehestoveziss zemeatōéziss.

24 Onissyó onissyó, nitanettazem, nah zenistomonetto nathótaheo na zeonissyomhátovot's zémeatōéz eáena aenevostanehevestoz (e-heaene-vostanehevstov), na zsaaves-hôhoxtov assetóeēstoz; óha tass eñxhesse-óóman nāestov tato zévostanehevstovez.

25 Onissyo, onissyo nitanettazeme zistosseš-hōsta kokoyasseo eneameoxzetto, na hēhé zeheše-nexov, néš zenass zetosse-nistomovo-voss henistōestoz Hēhya Maheon, na nah zenistovoss zevostaneheveo.

26 Tass Zehehestovsz zeheše-hevostanehevstovsz nitooxz, hapo eneše-meto Hehya zistosse-hevostanehevstovsz tāma.

27 Na eše-meto nithávhóemanistoz zistossenešievs hoema-ossanistoz mato; zeheše-nēhovsz zehēhyaetōsz hetano.

28 Nivetazetano-tanov heto: zenstoso-hōsta kokoyasseo eneameoxzetto, hene nitāo zehetaeevše-navoss hátohoestovå zenistomovonov henistōhestoz.

29 Na zeñxhōéneo: nah zeoxcēveta-pevoētaevoss zeneševha-ohayo zévostanehevstovez: na nah zeoxcēveta-havsevo-ētaevoss zeevha-nešeohayo zeassetōēestovez.

30 Nametoñše-tama-nitooxz-toñševé hováe;
zetóhešenistomonetto naneŝhoeman: na nathoe-
manistoz eexanov, zeheš-saanoxzeomahetto
tāma natšetanoxtoz, óha hetšetanoxtoz niohe
zenszheše-meatōsz.
31 Heva tataome-hossemazetto nathótahan-
estoz essaaetometto.
32 Etahāne zenitasz zehossemasz; na nah-
ene-ena hene zehossesto zexhossemass eheto-
metto.
33 Nitatozeheme-mo John hevez na etó-neš-
hossesta zeto ešetomettoz.
34 Na nassaa-amha histaneo heoxistovevo;
óha heto hovaeoz nanheve, nonoxpa nszenon-
axevostanevanhemě.
35 Exmeha - tass - vohohokse - nanistov ze-
oxce-ohass na zeoxce-vohóyoass: na nistaetam-
hàmě kassexovevå zépavetanoss hevonanistov.
36 Na naaeno zehépāesz zehossemasz zeox-
exovaēs John; matše-zistotoz héne Zehehesto-
vsz zemetász zistosseexan, vézen zeneše-vetto-
noz matšezistotoz nahossemaenoz zeñxheše-me-
atōs Zehehestovsz.
37 Na Zehehestovsz nitooxz zénmeatōsz na-
eše-hosséma. Nissaazeše-nistomovonov henis-
tōhestoz tonexovevă, na matheva nissaazeše-
vōxtomônovo zeheševetovāes.
38 Na nissaatō-eōezenov heēszestoz; na nah

zén-mehahemeás, nhe nissaa-onissyomhåtova-
môvo.

39 Nionisshene - enata - notanov Maheon-
mxuistō, zexhesseztomass zeñxhestoheaene-
vostanehevstovess: na enahane zexhosseman-
etto;

40 Na nissaa-nhaoxzevatanotoveme, nonox-
pa nszeme-hevostanehevstovhemê.

41 Nassaa-amha ēhátovazistoz hestanistov
hestoe.

42 Axe nihene-enovazeme, nissaa-honeoxto-
movônovō Maheo hemehossanistoz.

43 Na naveshoén niohe hevehestovå, na
nissaamasseztovehemê; na zenitasz mánešhoé-
nsz tama hevehestovå,nhe nszemasseztovovo.

44 Tah nimetoñše-onissyomhåtàmê zeoxce-
amhàss ēhátovazistoz nonameto, na zsaa-noze-
omahess ēhátovazistoz zeñxhessoz óha Maheo
hevetovå.

45 Nivehessetameheme zetosse-momaxema-
zess Zehehestoveziss hevez: etahane nasz ze-
momaxemāess, niahāne Mošé nah zehenietamis-
tovess.

46 Maonissyomhåtovossénhō Mošé, nimsz-
heše-onissyomhåtovemê zémxueōsz.

47. Na mássaaonissyomhåtomovohess zémx-
eōsz, tah na nszetoñše-onissyomhátanov naēsz-
estoz.

CHAP. 6.

1 Na heto hovaeoz zeheševezess Jesus estā-
omhashō maxenihaneheva Galilee, hen nihan
Tiberias zeoxcistoē.
2 Na maxemàtanevoxzeše exhôhoēno zevox-
tomovovoss heovavoētastotoz zenhešezēst's
nah zehaamoxtaziss.
3. Na Jesus estaehassho ohonaeva, na nhâ
evesshamstōemhōnō hevovistomosseon.
4 Na oomenhestoz hemaxemessestovevo
Yotahetaneo; exhahanettonéō.
4 Neš Jesus zistazetōoss na zistavōmoss ze-
maxhāenoheziss zen'nhaoxzevās eszettohōnō
Philipeva, hovaeva nstavešoxtovanon kókono-
yo, nonópa zeto ememesseo?
6 Na heto ēszeho zeonistatamoss: exheneena-
no nitooxz zemeheševs.
7 Philip énostovohōno nanoót'nohona hohe-
soz kókonoyo emessaatā-éozeeho nistxevoss
oestanomevoz tozce.
8 Nasz hevovistomosseon Andrew, Simon
Peter hevisson eszettohōno,
9 Zéo hetanekašgon eveáz enooxzeėoz noho
maxekókonoyonoz na niš etozcetta noman: na
tah emetonitokxtáyo zeszhešenonoet's
10 Na Jesus ēszeho; hamstoenēnáhe vosta-
neo. Na estahāoeneo han hàno. Na vosta-
neo exhamstoehōno na zehestxevoss hea noho-

nóe matótnoehōnȯ.
11 Na Jesus eŝhestananhōnoz hene kókono-
yonoz; na néŝ haho zeeŝéŝe-meaass évozenome-
vonhōnoz hevovistomosseon, na hevovistomos-
seon, tōetto nhe zehamstoe'ziss na mato vezeno
noman zetohetaehóavoss.
12 Néŝ zeeŝenasoenovoss, eszettohōno hevo-
vistomosseon; hovxtanom evxseonoz zeheeo-
zēsz, nonópa hováhe zsaavoneozehan,
13 Na eossānhovse-mohēananovhōnoz, na
eohotomoenozenovhōnoz ótniŝ moeevotonoyo-
noz zeevomēsz hen zénohon maxekókonoyo-
noz zehépepeozēsz zeheŝemestov.
14 Néŝ nah vostaneo hane zeheŝevōxtomo-
vovoss ovavoētastoz Jesusevă zeneŝezet's, esze-
hōno, heto t'seonissyometto hetomestoz niahā-
ne hovhanhe zetosshoénsz hestanova.
15. Néŝ Jesus zistaheneeno zistosshôhotass
na zistose-momáta-maxevehone-manhās estae-
vhosszeŝeasseho nitooxz nínokaess ohonaeva.
16 Na néŝ zeneŝhoetoeve hevovistomosseon
estaevhanhôhasshōnō nihaneheva;
17 Na estataxevon'nehōno semoneva na
mó stosoxovhetōeoevo Kapexnahom na eēŝe-
aenonitonéō, na Jesuseva eśsaaeŝehôhotaēvhō-
no.
18 Na nihan evhāetoneo moxhesseoeotōma-
hāaneō émaxhāaneō.

19 Na néš moestaešhohoeszevo hea nivatā-
eoneva évōmovhōno Jesuseva, eāxzetaxeamé-
neho nīhaneeva, na enxhahaneoxtano semo na
estaētoxtāehōno

20 Hotaz ēszettohōno: nanēhov, niveetótan
ohemė̊.

21 Tae néš exhetotaemasseztovovhōnȯ taxet-
to semoneva: na séeya semo exhooeoneō hoeva
zexhetōeovoss.

22 Heosse eševa néš vostaneo nah zenhēs
nhasto hesthōmo nīhanēva eeševoxtanovo zeni-
ta semo eśsaapāehōstaonehenéȯ, oha nasz, na
Jesus zetåšsaa-vesse-von'nemōs semoneva, ní-
nokaet's hevovistomosseon zetåšeassethōeot's.

23 Na mó exhoōeanevoz zenitaēsz semonoz
zehessosz Tiberias hahetto nheno, zémessevoss
kókonoyo hane zenithāsz haho zeheševneševme-
aass:

24 Néš nhé vostaneo zehešsaavomôvoss Je-
suseva nhåno na mato heva hevovistomosseon,
hapo estaxovoehōnȯ, na exhoénehōnȯ Kapexna-
hom zénoxzeovovoss Jesusevå.

25 Na néš zeešemeovoss nhasto hesthōmo
nīhanēva eszettovhōnȯ: Zenithåtto toneš niñx-
hoeoxz zeto?

26 Jesus énostovohōno, na ēšzettovhōno:
onissyo, onissyo, nitanettazemė̊, nissaahesse-
noxzeovehemė̊ zévōxtomass ovavoētastotoz,

óha zexhomaxemessess kókonoyonoz na zéna-
soenhess.
27 Nivehessehot'setanonov messestoz zeox-
ceassetoētto óha hot'sehoahê messestoz zetao-
heyahetto nxsetto aenevostanehevstov hene
zehēhyahetōsz hetano zemetāess; niahāne ze-
nēhovsz zehehestoveziss Maheon zeševešemxe-
ōsz epâ-aneo.
28 Néš eszettovhōnō nåzetoñševhemê nonó-
pa nazhozeoevononsz hesthozeoestotoz Maheo?
29 Jesus énostovohōno na eszettohōno eta-
hāne zehestozeoestoz Maheo: onissyomhátova-
må nah zenmeass.
30 Néš exhoszettovhōno: tās ovavoētastoz
emevōstōmanettonhāo namevehōxtanon na ni-
meonissyomhátovazemeno? henova tova ze-
hozeoetto?
31 Ehaneo émessenov kókonoyo heamå ze-
hessoz tohove zetóetxeo; eñxhessemeto kóko-
noyo heamå zemesset's
32 Neš Jesus eszettohōnô: onissyo, onissyo,
nitanittazemê, Mošé nis'saametaenov hato kó-
konoyo heamå zehessoz; oha Niohe nimetaenov
onissyom kókonoyo heamå zehessoz
33 Hekókonoyonam Maheo enēhov nah
zenxhesseanhônsz heamå, na zemeaaz vostane
hevestoz histanov.
34 Neš eszettovhōnô, zenithátto, ooxceñše-

aenemezemeno heto kókonoyo.
35 Na Jesus eszettohōno, nanēhov nakó-
konoyoneve vostanehevstovå: nah zen'nhaox-
zevasz zsaaazešhāeana, na ňah zeonissyomhá-
tōsz zsaazešhāone.
36 Axe ninittazeme, niešhapovessevōmeme
na nissaaonissyomhátahemẙ.
37 Nitao zehehestovsz zemetass nazeñxhô-
hottae; na nah zen'nhaoxzevasz, nazaatoñšhōs-
tahamoe.
38 Nañxhesseanhoén heamå, nansaaheneše-
ve tāma natšetanoxtoz, óha hetšetanoxtoz tato
zénnmeatōsz.
39 Na etahāne zhe' zénnmeatōsz hetšetanox-
toz, tato nitao zenšetaemetass, namessaavone-
osze hováe āxe nazeevhaohāetana mxohōxeešē-
va.
40 Na etahāne Niohe hetšētanoztoz, nistoxsz
nah zevōmot's zehehyahestovezess, na zeoniss-
yomhátovot's emeaena aenevostanehevestoz, na
nazeevhaohaetan mxohooxeešēvez.
41 Yotahetaneo néš evemešmasszetovovhō-
nẙ heto zeszet's, nanēhov kókonoyo zenxhesse-
anhônetto heamå.
42 Na eszehōnẙ: māseozovsz Jesus hēhya
Joseph, hehyo na hesc zeheneenovamoz, tā na
henaet's zehessezēs, nanxhesseanhôn heamå?
43 Jesus néš énostovohōno na eszettohōno

niveeōemešmasszhemá tāma etovevo.
44 Hovane vostan namesaatonšenhaoxzeva,
óha zehehestoveziss, nhe zénmeatōsz hesseta-
notōsz: na nazeohāetan mxhohooxeešēvez.
45 Enetxeo hovhanhestovå: nā zemávovisto-
moenov Maheono. Nistoxs hetan hotā zeheše-
tanistomons, na zehešetaheneenovoss zehehes-
toveziss nan'nhaoxzeva.
46 Essaahovanezešēševōmohe Zehehestovsz
nínokāēss zehestāsz Maheon hevetova ēševōmo
zehehestoveziss.
47 Onissyo, onissyo, nitannittazemê nah
zeonissyomhátōsz eaena aenevostanehevestoz.
48 Nanēhov hato kókonoyo zévostanehevst-
ov.
49 Ehevō estóeonissyommessenov kókonoyo
heama zehesséanaoz tohóvê na ešenāyo.
50 Etahāne kókonoyo zeñxhesseanhônetto
heamå nonópa hetan ememesse na emessaanāe.
51 Nanēhov ametanene kókonoyo zeñxhes-
seanhônetto heamå: nohasse nasz mēsz heto
kókonoyo zévostaneheve aenetto: na kókonoyo
zetameatto, enahāne navōxz, enahāne zetamea-
vomotxevatto héstanov.
52 Nhe Yotahetaneo néš exhessevonhoao-
vazehōno tāma eszehōno: tā zeto hetan nime-
toñšemetaenon hevōxz, zememessevoz?
53 Néš Jesus eszettohōno: onissyo, onissyo,

nitanettazemẽ, óha nímemessevonov hevōxz
zehēhyaetōsz hetano, na nimemanevonov hesze-
maeme, nissaaáenoenov vostanehevestoz nito-
oxz. (nissaahevostanehevstovehemẽ).
54 Nah zėmēsz ṅavōxz na zemansz nazema-
eme eaena aenetto vostanehevestoz, na naze-
ohāetan mxohooxeševez.
55 Navōxz et'sēemessestov onissyommetto,
na nazhemaeme et'sēmanistov onissyometto.
56 Nah zemēsz navōxz na zemansz nazema-
eme eēvahe hotoma nitova, na tama naņēhov
hotoma hevetov.
57 Tass zeheševametanensz zehehestovsz zén-
meatōsz na naveševostanehevenoz zehehesto-
vsz: hapo nah zemevasz nazet'seneševešvostane-
hevetovå.
58 Etahāne hato kókonoyo zeñxhesseanhô-
netto heamå; zssehessoz zsaaešemessevoss
ehevō kókonoyo heamå zehesseanaoz, na zeeše-
nās; nah zemēsz heto kókonoyo zevostaneheve
aenetto.
59 Heto hováeoz eszehō mohēoxzemhayo
zévovistomossans Kapexnahom.
60 Hāsto hevovistomosseo néš zehešenisto-
monetot's heto, eszehōno: heto ehotoanavoa-
nistoveneȏ: nivāsz emeahāto?
61 Néš Jesus zexheneeno nitooxz tato he-
vovistomosseon zeheševomešemaszettoz eszetto-

hōno: heto niatóhōnenovo?
62 Tāxa na hena mávōmoss zehēhyaetōsz
hetano mataheameasseoxsz nista zezhestās?
63 Niahāne måtasooma zevostanevaomosz:
mavōxz essaatonitokssan hovahe, eēszestotoz
hato zehēsztovazessēsz enehovensz måtasooma
na evostanehevensz.
64 Etahānevo hosz zehestxuiss zesaaoniss-
yomhátahess, Jesus énistaheneenovohōnå nah
zessaaonissyomhátaheziss, na mato zetosēmoox-
totovatōs.
65 Na eszettohōno: otā niešenettazemå, ho-
vane vostan namesaatoñšenhaoxzeva óha neše-
metāsz Nioheevå.
66 Na néš nexovevå niszetā hāsto hevovisto-
mosseon estaevhaoxzehōno, na essaaevhavesse-
vaehōno zeaméns.
67 Néš eszettohōno Jesus zeótnišezess: mo′
nstaveshapoasseoxzhemå?
68 Néš Simon Peter eszešenostovohōno:
Zenithátto, tah niva emetanhaoxzevoz, niaena-
noz ēszestotoz aénevostanehevestov.
69 Na naonissyomhátame na et′sēonissyom
zehešenēhovetto Christ hēhya zeametanensz
Maheo.
70 Jesus énostovohōno: nissaahestanazhemå
hótniš, na nasz nhe eavhoevemå.
71 Enettohōno Yotass hēhyao Simon, éne-

hovō nah, zetossēmoótotovatovoz nasz nhe zeótnišess.

CHAPTER 7.

1 Ninovetto heto hováeoz zeešeešēvezessoz
Jesus eaméneho Galilee: eśsaaaménettanoeho
hoevå Yotahetanistovå zehešenahatanotōs Yotahetaneo es'saahesseamenetanoeho.
2 Na néš Yotahetaneo hemaxemessestovevo
vépozehom exhahanettozeneȯ.
3 Na hevis'son eszettaehōnō tanāseoxzz na
taevhazeoxz Yotaeno nonópa nivovistomosseon
zevōxtanovoz nitšezistotoz, zeneševevossoz.
4 Na ota hovane vostan emessaaneševe hováe
emōs, na hapo tāma mxheneenatanotovazetano
táta, máneševehetto hováeoz vōstomanistovazz
hestanovå.
5 Na mato hōvae hevis'sono es'saaonissyomhåtōehōno.
6 Néš Jesus eszettohōno, nanēxovame essaa-
ešhoénettan: oha ninēxhovamevo eoxceohāeno-
notto.
7 Hestanov nimessaatoñšsetamāhenov: oha
nanēhovevo zensetamasz, zexhomaxhostom
hetšezistovevoz zehešenessoz havsevevå.
8 Tanāzeoxz heto zemaxemessestov: nåtsaa-
tassešezeoxze heto zemaxemessestov; nanexova-
me essaaešetassonissyomhoénettan.
9 Néš zešezettoss heto hēszestotoz enšsoho-

eho Galilee.
10 Hotaz néš hevis'son zestaešeneoxzet's, neš
hapo estavešhassho zemaxemessestovez: taxta
hovahan, óha tass emōs.
11 Neš Jesus énoxzemaehōno nheno zemaxe-
messestovez na eszehōno; tāsevho?
12 Na nhâ estahesshāonovatoehōno vostano
mo' hosz eszevo: etapevhetaneve, na hosz es-
zehōno hovahan; óha eoxsetanossho vostano.
13 Na otā hovaneo hetano taxta es'saaoxetta-
ehōno zeēátovovoss Yotahetaneo.
14 Na néš hea zešxsitov zénexov zeame-
maxemessestov Jesus estaehassho Maheone-
mhayon, na évovistomosseneho.
15 Na Yotahetaneo eotōhessetanohōno, esze-
hōno, etoñšheneenovasz zeto hetan mxuistone-
heva, zeoxešsaazešvovistomohes?
16 Jesus énostovohōno na eszettohōno: na-
vovistomossanistoz nasaataomheszhove, hes-
zeoxz tato zénmeatōsz.
17 Nah hetan zenheševevoz hetšezistoz zhe-
neena vovistomevazistoz hea ehessoz Maheo
hevetov, na mo' hea nataometotoxemaz.
18 Nah zetaometotoxemazz etaomenoxzeo-
motaxz tāma hevohóyoevatamaestoz: oha nah
zenózeomovot's hevohóyoevatamaestoz zénmea-
tōs, nhé etóeonissyomhetom na hováe saaxano-
vahestoz essaanhestahe.

19 Nis'saametahenovo hoemanistoz Moše, na
otā nasz heva zehešsaatōenomahess hoemȧnis-
toz: hena zeevhesseamenaxhess?

20 Na vostaneo ėnostahōno na eszehōno, ni-
hóo eavo; niva zetaēveamenahatā?

21 Jesus ėnostaho na eszettaehōno: naeše-
neševe nasz hozeoestoz na nimaeotōstaztanov.

22 Moše otā nimetaenovo eevxtanešzestoz:
nissaahesseneševhemẻ Moše hevetov, oha ehevō
na ninehovhemẻ Maheon-eševa niēvxtanisov
hetan.

23 Heva hetan Maheoneševa ñšeamhaesz
eevxtanēšzestoz nonópa hestoemanistoz Moše
emessaaéénehan: nihesshāstahaozetovevo zista-
homaxenoēho hetan zehetāoxoss Maheoneševa.

24 Niveneševōhaztame zehetōmhaniss voto-
cat oha nešeōhazta zehešepava ōhaztastoz.

25 Néš eszehōnȯ hosz Yerušalemo zehes-
tass: māseozehovsz zeto nah zenahatanotovōs?

26 Na ota taxta eoxceēsz na essaaoxettoevo,
tah nah zenitȧt'saness eheneenovo zehešeoniss-
yomzetonēhovs Christ?

27 Na otā niheneenovon zeto hetan t'sa zėx-
hestās na ota nėš Christ mȧnxhoėnsz hovane
hetan zsaaheneeno zeñxhetaet's.

28 Neš ėmaxehaheho Jesus hotoma Maheon-
mhayon zėvovistomossans eszeho: ninisovaet's
niheneenovemẻ, na niheneenanov t'sa zexhest-

åtto: na nanēhov nassaahoéne tāma hevetovå,
oha nah zénmeatōsz eonissyomahe, nah zsaa-
heneenovohess.

29 Oha naheneénovo nanēhov nañxhestaevo
hevez na nan'meatova.

30 Néš enoxzenotovhōnȯ zestosshestanov
oha hovaneo hetano essaahestanehōnȯ: zeheš-
saaešhoenexovanehez.

31 Na hāsto. vostano eonissyomhátōeho na
eszehōno; toneš Christ mañxhoénsz zenheševe-
noz hépesto ovavoētastotoz heto, zeto hetan
zehetaeneševs?

32 Pharisee hetaneo zénistomonevoss vostan
zehessheššhāonovatōs heto hovaeva, na Pharisee
hetaneo na zevehonevess maheonhetaneo esta-
ešenēnánovhōno notxevon zistahestanās.

33 Néš Jesus eszettohōno, hooxekassexoveva
nissóvessevazeme na néš natanhaoxzevo nah
tato zénmeatōsz.

34 Nszenoxzeoveme na nszaameovehemė:
na t'sa zexhoetto nháno nszaatonšhoénehemė.

35 Neš eszeho Yotahetaneo tāma manocet-
to: t'sa zethass zistossaameovohez? Zetazeoxze
zistanevstanovet's zeevhát's hestohestaneo, na
zeovovistomevot's hestohestaneo?

36 Heto etoñšeoxenovens zehēs: nszenoxzeo-
vemė, na nszaameovehemė na t'sa zexhoetto
nhāno nszaatoñšhoénehemė?

37 Na zexhooxeeševa hato zemaxeešev ze-
maxemessestov, Jesus éneoveoeho ňa émaxe-
haheho eszehō; nah hetan zehāōnsz nínhaoxze-
vaehå na hemanehå

38 Nah zeonissyomhátōsz tass Maheon mx-
uisto zetohetto: zhestoessevonettoz hetọnex
amohēsz ametanenemáp.

39 Hotaz hetọ énistano måtasooma nah ze-
onissyomátōess zetossemehaamhat's, Maheon
måtasooma mxhonọeštassmeatovsz zeheššaaeš-
tassvohóyohevatamanēs Jesus.

40 Hāsto vostaneo ota néš zénistomonevoss
heto eēszestoz eszehōno: onissyometómetto zeto
sého ovhanhe.

41 Hosz eszehōno, mo' Christ zenxhestoe
Galilee?

42 Na essaanhettane Maheon mxuisto,
Christ zénstoseshesshoéns hemenameva David,
na zémhaostov Bethlehem, nhâ David zeēvha-
éss?

43 Ota tass eonissovazehōno vostaneo mano-
cetto zestotọxemovoss.

44 Na hosz emszešhestanaehōno, hotaz ho-
vaneo hetano essaahestanahehōno.

45 Neš énxhoénehōno notxevo zexhoet's ze-
vehoneveziss Maheon hetaneo na Pharisee he-
taneo na eszettaevhōno hena zsaahesshoeozess?

46 Notxevo eszhešenostahōno: hovane hetan

essaaoxcezešzhešeēsze' zeto hetan zehešeēsz

47 Néš énostōevhōno Phariseehetaneo mo' hapo nivesseoxsetanohanhemé?

48 Hosz zenitát'saness na mo' Phariseehetaneo ēševesseonissyomhátōevo?

49 Zeto vostano zsaaheneenōess hoemanistoz ehóxemeo.

50 Nicodemoss eszettohōno (nah zexhoeottoz Jesusevå taeva mo' nasz nēhove).

51 Nsthoemanistonan ehōema tāh hetan zehešsaanistōhes na zeheš-saahene-enoehanehez zeheševs.

52 Exnostovovhōno na eszettovhōn, nivesshestáe hapo Galilee? noxzenoz na zetooxz: Galilee ensaahestoe̊ohāhesz hovane ovhanhe.

53 Na nistoxs hetan estasshō tāma hemhayon.

CHAP. 8.

1. Jesus estassho zexhaeoomenoz Olives zeoxcistoez.

2 Na zémeovōnaoz éneevhasshoéneho Maheonemhayon na nitao vostano énhaoxzevaehōno; na exhamstōeho na évovistomevohōno.

3 Na mxuistoneo na Pharisee-hetaneo exhoeozozenohōno zexhōs heo zeōcettoeziss: na zeešhoovoss sitov,

4 Eszettovhōno, Zenithátto, zeto hée eōcettoe to' nešhevstovå.

5 Ota Moše hoemanistov nizhešemesto-
mōen zisthav zeoxcehahanôo ohonaeva: tah
na nioxevo?
6 Heto eszehōnȯ zevonhoaovovȯss havseve-
va, nonópa hovae heoxestoz emetavešvéetto-
nov. Oha Jesus estxamaehoehō, na hemoeš-
koneva estavešemxuistono hōeva.
7 Na neš zexhessethossenoztovovoss esto-
mosehōehō na eszettohon: nah zexāeñšhoxe-
hāsz, zsaahoneōsz havs manocetto zehestxuiss
vovoeveśehōmóhå ohonaeva
8 Na eevhassetōxehoehō, na émxuistonhō
hōeva.
9 Na nah, zehetaenistomonevoss zístaome-
meemāovoss zeoneevaōevoss hesztahevo, exhe-
cenonochoéhōno exhesseasshōénehōn, zenoc-
hāehāsz nxsetto zehooxezeceāsz: na Jesus es-
toñšešenoceehō nā hee énehō sitov.
10 Neš Jesus zeešēvhatomsehōs zsaavōmo-
hēs ovaneo oha nhe héo, eszettohōnȯ, héė, tass-
evōne na nah zemomaxemata? Hovane hetan
nissaahavsevaemaotāė?
11 Na eszeho: hovane, Zenithàtto. Na Je-
sus eszettohōnō hapo na nissaa-havsevhoe-ma-
ottaze: tāsz, havs nszeveevha-hosseneševe.
12 Neš Jesus exhossezettohōnȯheto, nanē-
hov zevonetto hestanov: nah zehoeōsz zssa-a-
mén zeaenonettoz, oha zeáena zevonettoz vos-
tanehevstov.

13 Na Pharisihetaneo exhessezettaehōnō̊,
nitaomhostōnaovaz, nstostō essaaonissyomhan.

14 Jesus énostaho na eszettohōnŏ, zeoxeše-
taomhostōnaovazetto eoxtove-onissyon natostō:
nahenee'na zeñxhesse-hoénetto, na t'sa zexhas-
setto.

15 Zehetōmhaniss ninethoemaossanhemė̊:
nassaaōhatamo, hovane vostan.

16 Na ax ótōhaztàtovoss, naōhaztastoz eo-
nissyom, nassaañšenokáe, nanehov na Niohe
zénmeatōsz.

17 Héhe na enetxeo nathoemanistov, hest-
hótaheonevo niš hetaneo etometto.

18 Nanēhov nasz zetaomhōstom nitov, na
niohe zénmeatōsz mato náhossemă.

19 Neš eszettohōnŏ: t'sa éyo eho? Jesus
énostaho, nissaahene-enovehemė̊, na matheva
Niohe: mxhene-enovessenho, nimxhene-enovov
Niohe mato.

20 Heto zeēvezēs eēszestoz Jesus éneho ha-
hetto makàtansz zeoxcotaz, zévovistomossens
Maheonemhayon: na hovaneo hestano essaahes-
tanaeho: henexovame zeheššaahoenettanehez.

21 Na exhosszettohōnō̊, nathasse nameon,
na nszenoxzeoveme, na nszenāhemė̊ nsthavs-
evevo, t'sa zistahoxzetto nszensaa-toñš-hoénehe-
mė̊.

22 Néš eszehōnō̊ Yotahetaneo heahamå etos-

senahaz, zehešezēs, t'sa zistahoxzetto nszaatoñš-
hoénhemė̊?
23 Na eszettohōno: nixhestahemė̊ átono;
nañxhesta heamå: nihestahemė̊ heto hestanov,
nasaahesta zeto hestanov.
24 Na nihessenettazemė̊ ninēhovhemė̊ nsze-
nāhemė̊ nsthavsevevo: máonissyomhátahess ze-
hešenēhovetto, nszenāhemė̊ nsthavsevevo.
25 Néš eszettovhōno, ninēeváeve? na Jesus
eszettohōno: vezeno niahāne nah zenhettaziss
vovōenotto.
26 Hāsto hováe nitosstotoxstomevazenov,
na nitose-eš-ōhatamazemė̊: óha nah zénmeatōsz
eonissyomahe na nañšhešeēszesta hestanov ha-
to hovaeoz zehetaenistovo.
27 Essaaheneenomovônovo zeešetotoxemot's
hēhyo.
28 Néš Jesus eszettohōnȯ: toneš maešetom-
oxtanoss zehehyaetōsz hetano, nhano nszemon-
heneenanov zehešenēhovetto, na nassaaneševe
hovae tāma: óha Niohe zehešemestomōs nan-
heš-totoxstanoz heto hovaeoz.
29 Na nah zénmeatōsz navesshemė̊, Niohe
nasaanohotā tohov; naoxceohāneševenoz han
hováeoz zeaxhāetanohās.
30 Na heto zeszešeēsz hāsto eonissyomhátōe-
hō.
31 Néš Jesus eszettohōno nah Yotahetaneo

zeonissyomhátōs, máñšeaménhestass naēszesto-
vå, nszeonissyomhevovistomosseonitovazemě̊
32 Na nszheneenanov hetomestoz na hen
hetomestoz nszšexanaenov.
33 Exnos-tōehōno, nanēhovhemě̊ Abraham
hemenam, na nassaazešmomonaotta-hen hova-
ne hetan: na hena zehessezetto nszšexananhe-
mě̊?
34 Jesus eszettohōno, nohasse niva zenhe-
ševs havs emomōoneheve havseveva.
35 Na momōě̊ emessaaaenoe mhayon, óha
zehēhyahestovsz emeaenōe.
36 Zehēhyahestovsz ota mašexanåess nszeo-
nissyomšexananhemě̊.
37 Naheneena zehešAbraham-hemenametōs,
āxe ninšeoxzenxemě̊ zenahatanotovoss, naēs-
zestoz zexomaxmôxtaoeotomahess etovevo.
38 Natotoxesta hováe zeheševōxtom Niohe
hevez: na nineševhemě̊ hato hováe zevōxtomass
ehevo hevez.
39 Enostahōno, na eszettovhōno: Abraham
nahehenon: Jesus eszettohōno mxhe-nissonetō-
essenhō Abraham nimeneševevonovoz hetšezis-
totoz Abraham.
40 Oha zehešveeoxzenxhess zėnahatanoto-
voss hetan zeešemestomōs hetomestoz hene
zenistovo Maheo heto essaazeševe Abraham.
41 Ninheševevonovoz hetšezistotoz ehevō:

neš eszettaehōno, nassaamomoēstonehevhemẻ
enoka zehehez Maheo.
42 Jesus eszettohōno: mxhehessenhō Maheo
nimemehoxemẻ: nañxhestȧvo na nañxheszenevo
Maheo hevetovȧ; na matoheva nansaatacmho-
éne nitooxz nanmeatovȧ.
43 Hena zessaahessheneenomahess naēszes-
toz? he'a zessaahomaxhenistcmonhess na-
ēszestoz.
44 Ninēhovhemẻ nihehenov eavo, na hest-
hoastoz ehevo nineševetanomẻ: énito'enahane-
eoneve zesto'ęšemanhaoss, na eśsaahóě heto-
mestov, zexomaxsaahoneōs hetomestoz. ótoneš-
eēszēsz nizeēstoz eēsz tāma eaeneo, enizeeon-
eve na ehehetō nizēeono.
45 Zexhomaxeméstomevaziss hetomestoz
nissaaonissyomhátoveheme.
46 Nivā zehestxuiss zememéstomōsz nat-
havs. Na mámestom hetomestoz hena zsaahes-
seonissyomhátovehess?
47 Nah zehestāsz Maheon hevetovȧ eaháta
Maheonȯ eēszestoz: otā nissaaahátomovohenov,
zexhomaxsaahestahess Maheo hevetov.
48 Neš énostahōno Yotahetaneo na eszet-
taehōnȯ: tah nāh, nissaahetcmemazemeno eš-
amaxoneve na ehoneovō eavó zexhettazemen-
otto?
49 Jesus énostahō, nassaahoneovo' eavo; óha
nāēhátov Niohe na nissaaēhátovehemẻ.

50 Na nasaanoxzéo nataomevohóyohevata-
maestoz: etahāne nasz zenox-zeossansz na ze-
hoemāossansz.
51 Onissyo, onissyo, nitanhettazemě, nah
vostan zehekonitōetanoto naēszestoz zsaazeše-
voxto nāestoz.
52 Neš Yotahetaneo eszettaehōn, neš nata-
monhenehenanon nihoneov eavo. Abraham
ēšenā na ovhan-héeo, na zehešezetto hetan
mxekonitōenō naēszestoz zsaazešeoneáto naes-
toz.
53 Mo' nihépahe zehexovāes zehehez Abra-
ham zehešenāsz? na ovhanhe'eo zehešenās: ni-
hovaevemanhaz tāma?
54. Jesus énostaho mátaomeonóootazetto
naonōhastoz essaahovaevhan: niahāne Niohe
zéonoatamasz; nhe zénhettoss zehehemaheona-
mess.
55 Axe nissaahenéenovoevo: óha na hene-
henovō: hevatazetto nassaaheneenovo nameni-
zeone tass hapo zehestass: oha naheneenov na
nahekonitōenomov eēszestoz.
56 Ehévo Abraham épevetan zévōxto na-
ešeamě, nā évoxta na épevetan.
57 Néš eszettaehōn Yotahetaneo, nisaaheva-
ešnohonóeyānam na tāh nitoñšehevōmo Abra-
ham?
58 Jesus eszettohōn onissyo, onissyo, nithan-

ettazemė zsaaešhestās Abraham, hane naešenis-
tavostaneheve.

59 Nēš émono-oxaneoenovhōno hohōna zis-
tossevešehōmovoss: hotaz Jesus evoneozehō
na estaomhoéneho Maheonemhayon.

CHAPTER. 9.

1 Na Jesus zestaaméns évōmohōno hetano
zeóóeneziss hako zestoešhestaozet's.

2 Na hevovistomosseon énoztōehōno; eszet-
taehōnō, Zenithàtto niva zéneševsz havs zeto
hetan na mó heneomeo zehešhoeóóens zexhes-
tas?

3 Jesus énostaho, zeto hetan essaaneševé
havs na mato heva heneomé, óha nonópa neše-
vestoz Maheo zenheševešmeénet's hevetovå.

4 Nat'sēneševevo hetšezistoz nah zēnmea-
tōsz, zeheššóešēva: tāe eneaménetto néš hovane
vostan zaaevhatonšhozeohe.

5 Zeto-ešveàzetto hestanov tass nahevohóyo-
estovstō histaneo.

6 Neš zeešezēs eōsseanahō hōeva, évešeman-
sz'no hetanomaoxz eōsseānoxzevå na évešxoa-
nomovonhōnoz heexansz, zeóóeneziss hetano,
hetano-maoxzeva.

7 Nā eszettohōno tānáá tañšeševōensz zea-
kōmoe Silohame (meátoz enhistoe). Estaossā-
ñeznehō nháno, na éñšeševōnehō na zéneevha-
hoéns évossanehō.

8 Hevōhestototå na nah nista zeoxceeševō-
mass zeešeóóens eszehōno māséozhovsz nah
zeoxchōsz na zeoxcevestomósz?

9 Hosz eszehōno: zeto enahāne: zenitásso
eszehōno: na hapo ezhesta: hotaz eszehō, nanē-
hov nah.

10 Na neš eszettovhōno: etoñšetataenensz
néexansz?

11 Exnostaho na eszehō: hetan nah Jesus
zeoxchestóesz emanisz hetanomaoxz na exoena-
noz naexansz, na názetta: tānáá zeakōmoe Si-
lohame na tañševōensz: na na natanešeñšeše-
vōen, na nāamáhê vōssanistoz.

12 Neš eszettovhōno, t'sa eho? eszehō, nassa-
aheneeno.

13 Exhoeozovhōn Phariseehetaneo zexhōet's
náh zestamehaešeóóeneziss.

14 Na émaheoneševenéô nexoveva Jesus ze-
manisz hetano-maoxz na zistataenomovoss
heexansz.

15 Neš Pharisee-hetaneo exhossenoztōehōnô,
hapo tah zehešeamāes hevossanistoz. Eszetto-
hōnô, etaxepâan hetano-maoxz naeexa, na nañ-
šeševōen, na natóevōssan.

16 Na exhessezehōno, hosz Pharisee-hetaneo:
zeto hetan essaahesta Maheon hevetovå, zeheš-
saatóenōs Maheoneš: zenitásso eszehōno, tah
na hetan nah zehavsevoētaeonevsz emetoñšzeše-

ovavoēta? Na nhâ tass eonissovaozehōno
manocetto zehestxevoss.

17 Eszettovhōnō zeóóeneziss hetano hāetto,
tah nioxetto hapo tato zetataeno neexansz? esze-
hō: eovhanheeve.

18 Hotaz Yotahetaneo eśsaaonissyomhátōe-
hōno zehestōes zeñxešemehaóóens, na zehešea-
māes hevōssanistoz, táe zistaešeonōmamovôss
heneomeo, nah zehešeamāsz hevōssanistoz.

19 Na énoztovovhōno eszehōnô, zeto nhē-
hya ehoeóóen zexhestas zehettoss? Tah neš
na etoñševōssan hezezea?

20 Heneomeo énostovozenohōno na eszettoz-
enohōno, naheneenanon otā zeto zehešetaom-
hēhyaez na exhoeóóen zexhestass.

21 Oha tah hova'eva etoñšeevhavōsaniz he-
zezea nasaahenehenomovônon: na matheva
nivāshesto zetataenoziss heexansz nasaahene-
enovamohenon: ešeešeehāe̊, nóztóvå: zetaome-
totoxemaz.

22 Heto énešehōnô heneoméô zexhomaxeē-
hátovoss Yotahetaneo: nah Yotahetaneo eše-
axzeexhoemanehōnō, nohasse nasz hetan vetax-
tanōvenēsz zehešenēhovs Christ, zevohōoe ze-
mehaveáz mohēoxzemhayon.

23 Neš exhessezehōno heneomeo, ēšeešeehāe̊,
nóztova.

24 Neš exhosseevhaonōmovhōnō, nhe hetano

zeóóeneziss, na eszettovhōn, mezehå Maheo
vohóyohevatamahestoz: nahenehenovon zeto
hetan ehavsevoētaeoneve.
25 Exnostaho na eszehō, heva ehavsevoē-
taeoneve na mo′ hovahan nasaaheneéno: nasz
hovae oha naheneheno hato ota zénmehaheš-
óóenetto hezezea návōssan.
26 Neš exhossēvhazettovhōn nitoñšetovå,
etoñšetataenanoz niexansz?
27 Exnostovhōno niešeaázeešenhettazemĕ,
na nisaanistomonhemē, tóha henova emehess-
hossenistomoness? mo nszevesshevovistomos-
seonetōevo?
28 Neš estohossemovhōno na eszettovhōn,
nivessehevovistomosseonetova, óha nanēho-
vhemē Moše hevovistomosseon.
29 Naheneenanon Maheo zexešeēsztovoss
Mošeeva: hotaz zeto vostan nasaahenehenovo-
henon, t'sa zenxhestās.
30 Nhe hetan énostovohōn na eszettohōno,
haxc′, hezeo hétahāné zeonissyomatamano ho-
vae, zsaaheneenomahéss t′sa zéñxhestās na ax
ešetataenanoz naexansz.
31 Na otā niheneénanon Maheo eoxksaa-
nistovóheo hatavsevoētatano: óha heva hetan
hāonaeonevetovot′s Maheon na zeneševevot′s
hetšetanótoz, nhe eoxcenistovo.
32 Hako zenxešmoneasshestano nis′saanisto-

monhemě nóhass nasz hetan zestataenomovoss
heexansz nasz nah zexhōeóóeneziss zexhestat's.
33 Zeto hetan saahestāsz hevetov Maheon
emessaaešeneševē hováe.
34 Exnostovovhōnō na eszettohōno, zeheš-
xāmanoheståtto havseveva, na mó nivovistome-
vatanotovemeno? na exhōeoaovovhōno.
35 Jesus zenistomons zehešhōeoaovovoss na
zeešemeovôss eszettohōno, tah nionissyomhá-
tovo Hēhyaő Maheo?
36 Exnostaho na eszehō, nivae zeto zenit-
håtto nonópa nataonissyomhåtov?
37 Na Jesus eszettohōnō, nitoeševōmō nia-
hāne zeēsztovata hezezea.
38 Na eszeho, Zenithåtto naonissyomháta.
Na exhāônatovohōno.
39 Na Jesus eszeho, ōhaztastova nanešhoén
zeto hestanovå nah zsaavōssanehess nonópa
zevōssaneo, nā nah zevōsaness zeooenmaneo
40 Na hosz Pharisee hetaneo zevessevāesso
énistozenhōnőz heto eēszestoz na eszettaehōnő
nivesseóóenheme hapo?
41 Jesus eszettohōnő, maóóenessenhō nim-
saaneševhemě havs: otā hezezea nizheme na-
vōssanhemě na ota nsthavsevevo estoomota.

CHAPTER 10.

1 Onissyo, onissyo, nitanhettazemě, nah
zsaahesseesznēsz henitoneheva gsāmenaoeva,

oha zehesseéévonensz t'sa óxs nhe vezen nomazeeó nā šēnováhe.
2 Nā nah zehesseēszensz henitonehevå
gsahetan hestamāevó g'san.
3 Eonstanomota zeneevavōxtoziss menhao;
na g'san enaneátō na eveó tama heg'sāmo zeheševehet's na ehóenēevāozō.
4 Na neš zistaešhōeozeoss heg'sāmo etaemevovōeottô na g'san ehoehō: zehešhenehenoz zehešehāes.
5 Na hestoevostano zsaahoeovōevo, oha
zeamxemovô: essaaheneenomóvônov zehešehāetś hestoevostano.
6 Hen hótaheo Jesus eesztovóno: hotaz eśsaaheneénoezeno hováe zestotoxstomevoss.
7 Neš Jesus exhossezettohōn, onissyo, onissyo, nitanhettazem, nanēhov henitōnamevo g'san.
8 Nah zeneoxceevetaetōeóevoss niahānevo nomázeeon na šenováheo: na g'san essaanistōhevo.
9 Nanēhov henitō: vešeesznitōsz nohass hetan zevostanevehê, na zetaoxceeszén na zetaoxchōén na zeméaå pavoešie.
10 Nomázeeo ensaazeoxze', oha zeñšenomat's na zeñšenassens na zenševonenos: nahesshoén nonópa zeaenanov vostanehevestoz, na nonópa zhépetâmeaenanov.

11 Nanēhov pavegsāhetan: nhé paveg'sahetan emeavomotaȯ hevostanehevestoz g'san.

12 Nā náh zevhanhozēsz zsaa-g'sa-hetanevēsz, zsaaaenōsz g'san, zévōmoss hóneo zéneameozetś, enōovanotto g'san na eamax, na hóneȯ énha'enōzenotto na énonokaovozenotto g'san.

13 Zevhanhozēsz ehesseamax zexhomaxevhanhozēs na essaatoñšehoéo g'sā.

14 Nanēhov paveg'sāhetan na naheneenovo nag'sām na nahene-henōe nāeneónȯ.

15 Tass zeehešheneénōs Niohe, hapo vezen nanešheneenov Niohe, na nāenanomotanov navostanehevestoz g'san.

16 Na enitayo g'san nāaenō, zeó zsaaveazéhess: nhe mato nazenst'sē-hoeozō na nazenaneáto: na oha zeñšenokovayo na zenokaė g'sāhetan.

17 Na otā Niohe nahessemehota zeenanom navostanehevestoz nonópa nazeevhaešhosshestanå.

18 Hovane hetan namessaahestanomō, na navhanetaome-ēnan nitooxz. Naaena exhastoz zeenanom na na'aena exhastoz zeevhahosshestanom Heto hoemanistoz vistomevazistov nanešeamáhė Niohe hevez.

19 Na nhâ exhosseonissovaozehōno manocetto Yotahetaneo heto zehestovez

20 Na hāst eszehōnō̊, ehoneovo eavó na
enonotovstaha: hena zehesseahátovoss?
21 Zenitass eszehōno, Heto essaahezéstove-
noz zehoneovōz eavho, tah eavo emešéš-tata-
enomovonoz heexansz zeóóeneziss?
22 Na nheno Yexušalemo émaxemessestove-
neō̊ ōstōnanhistov na eāeneveneō̊
23 Na Jesus eaméneho, maheonemhayon
Solomoneva epaponōseoneva.
24 Na neš exhoénehōno Yotahetaneo estå-
tāyōetoehōno na eszettaehōno, hessevavonó
nszetonéešóótovetanoxemeno? Maonissyom-
nēhovetto Christ táxta nínešemeno.
25 Jesus énostovohōn niešenettazemē̊ na
nissaaonissyomhátaheme: mánšezistotoz zeneše-
vettonoz Niohe hevéhestovå, nahossemāenoz.
26 Hotaz nissaaonissyomhátahemē̊ zexho-
maxsaaveshestāess nag'sāmeva tass zeešetazess
27 Nag'sāmo nananéátōē̈ na naheneénovō,
na nahóehōē̊:
28 Na nametonov aenevostanehevestoz; na
zsaaešeassetoeēo, na matoeva nohass vostano
zsaatoñšenohénahé nitov.
29 Niohe nhe zémetāess emaxhépae nitao;
na hovane hetan emessaatoñšešhestanoheo
Niohevaō̊ hévez.
30 Nanēhov na Niohe nanokámē̊.
31 Neš Yotahetaneo exstanovhōnō̊ ohonā,

estoshosseōmóvhōno hohonāeva.
32 Jesus énostovohōnŏ, háesto pavoētasto-
toz nieševōssazenovoz Niohe hevez zehessōsz;
tās hene nasz máñšezistotoz zetossvešhessea-
hánoss hohonāeva?
33 Nā Yotahetaneo énostōehōnŏ eszehōno,
pavoētastov nissaahesset'sēahánazemeno ho-
honā, oha nitotohoxtoanisto na zehešxamahe-
tanevetto zehešetāestovootazetto Maheo heve-
tov.
34 Jesus énostovohōno tah na essaanetxeo-
hané nimxuistoneheva hoemanistov, nazeve,
nimaheonevheme̊?
35 Na heva maheon mxeševeoxz, nah zehoe-
hotaet's eēszestoz Maheon, na Maheonemxuis-
tō essaatoñšeeatoēehan,
36 Nizettovo nah Zehehestovsz zehešema-
heonanoss na zéñmeas hestanov, nitotohoxtoan
zemehaezetto nanēhov Hēhya Maheo?
37 Mát'saanešhevetto hetšezistotoz Niohe,
nszeveonissyomhátoveme.
38 Na mánheševetto, zeoxešsaaonissyomhá-
tovehess onissyomhátome̊ matšezistotoz nonó-
pa nszhéneeénanov na nszeonissyomhátame tato
Niohe zehešehevetovetōs na nahevetovenoz.
39 Na exhesshossenoxzeotovhōnŏ zistoss-
hestanovoss: hotåz exhomstozeno hesztanovax-
tov.

40 Na estahosseevhazešeasseoxzehōn nhasto
Jordaneohe, han nháno vezen t'sa John zévo-
voeōstāovoss; na nhâ exhoehō.

41 Na hāsto estaevhanešenhaoxzevaehōn na
eszehōno: John essaaovavoēta, ohá nitao hova-
heoz John zehetāeoxettoss zeto hetan ehetome-
toz.

42 Na hāsto eonissyomhátōehōn nháno.

CHAPTER 11.

1 Na ota nasz hetan exhaamoxtaēhō Laza-
xus exeševeehō Bethany, moxhestahé mhâsto-
vå zexhestavoss Mary na hevišson Marthaeva.

2 Nsehō nah Mary zexoostanoz Zenitháziss
xostātovå, na zévešeneátanoz hemeq, hestata-
nemô Lazaxuseva zexhaamoxtaziss.

3 Na heaxaehemô móstasseonōmohezenotto
eszehōnô: Zenithátto otā nah zemehotoz ehaa-
moxtáê.

4 Neš Jesus zénistomonetto hene eszehō, he-
to haamoxtastoz essaatoovenaestovhan, óha
evohóyoevatamahestoz Maheo nonópa Hēhyao
Maheo zeveševohóyoevatamanetta hen.

5 Na Jesus émehotōn Marthaeva na heviś-
son na Lazaxusevå.

6 Hane zeešešenistomoness zehešhaamox-
tatś énitōehō nixa ešēva nista nhâ vezen zistoe-
hōs.

7 Neš hoomaevetto eszettohōnō hevovisto-
mosseon, nitaevhâshasshemå Yotaeno.

8 Hevovistomosseon eszettaehōnō Zenithàt-
to Yotahetaneo moxezéneoxzenottā zistossea-
hanata ohonāeva, na mo nstâsevhaneoxz nhâ?

9 Jesus énostáhó tah essaahoxtnixanevoz ze-
amhōstasz ešēva? Heva hetan aménsz ešēva
emessaaahañšená zeheševoxto zevonittoz heto
hestanov.

10 Ohá heva vostan aménsz tāevå emeaha-
neš zehešhovahanehez zevonittoz hevetovå.

11 Heto hováeoz eszehō: na hóom heto es-
zettohōno, essenehan Lazaxus enāoz; ota
nathass nonópa natåssehano zénāoz.

12 Neš eszettaehōn hevovistomosseon, Ze-
nithàtto mánāozz zepevomoxtaé.

13 Hotåz Jesus estotoxstomovono henaes-
toz: moxhovezešetanovo héa enistomovov zis-
tosshossotomoet's nāozestovå.

14 Neš Jesus eszettohōno, taxtå: Lazaxus
éšenae.

15 Na nataveševoešetan etovevo, nhâ zeheš-
saahōetto, zistohesto nonópa nszeonissyomhá-
tame; nohetto na tah ota nitanahoxzevon.

16 Neš eszehō Thomas Didymus zeoxces-
tōsz mónettôvo hevessevovistomosseon: nita-
vesseneoxzhemå hapo nonópa nszevessenāe-
mon.

17 Neš nhàno Jesus zéñxhoens exheneenano
zeheššeaázeēvšenoz heátohohestov neva ešēva.
18 Na Bethany estahahanettane Yexušalem,
he'a nixa tāhoeoneva éneshónĕ.
19 Na hasto Yotahetaneo eoxcenahoxzeva-
evohōn Martha na Mary, zeoxcevovoešemāe-
voss hestatanemevo hevetova.
20 Neš Martha zetoešenistomons' Jesuseva
zenxešhoeoxzet's estahoezottovohōno na estae-
hottōno, na Mary ōxhista exethoehō mhayon.
21 Neš Martha eszettohōno Jesuseva: Zenit-
håtto maxhoettonhao zeto, natatanemo émsaa-
nāĕ.
22 Axe nahenehena, heva tó hezezea nohass
hováe tavēstomevoz Maheo, Maheo nszemeta.
23 Jēsus eszettohōno: nstatanemė zetaevha-
ohā.
24 Martha eszettohōno, nahenehena ota zet,
sē evhaoha maevhaohāstovez mxhooxeešēvet's.
25 Jesus eszettohōno: nanēhov evhaohāes-
toz na vostanehevestoz: nah zeonissyomhátōsz
emeñšekanomenā axe zevostaneheve.
26 Na nohasse nah zevostanehevsz na zeo-
nissyomhátōsz zsaazešenāe, nionissyomháta he-
to?
27 Na eszettohōno, hēhé Zenithàtto: naoniss-
yomháta zehešnēhovetto vostanevstomańe Hē-
hya Maheo nah zetoshoénsz hestanov.

28 Na neš zehešezēs estaassoehō na estaemōsonōmohōnō Maryevå hevißson eszehō: Zenithasz eneešhoén na nionōma.

29 Zetoešenistomonś heto eohāettaoho, na eñxhôhottōno.

30 Na Jesus essaaešhoéneeho esseto mhâstovå, nhåno eßsonēhō zistahôhotās Marthaeva.

31 Na Yotahetaneo nah zévistōmāes mhayon, na zevovōešemāes, neš zévōmovoss Maryeva na zeešenonotov-eohašeozet's, na zistaoaxet's estahoeovovhōn exhessetamovhōno etazeoxz håtoohestov etaheaxāem, nhåno.

32 Neš nhâ Mary zeñxhoéns Jesuseva zénhetś, na zévōmoss estaovaoho zeešeåtaoet's, eszettohōno mxhoettotāo zeo natatanem émsaa nae.

33 Neš Jesus otā zévōmoss zeaxāemet's na mato Yotahetaneo zeaxāemevoss zehoevessevāessō eēvoameo hemåtasoomaevå na eôzetanehō.

34 Na eszeho, t'sa enēnanovo? eszettovhōno, Zenithåtto nēnasz na he'veoxtoz

35 Jesus eaxāemehōno.

36 Neš eszettohōno Yotahetaneo otā zehešemehamehotoss.

37 Na hosz eszehōno, tah na zeto hetan, nah zetataehomovot's heexaevoz zeóóeneziss, emenešetanota heva zeto hetan émsaazešnāe?

38 Jesus ota exhosseevoameo hevetovå enx-
hôhoxtano hátohoestoz. Exvoxeveneo na ohō-
na estaxšenaho.
39 Jesus eszehō hestan assetan ohonā. Mar-
tha heaxaehemô nhe zeešenāsz eszettaehōn,
Zenithátto, hea zeš neš ēšhoxeméeoz: zešheše-
nas niva ešēvå.
40 Jesuseva eszettaehōnō: nissaaešenhettaze,
óha maonissyomhátáto nstavōxta hevohóyo-
évatamāhestoz Maheo?
41 Neš ehassetanovhōno ohōna nháno zen-
āsz zeeveš. Na Jesus exéatōhō, na eszehō, ni-
hó hahō nihettaz zenxhešenistovetto.
42 Na nahenehena nioxcenistove meseeto:
óha heto nahessezeve hevetovevo zeto vostaneo
zenhēsso pâeto, nonópa zevesseonissyomhátao
zeñxešemeatovetto.
43 Na neš zeešezēs émaxehahehō: Lazaxus
nixhōensz.
44 Na nah zemehanasz énménehō exhóboōe-
hō heázeneva na heszehesseva hátohoevsanisto-
vå: na héexa éveshóboōhezeneo nevōenhestovå
Jesuseva eszettaevohōnô, ónehaena na tāena'nå.
45 Neš hāst Yotahetaneo nah zenahoxze-
voss Maryeva na zeheševoxtoss hóvaheoz hene
Jesuseva zehešezet's eonissyomhátovovhōnô.
46 Hotaz hosz estazešeassehōno zexhōet's
Phariseehetaneo na énitótahaovovhōnō heto

hovaheoz Jesuseva zeešeševet's.
47 Neš émohēénehōno zevehonevess maheon
hetaneo na Pharisee-hetaneo exhóemanehōno
na eszehōno, nstatoñševhemå? zeto hetan
eneševenoz hasto ovavoētastotoz.
48 Matañšezešenizéovoz nitao hetano zeta-
onissyomháto: na Xomanhetaneo zeñxhoéneo
na nstastanomōenon nstōan na nszhestanonan.
49 Na nasz Kaevass zeešvēsz mónithavoe-
me maheonhetan hene tóe yāneva eszettohōno,
nissaahene-hénoenovo hováe.
50 Na mato heva nissaaōhaztônovo zeheše-
nétaetovan nasz hetan zetanaevomotá vostano,
na nonópa nimaetovata hestano zsaaassetoēta.
51 Na heto essaatotoxstoeno hevetova, ze-
hešenitavoem's maheonhetaneo hene tóe ane-
va: éneševeszehō tato Jesus zetosešnāevomotáho
hestano.
52 Na oha zsaanāevomotxeva nokov hesta-
nov, oha tass mato zemanoemohēano nokå he-
nisson Maheo, nah zehenéneziss nitao vóhēs.
53 Neš hane tó ešēv niszetā exhoemanisto-
manehōnő zetosešenahovoss.
54 Jesus neš essaaevhaaméneehō taxta zee-
vaet'se Yotahetaneo oha estaesz'nehō hōeva
haetto tohovê, na zémhâstovez Epxaim zeheše-
vehettoz na nhâ eñševisthomohōno hevovis-
tomosseon,

55 Na Yotahetaneo hehoomnistovevo exha-
hanettozeneo: na hasto estasshoehasshōno hoe-
va heetto Yexušalemo zsaazešhoomnestovhane-
het's zestáhoxehanazevoss.
56 Neš eoxzenottovhōno Jesuseva na eszet-
tazehōno manocetto, zeñšenanēvoss Maheon
mhayon, nitoñsetanom? tah zensaahooxze
maxémessestov?
57 Na ota nínissovavoss zevehonevess ma-
heonhetaneo na Phariseehetaneo eešehoemane-
hōnô nah nasz vostan zhéneno, t'sa zexhōet's
estosemestano nonópa estossenešhestanovhōnō.

CHAPTER 12.

1 Neš Jesus nassótoa ešēva hane zessaaeše-
hoomnestovanehet's énxhoénehō Bethany, nhâ
Lazaxus zexhōs nah zeešenāsz, na zeevhásse-
ohāetanoss náestovå.
2 Nhâ émessemaovovhōno na Martha évoz-
enoovahō: na Lazaxus nasz énēhovo zevisthō-
maes, zévessemessemāes.
3 Neš exstanano Mary noka zēhananoz
xoostaátoz hestaohāoemene, na exoenomovon-
hōnoz heszehessoz, Jesuseva, na évešenohomo-
vonhōnoz heszehessoz hemekonevå: na mhayo
exaevešemaevōxcemeeozeneo xoostaátova.
4 Neš eszehōno nasz hevovistomosseon Ju-
das Iskaxiot, nah zetosseemōxtotovatōs.
5 Hena heto xoostaátoz zsaahessvešótovato-

van nivó ót'nohó makaetansz na ememezeno-
voz stamenōheo?

6 Heto eśsaahessezeehō zestoxetanotovoss
stamenoheo: áxe zexhomaxenomazeonevs, na
eaenano vehosseo na exhōtozeno hováe néo
zeēstanet's.

7 Neš eszehō Jesus nizeovå: tóe toeš nátoho-
hestov ehessaena heto.

8 Na zenstamenoehevsz niaenevessevāevo:
na tāma nissaa-aeneaenehemê.

9 Hasto vostaneo Yotahetaneo ota ešhene-
enañovo nhâ zehešhōs, na énsaahessnistahoéne-
ehōno hevetovå Jesusevå nínokaet's, mato no-
nópa zévōmatanotovoss Lazaxusevå, nah zevha-
ohaetanoss zeešenāet's.

10 Hotaz zevehonevess maheonhetaneo
émanohoemanehōnô zeme-hešenonópa-nónahó-
voss Lazaxuseva.

11 Zehešenēhovs tass hévetov hāsto Yotahe-
taneo zetahesseasset's, na zetåšeonissyomháto-
voz Jesuseva.

12 Na zexhosseeševet's hāsto vostaneo zex-
hoéness maxemessestov, neš zénistomonevoss
zenstosešhoeoxzet's Jesusevå Yexušalemo.

13 Exstananovhōnoz hestāenoz totápe evé-
pozevahoxzetto, na estaevhaassethoehovovhō-
no, Hóšāna: vovónešettova Zemaxevehonevsz
Išxael zeñxhoeoxzz hevé-hestovå Zenitháziss!

14 Na Jesus neš zehešemeovoss vohoktahesson estahoenhōnå; zehešenetxeoé,

15 Niveētótá zehestonaetovata Zion: ota nimaxevehonam eñxhoeoxz, etahōenotto vohoktahesson.

16 Heto hováeoz eśsaahenehenoezenhōnoz hevovistomosseon vovōenotto: na neš Jesus zeeševohóyoevatamanś, nhåno emeetanotanovo heto hováeoz zehešezetossemet's mxuistōnehevå na zēšešenešetovovoss heto hovaeva.

17 Na vostano nah zévessevaes hane zexhōeneenanoss Lazaxusevå heåtohohestov, na zeevhaohāetanoss zémehaešenāet's, exhossemaehō.

18 Na heto mó vostano matå éxhesshôhottaevho, heto zénistomonet's zexheśeešeneševs heto ovavoētastoz.

19 Na Phariseehetaneo otā eszettaezehōno manocetto nissaahenehenoenovo zeheššaaexaomáhess hováe ota hestanovå etanehōě

20 Na nhâ hosz estōevostaneo évesseväevohōnå zenvesshoheaoenoss maxemessestov.

21 Nhe énxhóeottovhōnå otā Philipeva, nah zexhōeziss Bethšaidaeno Galileeeno, na énettovhōnå, eszehōno, Oxtāå! navōmatanotovon Jesus.

22 Philip eñxhôehoettovohōno, na énettohōno Andreweva, na Andrew na Philip exhosse-

nettovhōno Jesusevå.
23 Na Jesuseva énostōevohōno eszėhō: Ze-
amhōosta ešhóénetto, nah Zehēhyahetōsz heta-
nō zestossevohóyohevataman's.
24 Onissyo, onissyo nitanhettazemē, óha
nasz hestahemē ben'noyo anáōēsetto hoevå, na
nāetto eñšenocetto: óha tónāetto enxhoshāsto
emenamattō.
25 Nah zemehoxto hevostanehevestoz ze-
voneōsz, na nah zensezesto hevostanehevestoz
heto hestanovå, zeáeno hato zévostanehevsto-
vez aenetto.
26 Heva nasz hetan hozeoevomotasz nixhó-
eovehå, na nhâ zeevhávo, nhá hapo nathozeo
zhō: na heva nasz mxhozeoevomotasz nhé Ni-
ohe zēåtovó.
27 Na hezezea neš namåtasooma enôzetan-
otto; nátāoxeve? Niho, vostanevešsz heto ze-
amhōsta: áx heto navešhesshóén heto zeamhōs-
ta.
28 Niho vohóyoevatamanoz nivéhestoz. Neš
eñxhesshoaoneō nistōhestoz heama eszehō,
naešenitov-vohóyoevatamană na natahossevohó-
yoevatamană.
29 Vostaneo náh otā zenhēs pāoetto na énis-
tanovo eszehōnō nonoma enistō na hosz eszehō-
no hozeonō zeheszemēneziss eēsztōē.
30 Jesus énostaho na eszehō, zeto nistōhes-

toz nánsaahesshoaotō oha etovevo.
31 Neš hezezea ehoemā heto hestanova; neš
hezezea maxhavsevenithátsaneo heto hestanov,
zōstahamẻ
32 Na nanēhov, mathassetomoxtanetto hoe-
vå, nazhessetanotovō nitāo hetaneo nitovå.
33 Heto zeszēs énistano zehessoz henāestoz
zetossevešenās.
34 Vostano énostōehōnō, naešhessenistomon-
hemẻ hoemanistovå, nah Christ eaenēvhasz.
Na henaet's zhessenetto Zehēhyaetōsz hetano
zet'sēetomoxtan? nivāesso zeto Zehēhyaetōsz
hetano?
35 Neš Jesus eszettohōno, maxestokassexo-
vev zevónetto nivessevāenov. Améne zeheše-
aenomass zevonetto, nszeoxhôyottahenov zea-
enonetto:
36 Zessoešeaenomass zevonetto onissyomá-
tom zevonetto, nonópa nszhenissonetōenov ze-
vonetto. Heto hováeoz eszeho Jesus na esta-
assehō na estavoneohōnō.
37 Na otā zeoxzešhešeneševs hasto ovavo-
ētastotoz zevōxtozesz, na eśsaañšsoonissyom-
hátōehōnẻ.
38 Heto henhestoz Yešáao nonópa emevâx-
sanessoz hane zeszēs, Zenithátto niva zeeše-
onissyomháto natótaehōnan? na nivāā héáz
Zenitháziss zeeševōsesz?

39 Na ota ess'aaheśsonissyomhåtaehōnô, ze-
heshossenēs tato Yešàao.

40 Ešeñxpanomovonoz heexaevoz na ehe-
konanomov hesztahevo; zsaaveševōssaneheno-
voz heexaevoz, na matoheva zsaaveshene-
henovahenov hesztahevo, na zeōxseneo na má-
taenoēo.

41 Heto hováeoz eszehō Yešàao, hane zé-
vōxtomovoss hevohóyoevatamahestoz, na zisto-
toxemoss

42 Na aázevetto hosz zevehonevess, nitát'-
sanehēo mato hāsto eonissyomhåtoehōnô; na
essaahesstaxtanettaehōno Phariseehetaneo he-
vetovevo zeeåtovoss emetohesshōestaneo mohē-
oxzemhayon.

43 Móstamehoxtônovo vovóneśeázestoz he-
tanistovhesto hépetto zehéxovot's Maheono
hesthonoastoz.

44 Jesus émaxehahehō na eszeho, nah zeo-
nissyomhåtovasz nassaatassonissyomhåtō eoniss-
yomhåtovó nah zéñmeatōheziss.

45 Na nah zevōmasz evōmo nah zénmeatō-
heziss.

46 Nahoevonan heto hestanovå, nah nohasse
nivāa zeonissyomhåtovasz zsaahō zeaenonittoz.

47 Na heva nasz hetan nistomonetto naēs-
zestoz, na saaonissyomhåtōsz, nassaahóemaot-
tóhe: nassaahoehoemaoxto hestanov oha na-

hóevostanevesz hestanov.

48 Na zepeotasz na zsaamasseztôsz naēszes-
toz, eaeno' nasz nah zhoemaottāsz: hostō heto
zeešetotoxstom, vezen henahane zhé zhóemao-
tās mxhooxeeševet's.

49 Nassaaešetaometotoxemazé; ohá niohe
zéñmeatōsz nametā hóemā, zetóshévo na ze-
tosešeēszevo.

50 Na nahenehenomovo hestohemāō enahan
zhe aenevostanehevestoz: na hováe zehetāto-
toxstom, tó enahane zhe niohe zéhettas natō-
neštotoxesta.

CHAPTER 13.

1 Otā maeto zsaaešemaxemesshestovhan
óómnhestoz, neš Jesus zexheneheno henexo-
vamě zexhoénettoz zetosshéšeasshōenoxto heto
hestanov zestatosenhaoxzevoss hēhyo, zhešeše-
mehoxto tama heaeneo zehozehessoz hestanov,
émehothōnō nxsetto aénetto.

2 Na zeešetōevenemessestov eaovo neš
mó ešehestanomovho hesztahevå Yotas Iš-
kaxioteva, Simon hēhya zestosēmoxt'tovatōs.

3 Jesus ehenehena tato hēhyo zeešešeme-
tāes nitao hováe héázenevă, na tato zeñxeše-
hoxz Maheon hevez na zetaevhaešenhaoxze-
vot's Maheo.

4 Eñxhessohāeho zémessevoss na eenano-
hōnô nohémeon hestoneōno; na exstanohōno

névhoenhestoto na eakozētazēhō.
5 Na neš exhenenanō máp hetoxkoneheva,
na éasseñšeanomovonhōnoz hevovistomosseon
heszehessevoz na évešenehátanhōnŏ nevhoen-
hestoto nhe zevešehakozētazess.
6 Neš eñxhôhotthōno Simon Petereva: Na
Peter eszettohōnŏ, Zenithátto, mó nimeeñšeše-
hátavōvox?
7 Jesus énostaho na eszettohōnŏ, heto zehe-
ševetto nissaaheneheno hezezea; nszemonhene-
heno áno.
8 Peter eszettohōno: mó nah nimezešeñšeše-
hátavōvox Jesusevå eszešnostōehōnŏ mát'sa-
añšehanazehétto nszaavesta t'sa nitóvå.
9 Simon Peter eszettohōnŏ, Zenithátto mó
nah óha nazehessoz āxe mato naázenoz na na-
mekon.
10 Jesuseva eszettaehōnŏ, nah zeešetōhamsz
emessaahosseñšehane, oha heszehessoz, éšhoxea
nitāetass: na nihōxehamĕ, áx nitao hováhan
11 Exheneénovohōno nah zetosemōxt'tova-
tōs; exhessezehō, nissaamaehoxehahemĕ.
12 Hotaz zeešeeneñšešehátavōvotoss na
zeešehestano hestoneōnoz, na zeešvhámstōs es-
zetohōno nihenehenanovo zehešešetovaziss?
13 Nanitháeaman na Zenithāsz nioxcešhe-
me: na nioxcepavoanhemĕ; vezeo nat'sēnēhove.
14 Heva tah nanēhov Zenithasz na ninitay-

amevo, ešeñšešehátavōvotaziss, ninēhovhemė̊
hapo nimeoxcenonametoñšešehátavōvotazhemė̊.
15 Tass nimetazenov neevat'séo, tass zeox-
ceneševhemė̊ zeešešetovaziss.
16 Onissyo, onissyo, nitanettazem, zehozeo-
nevsz essaahépemahatatovohe henitåam; na
mato nah zéñmeatovsz essaahépemahātatovohé
nah zéñmeatōs.
17 Heneenomass heto hováeoz, ahā ninē-
hovhemė̊ máneševess nszēveševovónešetonhe-
mė̊.
18 Nissaatotoxemazehemė̊ nistxuiss: nahene-
henovȯ nah zeešemezemo: nonópa Maheonmx-
uistō zeváoxsenhesso, nhe nah zeveszeovae-
masz kókonoyo zémessevo, naeševešnóeō hes-
zesto.
19 Hezen ninhettazeme zeešsaahoénitan, ha-
to neš mañxhonexov, nonópa nszeonissyòmhá-
tame zehešenēhovetto.
20 Onissyo, onissyo, nitanettazem, nah ze-
masseztovot's nohasse nah zéñmeavō nazemas-
seztovå: na nah zemasseztōsz emasseztovó tato
zéñmeatōheziss.
21 Neš Jesus zehešezēs eôzetanonamstaha-
hō na éméstano na eszehō, onissyo, onissyo, ni-
nettazem, nasz nistxuiss nitoseemōxt'tovatove-
mė̊.
22 Neš hevovistomosseon éveōmazehōnō

nonametó, eononovetanohōnō nivas zestosenet-
toss.
23 Ota exhóessšenahōnō Jesus heszeešeeon
nasz hevovistomosseon nah Jesus zemehotoss.
24 Simon Peter estassenóztavhōvohōnȯ nȯz-
tovehȧ, táh nivāsz zetosenēhovsz nhe zenet-
toss?
25 Neš nah zehoxseš Jesusevȧ heszešēon es-
zettohōnȯ, Zenithȧtto nivāesso nhé?
26 Jesus énostaho, niahāne nah, zetaoxomo
mataešseomstov. Na neš zehešseomesz hestxo-
tatoz émetono Yotas Iškaxioteva hehya Simon.
27 Na zeešeoxomś Sataneva eestaxetōehōnȯ.
Neš Jesusevȧ eszettaehōnȯ, zetosheševetto ta-
nonotovheneševsz!
28 Ota hovane vostan zehōsz taxemesshes-
tovȧ essaaheneénoenohó heto zehessezettoss.
29 Hosz mó eszhešetanoevo zeoxceśeam-
eozesz veósseo Yotas Jesuseva eszettaehōnȯ,
taheoxtovaz hato hováeoz zeohemanomazēsz
maxemesséstov; na mó eotosemetot's hováe
stamenōeo.
30 Nhe neš zeešeamāes zeoxomś séeya esta-
oaxehō na estāéveneho.
31 Ota neš zistaešovanēs Jesus eszehō, he-
zen neš zehēhyahetōsz hetano evohóyoevata-
mane, na Maheo eševohóyoevataman hevetov.
32 Maheo hapo zevohóyoevatamano tāma

hevetovå na zevohóyoevatamaeho séeya.
33 Kašgonessonasz, maxestokasexovevå nisóvessevazemė. Nszenoxzeovemė: na tass zeheŝhetton Yotahetaneo t'sa zesthassetto nszensaatoñŝhoénehemė; hapo hez ninettazeme.
34 Emona hoemão nitametazenov, heto mehotaz nonāmeto; tass hapo zehešemehotaziss, heto ninēhovemė hapo neš mehotaz nonameto.
35 Heto hestó nitao hetaneo zėnehenanovo zexešhevovistomosseonetovaziss, mámehotaziss nonameto.
36 Semon Peter eszettohōno, Zenithàtto t'sa nitosohoxz? Jesuseva énostōehōnō t'sa zistaozzetto, nímessaatoñŝhóeove hezezea; oha ninēhov nszenxhóeove ninovexovevå.
37 Peter eszettohōnō, Zenithàtto, henae na emesaahesshoeovazehetto hezezea? Na nitatosseenanomotaáz navostanehevestoz.
38 Jesuseva énostoehōnō, mó nimehesseenan nivostanehevestoz nitovå? Onissyo, onissyo, nitanettaz, kokoyaxa zsaaešenistōhé táe maešeeztomōetovetto náha.

CHAPTER 14.

1 Niveôzetanonamstahame: nionissyomhàtovov Maheo, onissyomhàtove matō.
2 Niohe hemhayon ehasto heneotaz: masáanessóhannéhehō, nimeešenettazem. Natanis-

távovotánă zistosseevhåss.
3 Na mataassetto na matahevovotánom zis-
toseēvháss, nazeevhahoén na nszhestanazem
nszevessevhemě; nhâ t'sa zexhoetto, hapo nhâ
nszhōeme.
4 Na t'sa zisthassetto nihenehenanovŏ, na
meo zeheoz nihenehenanov.
5 Thomas eszettohōno, Zenithåtto, nasaahe-
nehenoenon t'sa zestoshooxzetto; na tah name-
toñšheneenanon meo?
6 Jesus eszettohōno, nanēhov meo, etomhes-
toz na vostanehevestoz: hovane vostan ehôhot-
toeho zehehestoveziss, ohá nitovå.
7 Mxenixeneenoenovesshenhō, nimst'sēhe-
nehenovov Niohe mato: na néš tazetae nihene-
henovov, na nieševōmóv.
8 Philip eszettohōno, Zenithátto, méstome-
vemeno zehehestovsz na zeovoss nitovan.
9 Jesus eszettohōnå, hako hāexoveva mo
niñseamevessevazene, na mo niaázeso-ónonove
Philip? Náh zeeševōmasz eśevōmo zehehe-
stoveziss; na hená tah neš zehessezetto mesto-
mevemeno zehehestovsz?
10 Mohonoonissyomhåtom zeešeevhåtov Ni-
ohe? na Niohe zeešeevhåtōs? Eēszestoz ze-
ēsztovaziss nassaataometotoxemazé: ohá Niohe
tato zeevhåtōsz éneševenoz matšezestotoz.
11 Onissyomhåtově nanēhov zeevhåtov Nio-

he, na zeevhàtōsz: na matoheva hesseonissyomhàtove matšezistov hesto.

12 Onissyó, onissyó, nitanettazem, nah zeonissyomhàtōsz, matšezistotoz hato zeneševevōsz, zeneševenoz hapo; na hèpaoētastotoz heto zehexovoz zeneševenoz; zetàšenháoxzèvo Niohe.

13 Na nohasse hováe màvēstomass navéhestovå, hene nazeneševê, nonópa Zehehestovsz zevohóyohevatamane Hēhyaeva.

14 Màvēstomass nohass hováe navéhestovå tó nazeneševe.

15 Mámehoxess nszetōetanotanov natoemāoxzettoz.

16 Na nathāôenatov Zehehestovsz, na nszemetaenov mato nasz vovoešemossanehéo nonópa nszevessevāevo áenetto.

17 Heva tó nhe màtasooma hetomstovà; nhe hestanovå zsaatonšmasseztōessō zehešsaavōmoes na mato essaahenehenovoeo: óha nihenehenovo; nivhestanovemāevo, na nszeevhàtōemê.

18 Nszaanoōxzeazehemê tassê ñxháyó: nszeneevhanháoxzevazem.

19 Maxhestokassexovevå na hestanovå nassaaevhavōmāhe oha nivōmemê: zeevhàtto, nszhesseevhàmê hapo.

20 Hane tó esēva nszheneenanovô zeeševhàtov Niohe, na nievhàtovemê, na nievhàtovazem.

21 Nah zéaeno natoemaoxzetȯz na zetōeta-
noto, niahane nah zemehotasz: na nah zemeho-
tasz zemehotā Nioheeva, nazemehoto na naze-
vōs seo nitovê.

22 Yotasevå eszettaehōnȯ (essaanistoē Iš-
kaxiot) Zenithàtto, tah nszetonševōesšemeno
etovê na hestanov hovahan?

23 Jesus énostaho na eszettohōnȯ, heva nasz
hetan mehotasz emetōetanotanoz naēszestoz:
na Nioheevå zemehota, na nazen'nhaoxzevon,
na nazevessevon.

24 Nah zsaamehotaēsz essaatōetanotoenoz
naēszestoz: na nahóstō zenistomonettomoss
nassaataomeheszhove, Niohe heszeoxz zéñmea-
tōsz.

25 Heto hováeoz niešetotoxstomevazenoz,
zeheššómaxestovessevaziss.

26 Na vovoešemstomane, zenēhovsz mahe-
onemátassooma, nah Niohe zéñmeass navehés-
tovå nszevovistomōevo nitao hováe na nsze-
meetanossāenov nitao hováe zeheshetaēsztova-
ziss.

27 Hekotomahestoz ninooxtomevazenov; ná-
zekotomahestoz nimetazenov; hestanovå zeheše-
me'atov nissaanešemetazeenov. Niveôzetano-
namstaham, na mato veetoxtaetto nsztahevo,

28 Niešenistomonhemê zehešezettaziss, nåta-
asseoxz, na nszeneevhahosshoenhaȯxzevazem.

Mehoxess nimevōešetanom zészettaziss ňatan-
haoxzevo Niohe: Niohe ehépehāe zehexovåvo.
29 Na ota niešenettazem zehešesaahônesso-
han hato neš mañxhoness nonópa nszeoniss-
yomhátame.
30 Neš zetanszaaevhatohōēsztovazhemê: otā
havsevenithát'saneo heto hestanovå eñxhoeoxz
na hováe nassaaenomotāhe.
31 Oha heto hestanovå nonópa zheneheno
zehešemehoto Zehehestovsz; na Niohe zeheše-
metás hoemāō hene natóneševe. Ohāe neš ni-
taasshemå.

CHAPTER 15.

1 Nanēhove onissyomééassetto, na Niohe
ēnanoehéo.
2 Nistoa hestāhe zēvhåtoēto zsaahemename-
tanehez eoxcehassetana na nistoa hestā hane
zehemenametoz eoxchoxeana, nonópa zeñxhoss-
hāemenametoz.
3 Niešhoxeha'heme nhén hostō zehešetotox-
stomevaziss.
4 Ves'z'nhemê na nivessz'nemazeme. Tass
hestā zeoxcešsaatoñštaom-hemenamettan óha
óvész'nemotosz e'e'hassetto.
5 Naēhassetoeve na nanihestaenovhemê:
nah zevesznemasz nazevesznemo, niahāne ve-
zeno zeñxhoemeaaz hāst hemenamoz: saaveh-
stanehess nimesaatoñšeneševe nov hováe.

6 Heva hetan saavesz'nemaesz, evohóōe tass
hestāe na enassomeoz; na vostaneo emohēeona-
nov na esseahâzeno hóstav na evonhâtă.
7 Mâvész'nemess na naēszestotoz mâveś'zne-
māess, nszevēstanov hováe zenešetanoss na
nszetónešetonhemê.
8 Hetahane zhe nheno Niohe zevohóyoeva-
tamans heto ninēhovhem zexhāemenamass na
nonópa nszenheštóhevovistomosseonetovazem.
9 Tass Niohe zehešemehotas hapo niešene-
šemehotazem: ñšeanēvaê namehosseoneva.
10 Matoetanotomáss natoemāoxzetoz nszeto-
vesznemo namehosseonevå; Tass hapo zetoheš-
tōetanotomov Niohe hestoemāoxzetoz na zehe-
ševesz'nemo hemehossenistovå.
11 Heto hováeoz nihessetotoxstomevazeno-
vaz nonópa navoešetanoxtov nazšešhoetōenov
hene nivoešetanoxtovevo tass zetoeootómoĕ.
12 Hetahāne nathoemāŏ, heto mehotaz no-
nameto, tass zehešešemehotaziss.
13 Hépamehosseo essaaáeno hovane hetan
heto ota zehexovoz, han hetan zémeavomotaoss
hevostanehevestoz hévessenó.
14 Ninēhovhemê máneše'vess nitao zetohe-
tāoemaovaziss.
15 Ota nissaahessezettazehem hózeón; nhe
hozéó essaaheneheno zeheševet's henitâham:
nisséneo nihettazeme ohá nitao hováe zetohe-

tanistovo Niohe niešemestomevazenov.
16 Nissaahestanehemê onittáz nihestanazem
na nimátazem, na nonópa nstaasshemê na nsz-
hoeonszenov nimenamevo zsetota na nohasse
hovae mávēstomevoss Niohe nave'hestovå ni-
memetaenovō.
17 Heto hováeoz ninhetóemāovazem heto
mehotaz nonameto.
18 Heva hestanovå mánsétamāess, nihene-
henanov naeše-nsé-tamāe maeto zeheššaanse'-
tamāhess.
19 Heva mxhestassenho histanovå, hestano-
va ememehoxta tāma heszeoxz, āxe zsaahomax-
hestahess hestanov, óha niešhestohestanazeme
hestanova enahan hestaneo zehessensetamāess.
20 Meetanotom eēszestoz zeešenettaziss ze-
hozeonevsz essaahépemahaetta zehexovaz heni-
táham. Mánešēvmomeztovoēhaevoz, hapo
nszemomeztovoēhaevo; na mátōenomevoz na-
ēszestoz, hapo zetōénanov niēszestovo.
21 Axe nitao hováeoz nszhessenešeáevō na-
vehestovhesto', zeheššaaheneénovohevoss nah
zéñmeatōheziss.
22 Másaahoénettonao na mássaaeēsz'tovoe-
vonhā emsaaaenoenov hávs: axe neš hez essaa-
aenoenov nonaxetanoxzeva hesthavsevevo.
23 Nah zensetamasz ensetamó Nioheeva
mato.

24 Mássaaešeneševevonháŏ zeevhávoss matšezistotoz, hovane zenıtasz hetan zsaatoñšeēšneševēsz, emsaaaenoenov havs: na otā hez ēševōxtanov na aázeevetto nansetamāeneo níneševoz nanēhoveva na Nioheeva.

25 Na heto enxhónessŏ hato hośtō nonópa zeváoxseness hato zemxeó hóemanistov nansétamā hámă ohāestometto.

26 Ax neš vovoešemstomanē mánēšhoénsz, nah zénxhessemetaziss Niohe hevez måtassoom-hetomstov, nah zeñxhestōet's Niohe hevez, nhe nazemeemă.

27 Na ninēhovhemē mato, nszhosstomotxeme zeñxhessevessevess zenstomoneasshetoētátto.

CHAPTER 16.

1 Heto hovaeoz nihessetotoxstomevazenovoz nonópa nszaaatóeozehemē.

2 Nsżestohestahamaevō mohēoxzemhayon: hēhĕ, amexovevă eneam'nettŏ, nah nivāsz zenahāess zezešetan naneševevo Maheo hestozehenestoz.

3 Na heto hovaeoz zenešetoevō zehešsaaxaheneénovohevoss Nioheeva na nanēhoveva.

4 Na heto hováeoz nihessenittazem, hane neš néxoveva máñxhoénetto, nonópa nszeméetanom heto zeešešenhettaziss. Na heto hovaeoz nínssaazettazehemē zenstómoneassetoē-

tatto zexhéšsóvessevaziss.
5 Na hez nataassenhaoxzevo nah zéñmea-
tōsz; na hovane nissaanóztovehemê t'sa nitoso-
hoxz?
6 Na heto zexhomaxezettazhess hováeoz
anovetanoxtoz ehesseotomoen nsztáhevo.
7 Na nitaázeñšenhettazem hetomhestoz: et'-
sēnitáē etovevo heto zestaasseoxzetto, na heva
t'saahasseoxzehetto, vovoešemstómane nimes-
saahoeoxzetōévo; na matahassetto nszeñmeta-
zenov.
8 Na neš mánxhóénsz, zeméesesta hestanov
havs, na xanovevostanehevestoz na havszehe-
toemāet's.
9 Hāvseveva zehešsaaonissyomhátōhess.
10 Xanovevostanehevstov, zetašenhaoxze-
vamo Nioheeva, na ninēhovheme nissaaevha-
enevōmehemê.
11 Havs zehetoemāet's havsevenithát'saneo
heto hestanova zehetoemāēēs.
12 Esohastoa hováe zetosetotoxstomevaziss
axe nissaaešēxaotônovoz.
13 Na otā neš nah matasoomåhetomstovå
maxhoénsz nszeonóaeōevo nitao hetomstova;
zsaataometotoxemaze; oha han zetohetāenisto-
mons', hene zetotoxesta na nszemestomōenov
nitao hováe zetoshoénettoz.
14 Nazevohóyohevataman: zeamháhé nāeneo
na nszevōsāenov.

15 Nitao hováe Niohe zeáeno enahane na-
heszeoxz: enahāne zehessenetto, zeamáhe zeae-
nom na nszemestomoenov,
16 Kassexovevă, hȧ nszaaevhavōmeheme:
na hosskassexoveva, na nszeevhavōmemê zetȧ-
šenhaoxzevo Niohe.
17 Neš eszehōnŏ hosz hevovistomosseon tā-
ma nimanocetta, Henaet's heto zezetāez kasse-
xovevă, nszaaevhavōmehemê na hossekassexo-
veva na nszevōmemê: na nazetȧšenhaoxzevo
Niohe?
18 Exhessezehōno ota, henaet's heto zéhēs,
kassexoveva? nissaatoñšheneenomovônon zé-
hēs.
19 Na Jesus exheneénomovono zehešenoz-
tatanotōs, na eszettohōno, niēvenóztovazeme
nimanocetto tāma heto zeszhetto kassexovevȧ
na nszaaevhavōmehemê na hossekassexoveva
na nszevōmeme?
20 Onissyo, onissyo, nithanittazem ota nsze-
axāemhemê na nszeōeomaememê, hestanovȧ
zeaȧzevoešetano: na nszeanovetanov, áxe niano-
vetanoxzevo zoeoxsenê voešetanoxtov.
21 Hée neš etoseanisz eoxceánovahé, zeheš-
hónexovet's: áxe zetóhešeešeanetovś kašgone
essaaevhameetanoto zeoxetoamś evonhetotane-
he hetan zehešhêstaoz hestanov.
22 Na hezen neš niheanovetanovhemê nstae-
vhahossevōmazem na nsztahévo zevoešetanotto

na nivoešetanoxzevo hovane hetan nszsaahesta-
nomōenov.
23 Na hene nhano ešēva nszaanóztomeve-
henov. Onissyo, onissyo nitanittazem nohass
hováe zevēstomevoss Niohe navehestova nsze-
metaenovo.
24 Ninsaaoxceeševeēstomoenov hováe na-
vehestova: vēstomoé na nszeamhàme, nonópa
nivoešetanoxzevo zeootomoen.
25 Heto hováeoz nivešetotoxstomevazeno-
voz hononōvoanistov na amexoveva eneaménet-
to neš nszeoxksaaevhavešeēsztovazehem hono-
novoanistoz oha nszemestomevazenov taxtå
Niohe.
26 Na nhano ešēva nszevēstomohemě nave-
hestov: na ninhettazémê na nátavešhāona-
tov Niohe etovevo.
27 Ota Niohe nitaomemehotaevo zehešeme-
hoxhéss na zeonissyomhátass zeñxešhesthōénet-
to hevez Maheo.
28 Nañxhesshōéne Niohe hevez, na nahóéne
hestanova: na naevhanooxta hestanov na natan-
haoxzevo Niohe.
29 Hevovistomosseon eszettaehōno: ota hez
niēsz taxtå, na nissaanoóane hononōvoanistoz.
30 Hez naonissyometanom zehenehenom ni-
tao hovaeoz na homezista hovane hetan nissa-
anóztōhe: heto nahesseonissyomhátame nihes-

tóehoxzemó hevez Maheo.
31 Jesus énostovohōno nitoeonissyomhátame
hezezea?
32 Ota, zeamhōsta eaménetto áxe ešhoénetto
na nsze'neoxzhem nistoxs hetan soss hevenov,
na nszemassenōoxéme: axe nassaanoka, Niohe
navesseva.
33 Heto hováeoz nihessetotoxstomevazeno-
voz nonópa nitov nszhessekotómahemė. Hes-
tanova nszeôzetanom: aáze ševetanohen naeš-
hotaha histanova.

CHAPTER 17.

1 Heto eēszestotoz eszeho Jesus na exéató-
ohō héama na eszeho, Nihó zeamhōsta ešhoé-
netto, vohóyohevatamanehâ nhēhya, na nonó-
pa nhēhya hapo nszevohóyohevatamana.
2 Tass zehešešemetoss ohātamahestoz nitao
måthóevoxkotă na zehešemetoss áenevostane-
hevhestoz nhesto zetoešhestoemetoss.
3 Na heto vostanehevestoz áenetto na nonó-
pa nszheneenō zehešenoceonissyommaheone-
vetto, na Jesus vostanevstomane, nah zeñxheš-
ešemeatto.
4 Nieševohóyohevatamanaz hóeva na eše-
vhâsēxan hozeohestoz hane zemezetto zehene-
ševetto.
5 Na hez à nihó vešvohóyohevatamansz

tama etovå vohóyohevatamanetátoz zea'enom
zévessevaz zessaaešhestanovan.
6 Naešemestomevonov nivéhestoz hetaneo
zehestōemezetoss hestanova: niaeneo enēhove
na nimezenotto nă ēšetōenanov nštosthō.
7 Na hez ēšheneenanov nitao hóvaeoz no-
hass zeešemezettossoz ehessonsz etovå.
8 Naešemetonovo ēszestoz háne zemezevoss:
na ēšeamhánov na ēšeonissyomheneenanov
zeñxešhestoehóénetovazevoss na ēšeonissyom-
hátaō zeñxešhetóeonissyom-meatovevoss.
9 Nahāônavomotáo nassaahāoenavomata
hestanov, oha nhé nah zeešemezetoss nihe'ae-
neonenotto.
10 Na nitao naeneo niheaeneon, na niaeneo
nahéaeneon navohéyohevatamanan nhén.
11 Na hez nassaaevháhesta hestanov, na ze-
to hestayo hestanov, na ninháoxzevaz. Mahe-
one niho nivehestova vešhekonoxenan tato nah
zeešemezetosso nonópa zenokayo tass zehésta-
voz.
12 Zexeššóveoxzemono hestanov naxheko-
nohō nivehestova tato nah zémezetoss, nahe,
konohō na heva nasz essaavoneozé ohā nhe ze-
hehyahetōsz aeneassetoeēstoz hato nonópa ma-
heonemxuistō zevâxsenhess.
13 Na hez ninhaoxzevaz na heto hováeoz
natotoxstanoz hestanov, nonópa navōešetanox-

toz zevâxsenhessoz hevetovevo.
14 Naešemetonov nstostō; na hestanova eše-
nse'tamāenov, zexhomaxsaahestáevoss hestanov
hapo zetohešsaahestahevo hestanov.
15 Nassaanethōenahe zestoshestōhestanoss
hestanov, oha nszetohaovo havseveva.
16 Essaahestaeo hestanova, tass hapo zeheš-
saahestahevo hestanov.
17 Vešemomåtavanena nszetómhestoz: nsto-
stō enahan hetomestoz.
18 Tass zeñxešemeatovetto hestanov hapo
natatonešemeanotto histanova.
19 Na hevetovevo nahessemomåtavanazevo,
nonóp hapo zevešmomåtavaneo hetomstova.
20 Nassaanochāônavomotáheo zeto áxe mat
hapo zhesseonissyomhátōes hestotōonehevo.
21 Nonópa zemánokayo tass ninēhov niho
zehešeevhátovetto na nievhátovaz zenheš-no-
nóp-hapo-nokayo etovan; nonópa hestanov
zeonissyomháta zeñxhešemeatovetto.
22 Na vohóyohevatamanetátoz hane zeme-
zetto naešemetonovo nonópa zenokayo tass ha-
po zehešenokavôz.
23 Naevhátovō na niēvhátove nonópa zen-
heš-hoxe-enokovaneo; na nonópa heto hestano-
va zhéneheno zeñxešemeatovettoe na zehešene-
šemehotoss tass zehešemehoxetto.
24 Niho, nanhethoahe nah zeto hapo zeeše

mezettoss nazevessevā t'sa zexhōevo nonópa zevōxtanov navohóyohevatamāhestoz, hane zemezetto ninstomehoxe zénsaaešhóómaoehan hestanov.

25 Hà zexanovàtto Niho hestanova nissaaešheneenōhé oha niešheneenovaz, na zéto ēšheneenanov zeñxešemeatovetto.

26 Na naešenitótahaovonov nivéhestoz na nazenitótahanenov hato meosseo zeeševešemehoxetto zeevhàtoenov na nāevhàtovō.

CHAPTER 18.

1 Neš Jesus zehešeenezešeēsz estahassevessevhōno hevovistomosseon estaxovnehōnō ohevaoheeva Kitxōn zeheševettoz, zeaméhaonitavēnanoe hoeo, hen estaesznehō na mato hevovistomosseon.

2 Na Yotass mato nah zeemōxt'tovatōs, exheneénáno hen hóeo, Jesus nheno móestaoxceohàneševeoxzemoevo hevovistomosseon hen hoeoneva.

3 Yotass neš zehešeamāes nokov notxistov na zevehonevezess zénmetās zevehonevezess Pharisee-hetaneo énooxzetoehōno énoeoxzenovhōnoz vohoksenanistotoz vohóyohovatotoz na hēškóvaneonoz.

4 Jesus ota nitao hovaeoz zeešheneéno zetoshôhotāesz estameénehō na eszettohōno nivās zenózeovoss?

5 Eszhešenostōehōno Jesus zehestāsz Na-
zareth. Jesus eszettohōno, Nanēhove. Na
Yotass mato, náh zeemōxt'tovatōs évessehōe-
mozenohōno.
6 Na seeya neš zetóešezettoss nanēhov es-
taevhamassóhossōehōno na estamassoavaohōno
hóeva.
7 Neš exhossenóztovohōno nivā zenózeovoss
na eszettaehōno Jesus zehestāsz Nazaxeth.
8 Jesus énostahō niešenhettazem nanēhov
na ota mánózeovess zeto tañšeassevohå;
9 Hato eēszeztoz nonópa zévâxsenhéss hane
zeszēs, nhe nah zemeżettoss nassaavoneoetto
nasz.
10 Neš Simon Peter zehešheszxovatovonś
énetanano na estaōmohōno maxhåmaheoneēsz-
hetan hestozeon na époevohomovonó heszea-
maxhest hestovōxz. Nhe hozeo mószeševéehé
Malxus.
11 Neš Jesus eszettohōno Petereva: ēsta-
hazz nszxovatov vehanooxzeva: hetoxkoneheva
zenohomōs, Niohe zemetas monamessaañšema-
né?
12 Neš nhe nokov zevehonevess estōetovhō-
nō.
13 Na estaovoezeozovōno Anasevao hevez
éxhemšemetōehōno Kaiphaseva zemaxhåma-
heonehetanevs hen heto āneva.

14 Na nseho Kaiphas, nah zēszethoemao-
vot's Yotahetaneo etsēenitáe nasz hetan zestos-
senāevomotass vostano.

15 Na Simon Peter estahoevohōno Jesuseva
na mato nasz hevovistomosseo: Na nhe vovis-
tomosseo exheneenoehōno zemaxhàmaheoneesz
hetaneveziss na estaésvessevhōno Jesuseva ho-
toma zépavatamanōet's hemhayon zemaxhàma-
heonehetanevs.

16 Hótaz Peter énēho henitooneheva anóss.
Neš estahōéneo nhe nasz vovistomosseo nhe
zeheneenōsz zemaxhàmaheone-hetaneveziss na
estaēsztovohōn kassehehéo nah zeneevavōxto-
ziss henito na éneéseozovhōno Petereva.

17 Neš eszehō kassehē nhe zeneevavōxto
henito na eszettohōno Petereva māse nasz eo-
nēhovetto zeto hetan hevovistomosseon? Es-
zeho nassaanēhove.

18 Na zehozeonevess na notxevo énehōno
nhâ nhe zehešhôhaziss hoossôz estatonettoneo;
na éexováeszehōno; na Peter évessehóemhōno
na éexovaehō.

19 Hapo nhe maxhàmaheoneesz hetan neš
énoztovóvhōno Jesuseva hevovistomosseon na
zehetohestomoss emomåtáhestoz.

20 Jesus énostovohōno taxta naēszetta hes-
tanov; zeñxetavovistomotom mohēoxzemhayon
na hotoma maheonemhayon, nheno Yotaheta-

neo meséeto zeoxchassevoss; na émōs nassaa-
totoxsto hováe.
21 Hena zehessenoztovetto? nóztovenan
nah zeñxetanistōévoss hováe zestotoxstomevo-
no: otā nhé eheneenanov zeñxhešeēszévo.
22 Na neš zeešezēs nasz notxevhōno zepā-
yosz ehōmohōno Jesuseva hesztāéoneva, eszeho
nizhešenōstovo maxhàmaheonhetan?
23 Jesuseva énostoehōno, Heva mxhavse
voanetto meestoz zehavseva na axe mápevo-
anetto, hena zehessehōmetto?
24 Ota Annas estaešemeanohōno eñšetoe-
hōno Kaiphasevao hevez zemaxhàemaheonhe-
tanevsz.
25 Na Simon Peter énehō na ééxovaeho.
Neš eszettovhōno, māseo nēhovetto mato nasz
hevovistomosseon? na eeztomoehō na eszeho
nassaanēhovetto.
26 Nasz hestozeon zemaxhamaheonheta-
nevsz evōhestonân nah hestovōxz Peter zepo-
evohomovoss, eszehō, tass hot'se nivōmaz ni-
vessevo onitavēnanóhestov.
27 Peter exhossēeztomóeho: na seeya ko-
koyax enistoehō.
28 Neš esthasstoeozovhōno Kaiphaseva he-
vez estaozovhōn hoemanemhayon: na émoxto-
tōeveneō: na estsaataomēsz'neehōno hoema-
nemhayon, emethasshossotayo: na nonópa eme-

messenov hóomnhestoz.
29 Pilate neš estahōenhaoxzevhōno na ēs-
zettohōno: henova momaxemazestoz zevešhoe-
ozoss zeto hetan?
30 Exnostahōno na eszettaehōno mássaa-
havsevoētaeonevehō namsaat'šhóeozóen.
31 Neš eszettohōno Pilate: hestana na hoe-
ma ota zehéss nisthoemanistov. Yotahetaneo
neš eszettaehōno, essaahóemanistovan names-
saaenanohe hovane hetan nāestov.
32 Hato eēszestoz Jesus nonópa zevâxse-
nhess hane zexēs, zehessoz nāestoz zetoseveše-
nās.
33 Neš Pilate estaevhahosseszneho hoemano-
hemhayon na estaonōmohōno Jesuseva na es-
zettohōno, ninēhove zemaxevehonevetto zex-
hestanovevoss Yotahetaneo.
34 Jesuseva énostōehōno: nitaomenhé heto,
na mó zenitás nahossemaevó?
35 Pilate énostaho: tah mó nayotahetaneve?
tāma nszhestan na zevehonevess maheoneesze-
veho nihoemeatō nitova: henova nitoñševe?
36 Jesus énostaho, navehonstanovestoz es-
saahesshan zeto hestanov: navehonstanovestoz
mxhessonhō zeto hestanov, na nåthozeonō na-
memeoevomota namessaatšhoemeatōeho Yota-
hetaneo zexhesstavoss: ax hez navehonstano-
vestoz etaāshesso.

37 Pilateva neš eszettaehōno mó nimaxe-
vehoneve? Jesus énostovohōno, nit'sēeneve
zemaxevehonevetto, etahane zehesshestatto, na
etahane zehesshóénetto hestanov na naheósesta
hetomhestoz. Nistoxsz nah zehestāsz hetom-
stova eaháta naēszestoz.

38 Pilateva eszettaehōno, henova hetom-
hestoz? na neš zehešezēs heto estaevhashōnha-
oxzevhōno Yotahetaneo na eszettohōno nassaa-
vōxtomotâhe havs.

39 Na nitsēneševostanehevheme zeoxce-
evhaenanomotaziss nasz hóomnistov mó otā
nstaevhaenanomotazenov zemaxevehonevsz
zexhestanovevoss Yotahetaneo.

40 Neš exhossemaxehahehōno nitao eszehō-
no, zeto hetan hovahan óha Baxabbas. Na
Baxabbas eššēnovahevhō.

CHAPTER 19.

1 Neš Pilate mó exhestanovo Jesuseva na
mó éveehónevo.

2 Na notxeo exhestotonanovo hóxcae zehā-
oessatoz na eestanomovono hemekon na énhō-
manovhōn zeotatave-maeataziss hōmaó,

3 Na eszehōno, Hāō zemaxevehonevsz zex-
hestanovevoss Yotahetaneo na eoxcevešehōmo-
vhōno heázenevāevo.

4 Pilate moestaevhassnhaoxzevoevo na es-

zettohōno, otā nihoehoztomazenov nonópa nsz-
hessheneenanov nassaame'omovó hávs hevetov.

5 Neš ešmehōéneho Jesus exhóneánō hoxca
zehohāossatoz na zeotatavemaeataziss hōmáo.
Na Pilate eszettohōno: vehōma hetan.

6 Neš zevehonevess maheonhetaneo na not-
xevō mó zévōmass eszevó: zeenaéssehóe! Pilate
eszettohōno, tataomhestan na tazeenaessehóe:
nassaameomovo havs hevetov.

7 Yotahetaneo énostoehōno, nahestoemaox-
zevhemě na hen natoemaoxtonan zehesso eme-
nā, zehešenešemanhaz tāma hehyao Maheo.

8 Neš Pilate ota zénistomons hato zeheno-
vez exhossohametótàhō.

9 Na estaevháēszneho hoemanemhayon na
eszettohōno Jesuseva, t'sa ninxhesta? Hotaz
Jesuseva eśsaametaheno nostatoz.

10 Neš eszettaehōno Pilateva, henae zsaa-
hessēsztovehetto? mo na honoheneénom ze-
hešeaenom exoētastoz nizeenaessehoestova na
zemeheštóevhaešeenanaz?

11 Jesus énostaho nimessahókáenó to ēxoē-
tastoz tōetto nitova oha hessemetanetto hea-
ma: na ota nah zemeatōsz etova ehéphesthá-
vseve.

12 Na neś tato netā Pilate exozeváenanata-
notovohōno: hotaz Yotahetaneo émaxehahehō-
no eszehōno mataevhaenanoz zeto hetan Zēsax

nissaahevessenehetō: na nohass niva zetaome-
maxevehonemanhaz etōenonóstovo Zēsaxeva.

13 Neš Pilate ota zénistomonetto heto ze-
henovez éñmeheozohōno Jesuseva na exham-
stoehō hoemanetxessehestova hane zexohona-
vonooneva zeoxcistohet's na nistaomehetaneo
Gabbatha zeoxestomevoss.

14 Na eñšenáasvovetaneništoveneo hóom-
nestov na hea zexótnisxeo mxohōstaneo na es-
zettohōno Yotahetaneo vehōma nimaxevehona-
mevo!

15 Na émaxehahehōno, hasseozehå! hasse-
ozehå! zéenaeséhónehå! Pilate eszettohōno mo
nátazeenaessehóno nimaxevehonamevo? zeve-
honevess maheonhetaneo énostahōno nassaa-
hemaxevehonamehenon hovane oha Zēsax.

16 Neš estañšenešemeanohōnō zistosseze-
enaeséhóetś, na estatanovhōno Jesuseva na es-
taasseozovhōnō.

17 Na énotáno zehótxatoz eséhoestoz esta-
zeozehō nháno metaeško zeoxcenovez Yota-
eszestoz Golgotha zeoxcistó.

18 Nhâ eséhónovhōno na niš zenitáziss haz-
tove nononasz na Jesus sitove.

19 Na Pilate émxueano mxueoeo na épâana-
no zehetaeséhoet's. Na hene eszetxueoneo
Jesus zehēstāsz Nazaxeth zemaxevehonevsz
zexhestanovevoss Yotahetaneo.

20 Heto mxueoeo neš eoxchostanovo hasto
Yotahetaneo: hen heo nhâ Jesus zeséhōs ex-
háétoevene maostov: na évešemxeóne Yotāen-
szestoz, na Yavanszestoz na Xomanszestoz.

21 Neš eszehōno zevehonevess maheonhe-
taneo zehestasz Yotahetaneo énettovhōno Pi-
lateva nivenetxeo zemaxevehonevsz zexhesta-
novevoss Yotahetaneo onitáz enhevō nanēhov
zemaxevehonevsz zexhestanovevoss Yotaheta-
neo.

22 Pilate énostaho hováe zehešemxeom na
ešemxeọa.

23 Neš nótxeo zeheššehónovoss Jesuseva ex-
hestanamovhōno hestoneōno na énivo-mana-
movhōno nistoxs notax nokov na mato hesze-
heno na nhe heszehen t'sa eśsaaamenoehehō
heszeoz zexhesseassetotonôho nxsetto nitāetass.

24 Eszehōno tah manocetto zehestxevoss,
nitsaañšeoxnohéme onitáz nitamonšemoton ni-
vaesz zēszhovsz nonópa heto maheonemxuistō
zevâxsenhess zeszenovẻ ehenenomevazenov na-
toneōno na naheszeheno émoñšemottov. Heto
hovaeoz ota notxeo éneševhōno.

25 Na nhâ énēhōno pâetto heséhóestova Je-
sus hesc na hesc hevisśon Mary heszéem Cleo-
phas na Mary Magdalene.

26 Neš Jesus mó zévōmoss hesc, na hevovis-
tomosseon zépāeotovot's nah zemehotoss eszet-

tohōno hesc, hée, vehomėhå nhēhya!
27 Na eszettohōno hevovistomosseon: vehō-
méhå nišq! Na hane zetóeamhōstaz nhe vovis-
tomosseo estāozohōno tāma hemhayon.
28 Na neš hooma Jesus zehešheneeno nitaó
hováe hez zehešemaēxanet's hato nonópa ma-
heonemxuistō zevâxsēxanet's eszehō nahāōnė.
29 Na nhâ énhoenettaneo eóotomoenáneo
ohóstaxemáp: na eootomoenottovhōno zeazé-
passeheziss ohōstaxemápeva na estōetovhōno
honoc maxeveessevoeva na estahoanomo-
vhōnō heszeneva.
30 Neš Jesus mó zehešeamāes ohóstaxemáp
eszehō: ešemasseexan na exószeehō na énāehō.
31 Na Yotahetaneo neš mó zehešeassevove-
tanistovet's hato hevxozevôz zsaañšensetoetta-
nehetoz maheonešēva (hato maheoneš exhāea-
meešeanenovo) estánhetto-natovovhōno Pilate-
eva, nonópa heszekonevoz emeóeenettoz, na
nonópa emetaasseozeo.
32 Neš exhoénehōno notxeo na eoeškoxta-
novhōno zénvovōehôhotovoss na mato nasz
nah zevesséhóemāes,
33 Hotaz neš zeñxhôhotovoss Jesuseva na
zévōmovoss zehešešeaázenāet's esśaaóeškaox-
tanovevhōno.
34 Hotaz nasz notxeo eaneeōstoehōno xo-
moeneheva heszepéoz na eñxhōeševozezeneo

mae na máp.
35 Na nah zevōxto, ehossesto na hestostō
ehetomettoz: na eheneéna hato zehēs ehetom
nonópa nszeonissyomhátame.
36 Heto hovaeoz estozhešēvstovensz hato
maheonmxuisto zetsevâxsenhess héko nasz
hevxóta saaééóehanehez.
37 Na zeossenita maheonmxuisto ezetto ze-
vehōmovo nah zeaneónovoss.
38 Na hooma heto Joseph Aximathea že-
hestāsz zeheševovistomosseonś Jesus óha emōs
zeēoss Yotahetaneo estánhetto-natovohōno Pi-
lateva nonópa emetahasseozetov hevōxz Jesus-
eva: na Pilateva émetáenó nizeovåzestoz. Eñx-
hoéneho na ota exstanomovhōno hevōxz Jesus-
eva.
39 Na nhâ exhoéneho mato Nikotemos nah
vovōenotto mato zexhôhotot's Jesuseva tāeva
na exhoeozzéno zeāstoenez moxšen na ahalo-
moxšen hea noka matótnóe énexovananóneo.
40 Neš exhestanomovonovo hevōxz Jesuseva
na énoemaenanovo voxbemonatō-šeonone hone-
ōno, hen moxéšsz zeoxcetóešezevoss Yotahe-
taneo ótátohoezevosz.
41 Na nhâ t'sa zeséhóes nhâ eamhaneoni-
tavenanoe hoeo; na nhéo hóeoneva émonaenéo
hátohohestoz nheo hovane hetan moxhonoeš-
zešeenansz.

42 Nheo éénanovhōno Jesuseva mózeheše-
ñšenāvovetanenē-ešeamat's Yotahetaneo hen
hátohohestoz exhahanet taneo.

CHAPTER 20.

1 Zestovovōešēv, maheonešēv eñxhooxzehō
Mary Magdalene zestameovōnaoz zessoeaeno-
nittoz, nhen hátohohestov na zévōmoss ohonā
zehešehassetanet's hátohohestov.

2 Neš estaevhaassetaxehō na enxhôhoétovo-
hōno Simon Petereva na mato nah zenitáziss
vovistomosseo, nah Jesus zemehotoss, na eszet-
tohōno ēšhestōeasseozov Zenithaziss hátoho-
hestova, na nassaaheneenomovhônon t'sa zeé-
nanavoss.

3 Peter neš estanehoxzehōno na mato nah
zenitasz vovistomosseo na eñxhoénehōno háto-
hohestovå.

4 Na énišeamemehoehōno na nah nasz vo-
vistomosseo énov'nó Petereva na évovōehóeó-
he hátohohestov.

5 Na estatōxehō na estaekō estavōmohōn
nšeonon zehóneovoziss eēvšén. Na est'saaés
zne.

6 Neš eñxhôhoeho Petereva na estaeszén
hátohohestov na évōmo vohomšeone zeēvšena-
ziss.

7 Na nevhōenestot hemekon zezhešeenáziss

essaapâevšenahe vokomšeonon zehoneovoziss
estaome-aeš-oxboemaō oxs.

8 Neš estaészén hapo nah zenitasz vovisto-
mosseo nah zevovoehoeōsz hátohohestov, na
eszetō na eonissyomáta.

9 Na eśsaaešheneénoenov maheonmxuistō
hato zetosheš-t'sē-evha-hesse-ohās nāestovă.

10 Neš vovistomosseon estaevhasseasseho
estaevhāoxzeo.

11 Oha Mary énhē anóss hátohohestov eax-
āem: na zénšenavaxans estamacseekōohō háto-
hohestova.

12 Na estavōmohōn niš hozeon zeheszemē-
neziss évohomsanehōno exhōehōno nasz zeme-
hahetaešenat's, na nasz zemehaešehátaenat's Je-
suseva.

13 Na eszettaehōno, hée, hena zehesstaxa-
netto? Eszettohōno ešeasseozov nanitáham na
nassaaheneenomovo t'sa zeenanovoss nahesse-
axāem.

14 Na nėš zehešezēs estaevhaeotaehō na es-
tavōmohōno Jesuseva énehōno na eśsaahene-
enovoehōno zehešenēhovet's Jesuseva.

15 Jesuseva eszettaehono: hée hena zehess-
taxanetto? niva zenózeovoz? Hea énanoeveho
exhovhessetamohōno eszettohōno mánēhovetto
zehešeassetoxetto niméstomevsz t'sa niēnano
na nataeasseozeo.

16 Jesuseva eszettaehōno, Mary, Estaeotae-
hōno na eszetohōno Rabboni: mó enszenov-
hane, Zenithàtto zénenov.

17 Jesuseva eszettaehōno nieševeṁxane;
nat'saaešenhaoxzevo Niohe: oha tanhaoxzeve-
nan nisśon na zetthōno, nataenhaoxzevo Niohe
na Ehévo na namaheonam na nimaheoname-
vo.

18 Mary Magdalene eñxhoéneho na énithó-
tahaovamohono hevovistomosseon zehešeševō-
moss Zenitháziss na heto zeeveaázehešzešeēsz'-
tōs.

19 Neš hen heto ešēva zexhetoeva zeeševo-
vōešēva maheonešēva na henitōnoz énpohanen-
hōnȯz ṅheno zémanoēt's hevovistomosseon mó
zéehovoss yotahetaneo exhóeoehō Jesus na
éssehóvenēho sitov na eszettaevohōno hekoto-
mahestoz nivessevāenovo.

20 Na neš zeešezettaevoss évōssaenovhōnoz
heázenoz na heszepeȯz. Neš hevovistomosseon
ėpavetanohōno zhešeševōmās Zenithasz.

21 Neš Jesus exhossezettohōno: hekotoma-
hestoz nevessevāenov: tass Niohe zeñxešemea-
tōs hapo nitanešemeatovazemē̊.

22 Na neš zeešezēs heto ehomotometovohō-
no na eszettohōno, masseaemhahe Maheone-
må̊tassoomă.

23 Nohasse nah vostan hesthavs zehasseta-

nomevoss zeassetanettoz: na nohasse nah (vos-
tan) hesthavs zetoomanomovoss zetoomanez.

24 Hotaz Thomas nasz zeótnišess Didymus
zeoxcistōsz, eśsaavistōeho Jesuseva zexhoeoet's.

25 Na hosz nhe vovistomosseon eszettaehō-
no naeševōmon Zenithasz. Hotaz eszettaevo-
hōno oha nametatotševehōxtomovonoz heáze-
noz na zeamoxzetoz tōneoheonoz na nametaēs-
tano namoešq zeamoxzetto tōneoheonoz na tah
nametaesheonaov heszepeoz namessaatoñše-
onissyomáta.

26 Na zeešhossenanoxtōenoet's hevovisto-
mosseon exhossemanoēhōno hotoma na Tho-
mas èvisthōehō. Neš exhóeoehō Jesus henitō-
nôz émehanxpohanenhōnôz na eśséhovneho si-
tov na eszettaevohōno hekotomahestoz nivesse-
vāenovo.

27 Neš eszettohōno Thomaseva nixhoanehâ
nimoešq na vehōxtoz naázenoz: na nixhoeona-
oxz na éseonaoxz nazépeoz na nivetazetano
oha onissyometanoz.

28 Na Thomas énostaho na eszettohōno na-
nitáham na namaheonam.

29 Jesuseva eszettaehōno, Thomas zexho-
maxetoevōmetto tah nihesseonissyomáta, Ahā
nah zeossāvōsanehess na zéñšeonissyomhátass.

30 Na hasto zenitaezesz matšezistotoz eoniss-
yomneševenoz Jesus evōsseonevo hevovisto-

mosseon zsaanoxneôhanehēsz heto mxuistone-
heva.

31 Oha heto emxeonsz nonópa nszeoniss-
yomàtame Jesus zehešvostanevstomanehevs
Hehyaō Maheo; na maonissyomàtass ninē-
hovhemể nszhesseáenanovo vostanehevestoz
hevéhestova.

CHAPTER 21.

1 Na hóom heto hovaeoz Jesus exhossvō-
sàzetovazehō hevovistomosseoneva nihaneheva
Tiberias zeoxcestohez; na ota eszhešvōsàzeto-
vazeho.

2 Na ehoemanoēhōno Simon Peter na Tho-
mas Didymus zéoxcestoesz na Nathaniel Cana
zehestāsz Galilee heoeva na hēhyao Zebedee
na niš zenitàzess hevovistomosseon.

3 Simon Peter eszettohōno, natànomahe.
Eszettovhōno, hapo, nstaveoxzemazemeno. Es-
tahassehōno na estataxevon'nehōno semoneva
seeya; hene tāeva eśsaanhaenóenovo hováe.

4 Hotaz neš zéneešhôvōna Jesus énēhó toxe-
màpeva: na vovistomosseonō eśsaaheneenohe-
novo zehešenēhovet's Jesuseva,

5 Neš Jesus eszettohōno, kašgonasz nissaa-
hestàmhemể? Hóvahan exhettovhōno.

6 Na eszettaevohōno séàház onó-hoyo hes-
zeamaxesta hesto semoneva na nszemeenenhe-
me. Na neš moseahàzenovo na neš eśsaatoñš-

šešev hone-nohenovo onohoyo zehešenōet's no-
man.

7 Na ota nah vovistomosseono Jesus zeme-
hotoss eszettohōno Petereva, niahāne zenithasz.
Na neš Simon Peter zénistomons zehešenē-
hovet's Zenithaziss eakozēhenazenhōno enoma-
ehanēszeheno (énēmet'xsehō) na estxāñšséaha-
mazeho nihánēva.

8 Na hosz vovistomosseon eñxhoénehōnō
semonsoneva (tot'xkom mo eamoehôvo hea ni-
xa matótno tāehosseoneva) éneamōenanovo
onóhoyo noman zexhōet's.

9 Na zenstohešohōeovoss hoeva énvōxtano-
vo ohóssevhoésta nhâ na noman estaxšenahō,
na kókonoyo.

10 Jesuseva eszettaevohōno, niszehozea hosz
noman zeešhezeanhaenossē.

11 Simon Peter estaéneo semoneva na éne-
onhoōzzeno onóhoyo nxsetto hoeva eohotomo-
enahōno momaxenoman matótnoe na nohonō
na náhe na nitao zeoxšohāestxevoss onóhoyono
eśsaapopooneozehaneheneho.

12 Jesuseva eszettaevohōno, ninās na hém-
sé. Na hovanehō hevovistomosseon eśsaató-
zešenóztoheehōno ninēevaeve? exheneenánovo
zehešenēhovet's Zenitháziss.

13 Jesus neš eñxhóéneho na exstananō kó-
konoyo na émetono na noman mato vezen.

14 Heto hezezea ènahaonettoz Jesus zista-
toevosázetovaz hevovistomosseon zeevhašeo-
hāes nāestov.

15 Na żeešemessevoss Jesus eszettohōno Si-
mon Petereva, Simon hēhyao Jonas nihèpeme-
hoxe zeto zeoxexovmehotáevoss? Eszettohōno,
hehe, zenithàtto; nihenehena zehešemehotaz.
Eszettaehōno óxomōno nag'sāesónam.

16 Exhoszettaehōn zenixaonettoz, Simon
hēhyao Jonas nimehoxé? Eszettohōn héhé, Ze-
nithàtto, nihenehena zehešemehotaz. Eszetae-
hōno, óxomōn nag'sāmo.

17 Eszettaehōno zenahaonettoz, Simon, hē-
hyao Jonas nimehoxe? Peter estaeanoveozehō
zehešenettās zenahaonettoz, nimehoxe? Na es-
zettohōno, Zenithàtto nihenehena nitao hováe,
nihenehena zehešemehotaz, Jesuseva eszettae-
hōno, óxomōnŏ nag'sāmŏ.

18 Onissyó, onissyó, nitanhettaz, hane zé-
monhàtto, nioxcetaomeeàkozeettaz na nioxce-
šehass t'sa zistonešetanotto; axe mataešenahet-
to, nszezeenaehō na zenitasz nszeakozēetta na
nszhoozea t'sa zsaanešetanóevosss.

19 Heto exhessezehō èméstomovono hováe
zetosevešenāet's zistossevohóyoevatamanot's
Maheon. Na neš zeešeeneēsz heto eszettaehō-
no, hóeovsz.

20 Neš Peter zistaeotaeóss estavōmohōno

vovistomosseon nah Jesuseva zemehotoziss
eñxhoeoevohōno na mato zexhooxsšenaziss hes-
zeešēo zexettōevemessestovet's na zeszēsz, Ze-
nithàtto tassevō nah zeemōxt'tovatovata?
21 Petereva zėvōmās eszettohōno Jesuseva
Zenithàtto, na táh zeto hetan zetonitóē?
22 Jesus eszettohōno hevatanešetanotto to-
nōmász ta máneevhahoėneevo tah hetonitókoss
hen etova? hóeovsz.
23 Neš estāassetoneo hetozestoz nitāo ze-
hestoeviśsonnémazevoss tah zeto vovistomosseo
zsaanaháe: na áx Jesus eśsaanettoehōno zeto-
sešsaanaháes oha mánešetanotto nametonōma
ta máne-evha-hoėneevo hetonitokoss hen eto-
va?
24 Zeto niahāne vovistomosseo zehossesto
heto hováeoz na zėmxeo heto hovaeoz; na na-
henehenomovonon hetostō eonissyometomhes-
toz.
25 Na hatahanevóz mato hasto zenitaēsz
hane Jesus zehešévś henéno emxehóe nisthāsz
hea hestanova nitooxz emessaata-estataneoxz
naešetan vémxeônhō. Amen.

LUKE.

CHAPTER I.

1 Otā ehastxeo zeheševonissihoxemxeome-
vóss zénitótahanestov hato hovaeoz zeheševâx-
senhessonettozēsz sxsoetto nitovan,

2 Vezen zistóhešehótahaōez nah zémonevo-
vo-asseneevavōsaness na zexhozeoevomotaness
homotom,

3 Nañšhessetaomepevazesta zeonitov zeeš-
hešepevheneenom hato hovaeoz hene zetóeše-
assenhessonetozész, zetanešepevemxistōvaz,
hoxta Theophilos;

4 Nonópa nszeonissyomheneéna zexhetome-
ozēsz hen hovaeoz zeheševovistomonetto,

5 Zéñšenamaxevehonevs Hexod Yotaeno,
nasz maheonhetan, émehánšemaheonhetaneve-
ho, Zaxaxias exeševéeho, na Abia evessevōno:
na evistōmohōn Aroneva hestona, Elizabeth.

6 Evotanišepavevostanehévhōn Maheon
hevetovå estōetanotomevosz Maheo hesthoe-
manistoz na hevovistomossanistoz saaxaatoē-
taeonevehess.

7 Na eśsaahenissonehehōn t'se Elizabeth
mxonohenissonsz na zeš neš évotaešeōenáehō-
no.

8 Na hootova mó zeñšenaēvemómåtávoētās Maheon hevetovå,

9 Na zeoxcēveševeziss maheonhetan móstaēszéne maheonemhayon zistosseeassôassenistov.

10 Na zemassomaxemohēohetanevo hestánovå émassohāônatoveneo̊ anossem zeexov eassôassenistov.

11 Exhôoettoenohon Maheo hestozeon heszeamaxest exestoemahōehōn zistaxôasenistov.

12 Na mo Zaxaxias zistavōmôss estataeôzetanooze.

13 Na hozeon eszettaehōn, nivēetóta Zaxaxias: zexhāoenatto ešenistomon, na nszhéem Elizabeth zetahenisson, na zetaeševehe John.

14 Na nszehevoešetanoxtov na nszehepavetanoxtov na hāsto zetavoešetanov måtosshestaot's.

15 Zemahaemanha Maheono, na zeoxkssaaemane ópaehemenemáp na mato zehāenoez, na Maheonemåtassooma zevessevā zetóešhōs hotóma.

16 Enahāsto hekašgonam Išxael zhoxszneho Zenithaziss hemaheonamevo hevetovå.

17 Na zetavovoeotto hemåtassooma na hestāatamahestova Eliaseva zetaenomovonoz hesztahevoz zehehestovess henissonevo na hoanahetaneo heszheneeenovastov zexanovaziss ze-

nonotoano vostano zeexaotovozz Zenitháziss.
18 Na Zaxaxias eszettohōn hozeon, nåze-
toñšheneéna heto? naešemaaciseheve na naz-
héem eešeenae!
19 Na hozeon eszettaehōn, nanēhov Gabxiel
zeoxcenhētovo Maheon, na nanszhešenéenahe
zeñšeēsz'tovaz na zeñšemestomėvaz heto pa-
vhostō.
20 Na ota nszaanótovanszé, nszaatoñšeoxce-
ēszé tae eševa mxhónesso heto zehetótaaovaz,
zehešsaaonissyomátahetto zeomestomevaz ze-
tośohess tonexoveva.
21 Na móñšekanometonōme vostan Zaxax-
ias, henaez zhesseheéoxtoss maheonmhayon ex-
hessetameō.
22 Na zeñxhōéns essaatoñšeēsztovohōno:
hovae moevōxto hotóma exhessetamehō, na
nassaanótovensze exettonhō.
23 Na zehešeevematoētās estaevhāoxzeho.
24 Na neš motonexoveva Elizabeth hesz-
héem estassehosse essaazeševeshonehenhon no-
ho ešieeho eszeho,
25 Ota etahāne Zenithasz zehešetovās ešēva
hene zévehōmas zehassetano natanetanoxtoz
hetanistovå.
26 Na zenassótaoneziss ešieho monevhazeš-
eneenahe hozeo Gabxiel zémāenov Galileeno
Nazaxeth eševehettóneo,

27 Zeheehevsz estosevistōmohōn hetano Jo-
seph exeševeehōn, David zešhiessemanaoss; ze-
heehevsz Mary exeševeehō.
28 Zeto hozeon exhôoettoehōn: nohetóta ze-
hāehotóatamanetto Maheon nivesseva, ahā ni-
hessetamahe héeo zeoxšenōevoss.
29 Na zévōmôss mostaeôzetanozetomovó ze-
heehevsz henovaez zevessenhēs mxhessetamô-
vo.
30 Na zeto hozeon niveētóta Mary moxetta-
evo Maheon ninxhotoataman.
31 Ota nszhosse na mxhestazene nēhya, Je-
sus nszevehestonaovô.
32 Zetamaxevostanéheve na Hēhya Zena-
nosshépatamasz zeoxcisto, Maheono zemetae
hesthoestoz David hēhyo.
33 Na zetanithàtomov hemhanastoz Jacob
henithastoz zsaazešeenettanehez.
34 Na moszettôvo Mary hozeon emetoñše-
nhesso heva nassaaheneenovo hetan?
35 Na moevhazettaevo, maheonmátassooma
nszhôhotta na hesthohātamaestoz zenanosso-
hātamaeziss tass nszoveoaō: na zeto zetossea-
neozetto zetoshestāozz Hēhya Maheo zeoxcis-
to.
36 Na ota nimê Elizabeth ešhosse zeoxce-
šeśeenass: etaešenassòtxo zemehaessaaoxche-
nissonēsz.

37 Hovae emessaanozetanotônoss Maheono.
38 Na mó Mary: ota zenithasz, na ota nive-
homsz hestozeon tómenhessonehå heto zehešet-
to. Na zeto zehozeonevsz moneš estaevhasse-
hō.
39 Na tonexoveva zeto Mary mostahoxze
zėmaostovet's Yotaeno.
40 Na zistaēsznevöss hemhayon Zaxaxias
emehostaaxatōevo Elizabeth.
41 Na mozenistōs hemeo zistavovónešeēsz-
tovoss mešievot hotoma estomkaaxeho; na
Elizabeth tass moēszeoevo Maheonmátassoo-
ma.
42 Na mostatamahaeēsze, eszeo, zenocena-
nossepevatamanetto heestovå, zepevatamen ze-
tosshenissonetovo.
43 Na t'sa nañxhessenhessetamanemass hesc
nanithåam zetosešenhaoxzevás?
44 Na ota niēszestoz nitatomešenistomon
eonissyomekaax hotóma mešievot, zėpaveta-
nooz eñxettaehōno hemeo Mary.
45 Na ahā zeonissyomátaz zetosshessoz ze-
nēsztomoesz Maheono.
46 Na Mary eszeho: namátassooma ema-
haatamo Zenitháziss,
47 Na namátassooma eševesepevetanonotto
Maheo, navostanevstomane.
48 Enanossšivatamo zeoxtanoatamaeziss hee-

hesthoze: ota neš tazetā nitao manhestanov na-
zeoxcepavootan.

49 Zeohāatamāesz nanēšivatama emaheon
hevēhestoz.

50 Na hešivaztastoz ehoneoz nah zēátōes
nhe manhestanov tâss mhanhestanov.

51 Ešēvōstoman zevešohātama heázeneva;
ēšheneno zemenoneziss zetaomeametaneziss
hesztahevo.

52 Eoxcevovonemanhó zemehaahāeziss eox-
cemahaemanhó zevovonaziss.

53 Eoxcenassoenato zehāyanaziss, otaxa eox-
cehasseneenáno zehāovaziss.

54 Eoxcevistámo hekašgonam Isxael, eoxce-
vatametovo.

55 Zehešeešeēsztōess zehehezēē, Abraham
na hemanhastoz niszetāe.

56 Na Mary moñševisthōmevo héme nahe
ešeéo, na neš mostaevhaoxz.

57 Na Elizabeth zevâsshonexovez zetoseše-
ans' na eánehō exhetanevhōénehō.

58 Na hévhoestotō na hevis'son zénistomon-
et's Zenithāeziss zeheššivatamāes; émassopeve-
tanomovomotāehōn.

59 Na zénxhonexov zematótaonetto eš exho-
héevxtaneneshō kašgon; Zaxaxias exeševeovhōn,
énoeveonovhōn hēhyo.

60 Na noxa hovahan hesc moxehevo John

zetâševe, moxettāévo.
61 Na eszettohōn hovaneo hevoestotô essaa-
zešeneševeeho.
62 Na estanóztavhōmamovhōnô hēhyo, zeta-
toñševe?
63 Na évēstano taoxistonstoz na émxeoehō
John enahan hevehestoz.
64 Na hesz estataenenezeneo seeya na hev-
itanov eś-šešéozezeno na eēszeho na évovóneše-
nettohōn Maheono.
65 Na nitao tass énmassó-ēâtoestovstoeno
na nitao ēmassohenеenoenezeheno nitao zehe-
tāomao zestataxq Yotaeno.
66 Na nitao zehetanistomonstov tass mazta-
heva móntovomátoane, hovae kašgonász zeto,
mxešetanonovanhé, tass moneevazāevo Mahe-
ono.
67 Na Zaxaxias hēhyo moneēszeovahezenot-
to maheonemátassooma na eszhešemomôataesze-
ho:
68 Ahā Maheo hemaheonamevo Išxael ze-
hešhôhottaes na eševostanevho hevoštanemo.
69 Tass niešemetaenon vostanevstomanes-
toz zehestonessoz hemanhastovå hesthozeon
David.
70 Zehešeēsztossanet's hestozeonô maheon-
hetaneo nista zénmonhestanovez.
71 Vostanevázistoz zexhessensetamaezēe.

72 Zexeneševs šivaztastoz zévistomōet's zehe-
hezēē, na zémeetanotto hemomåtaoemanistoz.
73 Vestomōhanestoz zevestomōanovoss ze-
hehez Abrahamēva.
74 Zistossemetaez vostanevazestoz zexhes-
sensetamanez nonópa nszmehozeoevomotân,
saaetoxtastovstōhez.
75 Nimemomåtaetovon'ss na nimexanove-
vostanehevetovon'ss nitao ešiensz zevostanehe-
vez.
76 Na ninēhov kasgon zenitáeozeonevsz ze-
vâshėpāsz hevetov na nstāamén maéto zeheta-
ens zenithasz na nszevovetanomovȯ hemeo:
77 Hevostanemo zistossemeenomeooz vos-
tanevazistoz zešhiesso vonanomevazistovå hest-
havsevevoz.
78 Hešivaztastovå nimaheonaman tass zé-
monhessemeéns ešieē heama niēsenešehôot-
taen.
79 Na tass mometô zevónittoz zenāevstas-
soveziss zeaenónittoz, zemevešhesseneevaozaev-
oz zémeoneva hekotomavostanehevestoz.
80 Na zeto kašgon, mostañšeeše na mosta-
maxekonae mátassoomaeva na toxto moñšēv-
hae táe tó ešēva zeassevōsázetovazz Išxael hev-
etova.

CHAPTER 2.

1 Na eñxhossesshóneȯ nistaomehetan Zēsax
Augustus eszethoemaneho nitao hestanovå es-

tosseenanomótastoveneȯ.

2 Na heto enanomótastoz émoneassenhess-
hȯneo zéñšenanithās Syria Cyrene.

3 Na estamassóenanomótastoveneo soss zex-
hestastov.

4 Na hapo Joseph mōstaoxze Galileeno zev-
hestamovs Nazaxeth exeševehettozéneo, zis-
taoxz mostaoxze hoe Yotaheno zehéstoetś hesz-
hestanovstóva héhevo Davideva Bethlehem ex-
eševehettozene.

5 Zistavèsseenanomótȯ moveoxzemoevo
Maryeva hészhéem eñšenahosseehōn.

6 Na zehéehoévoss nháno eaxzenesthōše-
amhávo.

7 Na zexhestazenotomoenoxzetto exhetanev-
hōn, na zeheševešemāénoss móstaxeenanevo
mohénoham zeoxceve̊šemesset's moeezeozevó
oxovistavamháyon t'sa mxonohóevȯz.

8 Na nháno toxtō g'sa hetaneo zeoxceneev-
avōmóss g'san.

9 Na ota hestozeon Zenitháziss móñxhôoe-
tōevovo na hevohóyoevatamahestoz Zēnithāsz
évohóyoēnovo na émaxētótayhōno.

10. Niveētótaheme eñšettaevóhōno zehoze-
onevezis: ota nihoemetazenov pavhostō ze-
vešepevetanoxtov nitao hestanestoz zetoshesso.

11 Hiz ešēva ešhesta hemaostovå David
zevostanevstomansz Christ, Zenithász.

12 Na heto nszešheneénovovȯ, nszemeov-
ovȯ meševoz mohénoham zeoxceveŝemesset's
zeneevasseš zoxboemáen.

13 Na hootova eséhov-hoxsetanaehōn hozeo-
nȯ maxohāsto zexhestaess heamå maheonenot-
xisstonstovå, eszheśevovéovhōn Maheo:

14 Vohóyoevatamanehå Maheo zenochāhea-
masz, hekotomatonehå hoeva, na pevotšetanot-
anehå histaneo hevetovevo.

15 Na neš zistaešēvhataeovanėhevoss hea-
ma hozeono, na heto tāxa nitazeoxzhemå Beth-
lehem, nitaheneenanon heto zenithāsz zemēsto-
moez exettazehōn nonameto gsanhpaovame-
heo.

16 Na zistaešhôoevóss estameoovhōno Ma-
ryeva na mato Josepheva, na meševoz ešeeše-
naho mohénoham zeoxcevešemesset's.

17 Na zeheševōmovȯss, nitao émassonitóta-
hanehōn zehešenistamestomōevȯss zeto kašgon.

18 Na zehetanistomonevȯss zeto zehetóta-
anet's g'san hetaneo, exotōetaztanovo henisto-
monstovévo.

19 Na mó Mary nitao zéevenovet's moxhe-
konenano heszhestaheva.

20 Na zeto g'sanhpaovameheo exhetotape-
vootovhōnȯ Maheono zévōxtomevoss na zehe-
šenistanistomonevoss zešhetótahaōevoss.

21 Na neš zehešenanótōen eš zeéevxtane-

nēšs kašgon zeōssevēs Jesus exeševehestonaoe-
hō zenistamez hako zssaaešhōes hotoma.

22 Na neš zehešenhastóenoet's Moše zexehe-
toemansz zeoxcešhoxevovetanazevôss eñxhoo-
zovhōn Yexušalemo Maheono hevetov zistose-
vōsázetovot's.

23 Na zehešenetxeo hesthoemanistov Zenit-
hāsz, nistoxsz zehetanevsz zetataeno matoñš
zeoxcemaheonanonehesto hevetov Zenithāsz.

24 Na mó eoxcemeatovevo na oxceostōne-
hevevo zetohestovevoss nokov hemeneo na
matheva niš hemensoneo.

25 Na ota Yexušalemo évhestanovhōn nasz
hetan Simeon exeševeeho, estapavexanovevos-
tanehevhō na émomåtaeho, tass mónszevata-
mevo zévovoešemazistov Išxael na Maheone-
måtassooma mxhôottaevo.

26 Na moešenistamestomōevo Maheonemá-
tassóoma zemessaaešzeševoxto náestoz zeheš-
saavōmoevo Zenithasz heXrist.

27 Na zeñxezet's måtassoomaeva maheon-
emhayon mónešetanotohe na heneome zéneē-
seozās kašgon Jesus zeoxcešėmomåtavetōevôss
kašgon mónhestavoss.

28 Na móstassėvaenávo heázeneva, mozist-
haônatovôss Maheon eszehō,

29 Zenithátto, neš nsthozeon nšhekozeasse-
ozehå zetohesso niēszestoz.

30 Naeševeševōxta naexansz nivostanevsto-
manistoz.
31 Zehesevovetanom zehetaehevoss nitao
hestaneo.
32 Zevonitto zeveševonáoevôss hestaneo
zeveševepevatamanetavôss nivostanemo Isxael.
33 Joseph na hesc móotōstaztônovo zehet's
maakssé.
34 Na Simeon movovóneseēsztovôvo mós-
zettôvo Maryeva hesc, otā zeto kašgon, tass
zextavaoss zeēvhaveseohanov tass eneevat'se-
oanistov nitaoz zeōxninistohe.
35 Na otā xovatov oomezhōv nitooxz má-
tassooma, hapo nonópa máñšetanoxtotoz haestó
maztaheva zhesseveseohotxanensz.
36 Na mato momávhestanove ovanhehée
Anna móxeševeeho, Phanuel héstona moeše-
maxeenaehe nā óha nisótoyā émonéhame.
37 Nanótnóeyā ótniveyā mootxaeheve náno
maheonemhayon moxonoxczeseasseoxz.
38 Móvezeno éneeszné (zeñšenaesseozesz
Jesuseva) na hapo moñšepahaônatovoevo Ze-
nitháziss na moñšetotoxemoevo tass zehetavós-
tanevaotanot's zeēsztovōss nheno zeeváziss
Yexušalemo.
39 Na zeheševaxtoētavoss zeoxcheshoema-
nistov Zenitász móstavhazeshooxzevo hestoevo
Galilee, na hemhâstovstov Nazareth.

40 Na kašgon móstañšeešeehe, móstamax-
hekonstáhae mostakonheneénovahe, na Ma-
heon hemehosshotoastoz mómetāhe.
41 Nistoa noceyā heneomeo estaoxcevés-
hooxzevo zeoxcemaxemessenovez Yexušalemo.
42 Na zeheše̊otnišeyānámoss móstazeševéa-
zem Yexušalemo zémaxemessestóvez.
43 Na mó zehešenistōenoz zeoxcešenemesse-
vōss zistaevhahoxzevōss Jesus mószepapóne-
ho Yexušalemo. Na heneomeo moxhónohe-
neenōsz zeheššetōs.
44 Hea eševeáz moxhōvhessetamahevo noka
ešēva móstañševeázistovháne, na hevohestot
moest'sxsoenoxzeōehevo.
45 Na zsaameovoevoss móstaevhazešenox-
zeovevovo Yexušalem.
46 Nā zenaaonettoz heš émeovhōn Maheon-
emhayon eñšenahoehō sitov zexhoet's mahe-
onhetaneo eaátovohōno na mato eoxcenózto-
vohōno.
47 Na zehetaeaátōes exohāztozeno hesz-
heneenovastoz na henóstastoz.
48 Na zévōmās heneomeo examaohāeta-
noozehōn: na eszettaehōn hesceva; nāha, hena
zehessenešetovemenotto? otā éyo na nanēhov
nitanózeovazemeno oxcanovetanomazesz.
49 Ta na zevovonhéssnózéovéss? Móno-
vahónoheneénomass zehešneševetto Nihoe het-
šezistoz.

50 Na moxónoheneénomovovoz zehessenet-
tāevoss.

51 Na móstahasseveoxzemevō na móstae-
hoxzevo zexhestaevoss Nazareth na moñševes-
semôvo na nitao heto zēvhessoz hesztaheva
moxekoneenanoze hesc.

52 Na Jesus móstâsseassheneénovahe na
mato móstasseassešēhé na mómehosshotoahe
hestanov.

CHAPTER 3.

1 Vezeno moxótnohoneyānoehaneze zeñše-
namaxevehonevś Tiberias Zēsax, na Pontius
Pilate, mó nitáe Hexod Galilee, na hevisśon
Philipeva, mó nitáevo Ituraheno na nheno t'sa
Traxonitis, na Lysaniass zenithasz Abilene.

2 Na Annas na Caiphas momaheonhetanev-
evo, Maheono heēszestoz tass exhôoetovo John
hēhya Zaxaxias tohově.

3 Na moñxhoéné nitao zehetaomao áe Jor-
daneohe estatoxstáno eōstāhestoz zévešeanove-
tanoxtov havs, zéveševonanomevazistov havse-
voētastotoz.

4 Nista zehešenetxeo heēszestoz Esaias ov-
hanhe eszeho, henistōestoz nasz zemaxehahesz
tohově,

5 Nistāsz otomeoēsz zeohotomoenansz, na
nitao ohonaeva na esshéomē zetoxtononsz na
zevovók zetaxanovan, zetotahoposz zhoxea-
nensz.

6 Na nitao mavōxz zevōxta hevostanevsto-
manistoz Mahéo.
7 Na eszettohōn zemassóhàtanevonhéziss
zeheōstāheziss, šišinovoz hevstanéhaz, niva ze-
venoovevamāss venootanom hāstahátoz zeñx-
hoénetto?
8 Nehozesz ota menamoz zemevešhessanò-
vetanoxtov havs, na niveeaszhemẻ tāma ho-
tóma, Abraham nahehenon; ota ninettazemẻ,
heto ohonaeo Maheono emevešenótovemanhā-
otōe Abraham kašgoneo.
9 Na ota mato hoxq ēenane zexhesseohóne-
vevoss nistoxs hōxzetto: ota nistoxs hōxzz zsaa-
pevemenamēsz zenohónohōsz, eoxceavōe hox-
qxeva eoxcséahame hoestav.
10 Ta nazetoñševostanehevhemẻ mxettāevo
zeto zémassohoeāstahezesso.
11 Na eszettohōn zeniševheszehenazz ónenó-
hå nah saaheszehenoveziss na mato zehāesse-
nesz meneovå.
12 Na mato eñxhoén ēōstānetanóhōn ma,
kaetamohenenenheo, zeoxchovozess makaetansz-
hapó nametoñševóstanehevhemẻ exettaehōno?
13 Nivehéphestananovo hováe, óha zetohe-
tāvēstomonẻss exettohōn.
14 Na mato notxeo monešenóztōevó, na ha-
po nazetoñševostanehevhemẻ, na eszettohōn,
nszevemomátaehéovo vostan na mat havseva

niveehāstomoheetonovô na oxcekozetanom ni-
oxcemakaetaemevo,
15 Na nitao vostano zeš zehešenótovetano-
nāoevoss mózeōhatámovôss Johneva vozeo-
novsz Christ, móeonhestāsz moxhessetamovô-
vo.
16 Na moszettôvo nistxuit's, niveševōstāze-
nov otā máp; nasz hépeohātamāsz eneameoxz
vohe zevešetōet's nassaahoxtamistomovô zeme-
hešeonehanomovo: nszeveševōstāenovo Maheon
mátassoomaeva na hoestava.
17 Tass zeonissovano ben'noyo na zevešto-
moátoz, zepavhoxeano mhayo nheno zeetoea
bennoyo, na hestōmoz zevonohanoz hoostav
zsaaenoassehanehez.
18 Na mat hāst hováe móstotoxstomevóe
zehēsztovoss vostano.
19 Hexodes zevehonevsz mózistotoxstomōsz
hevétam zévistōmôss Hexodiaseva hevišson
Philipeva heszheém na mato moēmaenonitoevo
zeoxcēvešhatavsevōetaz.
20 Na heto mozēvetās exezeváhessezesta-
hamoevo John aenonemhayon.
21 Na nitao móvóstaneo zeōstāevoss na ex-
honhesso Jesus zeheševeševōstas na zexešhaônś
voe esséhoveonstaozemen.
22 Na Maheonmátassooma eñxmeeanhôha-
oeho tass hemen exestaho énehoešetōehōn na

énmeēszeo voeva énszeho, ninēhov zemehotaz
nāhá zeveševoešetanonotto.
23 Na Jesus mozeš ešenanóeyānam hēhya
Joseph moxchessetáme tass hēhya Eli etc. etc.

CHAPTER 4.

1 Na Jesus zehešeñšanhohôotās Maheonmátassooma mostavhasśeasse Jordaneohe mostaneevazaevo zeto mátassooma tohovê.
2 Nivó eš zeavōnś movonhoaōevo Eavoeva.
Na zehešenivoenoez neš mostahāeyana.
3 Na Eavoeva moszettaevo: taxa onissyomhehyaetovata Maheo, zeto ohona kókonoyo niveozehå.
4 Na Jesus moszettôvo: enetxeoé, vostan emessaanochesseveševostaneheve nínokaet's kókonoyo emeveševostanehevenoss Maheono heēszestoz.
5 Na Eavoeva mósthassezeozāevo ziszeoeomenoz mómaevōsshae zehestohestanovet's seetoeš mavōseonev kassetto.
6 Na Eavoeva mószettaévo, nitao heto ohātamahestoz stametaz na zévohóyoevatamahestov nitao nat'sēmāĕāenă na nohasse nivāsz namemeto.
7 Mañxhaônatōetto nitao nstamāĕāena.
8 Na Jesus mószettôvo, házz, tanhooxzz Satan et'sēzetxeo namxistōneheva oha nínokāes
nszeoxchāôanatovô Zenithász nimaheonam oha

nínokāes nszemomåtavoētaetovô.
9 Moneš estassezeozāevo Yexušalemeno es-
taohaonehōn hekamōnhôon zeheškseoez ma-
heonemhayon na móeszettāevo taxa onissyom-
hehyaetovata Maheo zeothasseanahamazz.
10 Et'sēnetxeoe nszenmetanotto hesthozeon
na nszemoenoōezenotto.
11 Na nszevhónenāe nszeoxeahaneoxseš
toneš, nszeoxepēvóyaz nszeq taxetto ohonaeva.
12 Na Jesus mószettôvo ota ezenov: nszaa-
vonhoaovoevo havseveva Zenithasz nimaheo-
nam.
13 Na Eavo zeheševenevonhóaovôss havse-
veva Jesuseva móstanootôvo.
14 Na Jesus móstavhasse Galilee zeheševše-
ekonās mátassooma na móstamaxemahenehe-
nōehe nitaoz.
15 Na maheonemhayon zevovistomossansz
mómápevatámhe.
16 Na moñxhosshoéne Nazareth zexhesse-
ešeēs na zehešenešvostanehevsz eštaénsze ma-
heonemhayon maheoneševa na mónehoveo
zistosseēsz.
17 Na mómeze hemxuisto Yešāo ovhanhe
na zistatataeno móstaméenó zeszetxeoz,
18 Hemátassooma Zenitháziss navessevaeze-
notto nanszenešemeatova zistossevovistomeva-
mo pavhostō stamenōeo, nánnešemeatovå zis-

tossēvhavostanevōn zeōxstáhass, zistossetotox-
stomevon šexaneozistoz momōono, na zis-
tossevhatohessóno zeóóeness, zistossevhaoano-
zemanhōn zehāstaz heôzetanoxtovevo.

19 Zistosshóstomovoss zemátatamez heyā-
enam Zenithasz.

20 Na zeeševhahápan mxisto moevhameto
maheonehetan na moevhamstō na nitao zeto-
hetāehoet's hotoma maheonemhayon mómá-
vehōmaevo.

21 Na zeasseēsztovoss mószettôvó heto ešē-
va ehóenhesso nivōxtanov zeoxcenistomoness.

22 Na momáonissyomátōevo, na moxo-
hāstoze zehešepevaet's heēszestoz: māsseoz-
hovsz Joseph hēhyao eśehōno.

23 Na eszettaehōno, ota nszenetózešeme
heto avavoanistoz, nāetane, tāomevostanevazz:
zeēvetohetanistomonez zeheševenov Kapex-
nahom néševsz tama nsthóeva.

24 Na eszeho onissyo ota nizettázeme, t'sa
essaaonissyommasseztóe ovhanhe tama hest-
hóeva.

25 Na etómestoz nitamestomevazenov énše-
hānoéhōn otxaeheo sxseno Išxael zeñšenavos-
tanehevs Elias, voe zén'poanē nāhe yāē na nas-
sót ešeheo zémaxeponhāostoveneo nitao zeox-
totāomaho.

26 Estsaaxamāahešenenaheehō Elias mó óhá

Sarepta zémahanovez náno zevhestanovezess otxāheo.

27 Na móñšhānōehevo zehōevess hétaneo zéñšenavóstanehevs Elisha ovhanhe, na hovane moxonohoxeansz oha nínokaēs Naeman nasz Syrian mónochoxeane.

28 Na zetohetaehoevôss maheonemhayon heto zénistomonettonevoss hótaheo émassomomátaeozehōn.

29 Na mómassoháevo na móstahōéozoevovo móstaeeozoevovo zexhoaētaz hene zistomaoevoss mó nhen estoshesseanhahamôvovo.

30 Na zémehaetosseseanhahamovoss móstavhaeasse essaatoneoetonevōn.

31 Na moñxhoéne Kapexnahom zémâstov Galilee na mó nheno eoxchossevovistomevō maheonešēvezehēsz.

32 Na nitao moxhātamehanezé zeheševovistomossanś na heēszestoz móstahekonohanezé.

33 Na énheho maheonemhayon hetan móvistōhe zehoneōs masshanemátassooma na émaxemahaēszeho eszettaehōn.

34 Nínizeovemeno: nimetoñševessevazemeno, ninēhov Jesus zexhestátto Nazareth? Mó niñxhoenitóenaxemeno? nihenehenovaz zexhestátto ninēhov Maheo Hēhya.

35 Na Jesus móstaveoetôvo, hekotōsz nixhōénevehå estáttohōno. Na nhe zevešemassa-

neēs móstxamaavahamaevo sitov na mónosse-
nootāevo moxonotoñšeoñšehāsz.

36 Na mómassohāetanozenohane otā heto
henovaes hótaheo hováe tass zehešemanithātto:
zeto zehavsevazess mátassooma zexhōénēená-
noss zehešeamatōs?

37 Na émaxēvenoveneo tatāho nitāoz nhen
hōeva.

38 Na eohāeho exhōénehō maheonemhayon,
na estaēszéneō Semonoss hemhayon. Na Se-
monoss heszheem hesc émaxenšhoéhōn. Na
éveshesseonōmovhōnô zeñšhóet's.

39 Na énehōmohōno na évehōstomevóno
nšhoestoz na estñšenenšóehō. Na estoñšeónie-
ohāeho na eassezetanomoevohōn.

40 Tass xaosset ešiehe zistataénet's na nitao
zehetaehóyotāetoss ananoēeziss exhoeoztóme-
vóvhōno na énanóhōno nistxuits éneševostane-
vohōno.

41 Na nissimōn mato hāesto exhessenhaehō-
no émaxehaehōno, niahane Jesus Xrist Hēhya
Maheo. Na éveostomevonhōn hemátassoo-
mavo zemasseneeziss essaaevhanszehō zeheš-
henéenōet's Xristeva.

42 Na zexhosseeševez ehassehō na estazé-
zneho tohóvê: na vostanestoz énoxzevōmaeno
na exhôotaehōno, na exhoenittaehōno tass
emessaanonaxenohoxzehenotto.

43 Na eszettohōno: natoseešokotaheóstomo-
vo heszhestanov Maheo eonitavstan. Nat'se-
hessemeaton.
44 Na émaheoneeszeho maheonemhayon
náno Galileeno.

CHAPTER 5.

1 Na exhonesshóneo tass vostanestoz ex-
hoxoahóeno zeåtomonettanot's heomotom Ma-
heoneva éneho toxea nihāneeva Gennesaxet.
2 Na évōxtanonoz niš semonoz estoxhos-
tazenhonoz nihaneeva: oha exhovaneehono
onohoneheo na eñšenanšeanovhōn heonohoyo-
nevo.
3 Estataxevónitano nasz sem, zeaenottoss
Simon na koma evohēs otatšsehoeoz hoeva ex-
hettohōn. Na exhamstoehō, na exhestoēszta-
no vostanestoz semoneva.
4 Neš zehešeeneēsz eszettohōno Simoneva,
séhoeszz zexaota na taheonóhensz nokahoasseo-
neva.
5 Na Simonoss énōstovohōno eszettohōno,
Zenithàtto naešeonohenhemé tae zeoxéesso na
hováe nassaahoazehenon, ōvoxbonetto zénetto
natañšeonhôn.
6 Na heto zeszhešezevoss énaónovhōn ohāst-
no nomán: na heonoho yonevó eoxeozehōn.
7 Na ešštovovhōn hevistahosseonevó zeta-
hóettozess nasz sém zenitaez eonōmovhōn na

exohōszehon, na evistamavohōno. Na nínixa-
zehesz eohotomoenozenovhōnoz neš estome-
assezevoeozezenhōnoz.
8 Simonoss Peter zistavoxto enstanivaeno-
tovohon Jesuseva eēszeho: tanhooxsz nahavse-
voētaeoneve Zėnithátto Maheo.
9 Na exohāztáno' na mato zehetaeveoxze-
maes noka hóasseoneva noman zehestohesta-
novoss.
10 Na mato vézeno James na John hēhya
Zebedee evéstahosséon Simonoss. Na Jesus
eszettohōno Simoneva, nivehépoyoz: tazetā
nstaoxceoamō vostaneo:
11 Na zistaeševhahoenovhōeomevoss hessé-
monevoz hóeva, ènitaehossonénehōno na éne-
heovovhōno.
12 Na énhessónéo zistataehoéns manhastov
ota évhistanovho oxoesseozé: zévōmaes Jesus
emxenšenahōn hóeva na évēstomevohōno ex-
ettohōno, Zenithàtto tose mánešetovetto nsze-
ešhoxeane.
13 Na estastanohono na emxanohono na ēs-
zeho: nat'seešetovaz nstahoxeáhe! Na exónie-
nootāehōno maxoesseozevanehéo.
14 Na nstaveešhótahaovo vostan: óha tahōx-
zeo na vōssóno etov matóva na nszenomoxto-
meo zeveshoxeátto, tass vešenešezeo Moše hest-
hoemaneva nonópa zheneénovayo.

15 Ovoxbonetto eñšhossemeō tatāho hené-
eváestova Jesus; na nitao vostano émoheeoxze-
hōn zhešeahátomonettoss na zestosevostaneve-
voss hetotonstaxtovo.

16 Na estahoéneho nīnocevetovas tohovẻ
na exhaônaō.

17 Na exhōstazeneo eš zeñšenavovistomos-
sanś, heva movisthoeho Phariseehetaneo na
hoemaneo zehestaess taeto zemomenōestova
Galilee na Yotaheno na Yexušalem: na hes-
tohātamaestoz Zenitháziss éveoxzemāenox ze-
toseveševostanevevỏss.

18 Na ota eñxhoeozeho hetan énanheho še-
šistova: na énoxzevoxtanovo eméešeēseozovoss
na emeešešemovoss zehetaes.

19 Na t'sa zsaatoñš-hessnonaxeēseozohevoss
zešhōszetaovazistovez, ehéevonénehōnỏ, zeše-
paonetoz mhayo na héama ésthasseanhostone-
anovhōno šešistova tohōvetto zehetaet's Jesus-
eva.

20 Na zévoxtomovoss heonissyomátovo, es-
zettohōno, hetan nsthavs niešsevonanomevan.

21 Na mxistoneo na Pharisee-hetaneo easse-
ōhatamāehōn nivā zeto zeevetōezistomansz?
nivā emehešsevonan havs oha Maheo nínokaes?

22 Tass Jesus zistass heneénomovoss hetše-
tanoxtovevoz enostovohōn eszettohōn henova
heto zemōseōhaztomass?

23 Na moeohossohamhéanato ozenov, nstavsevōetastotoz zetavonanensz; matheva ozenov, ohāsz na taaménsz?

24 Nstassheneenovovo zehēhyahetovsz hetan ehestohātamaestov heto hoeva zeoxcevonan havs (eszettohōno zevešāmoxtaziss nanhéstov) nitānhettaz, ohāsz, na hestánoz nišešistoz na tašhooxzz nimhayon.

25 Na exhónieohāehō émahōmeho na exhestanano zeveštaxsēš na estāshóoxzeō tama hemhayon eamevoveovhōn Maheoneva.

26 Nistxevoss exohāztanō na evoešetanoovhōn Maheoneva na emaxohāépotanohōn éneše-eszeo, xamastóe hovaeoz nivōxtanonsz hizeševa.

27 Na zehešeenezhessoz heto hovaeoz ehasseho, na exhôhotōn hetano Levi eśeševeehōn oocemakaeta hetan eñšenameaveoēhahetohehō na énettóhōn hoeovsz!

28 Na nitao énitaehossonéneho eohāeho na exhôhothōn.

29 Na Levieva émaxemessesāehōn tama hemhayon na exohānoehōn oocemakaetāhetaneo na zeonitass, évesseananovhōn.

30 Otā mxistoneo na Pharisee-hetaneo neš exhessetamozenohōn hevovistomosseo Jesus eszehōn: henaet's zehessevesseanamoss na zehessevestsešemoss oocemakaeta-hetaneo na havsevoētaeo exettohōn?

31 Na Jesus énostovohōn, zehetaessahāmox-
tahess essaanoxzevatamoheo nāetano; óha ze-
hetahāmoxtass enoxzevatamo nāetano exetto-
hōno.

32 Nassaahesshoéne zhešeonōmo toxetanoeo
onitáz hatavsevoētaeono zistossevovetanevoss.

33 Na ezetovovhōn xhenaet's zeoxchesseo-
hāavōnázevoss hevovistomosseon John na ze-
oxcešhāoenavoss, tass hapo vezeno hevovisto-
mosseon Phariseehetaneo na otā zeoxcešemes-
sevoss na zeoxcešemanevoss nivovistomosseon?

34 Na eszettohōn: emetoñše-avōnesesto he-
vōestovevo zevisthōmeziss, zéñšenaveoxzemae-
voss zetosenoeveziss?

35 Otā ešiensz zhōstanettonsz zešehasseta-
nomóevoss zetosenóeveziss, na neš hene ešiensz
zevešeavōnazenovoz.

36 Mato ešxoomaeveš-hesse-nitāenovō ho-
váe: hovane vostan emessaataxe-paonotôo zé-
monaez eszehen zehešemavaeziss: heva zemo-
nasz emetaoxaomoe; zemonasz na zehešema-
vasz essaase-heozeheo.

37 Na hovane vostan emessaaēshénonohe
heotxemanoveozeva zemonaez hópāehemene-
máp: mo ná zemona hópāehemenemáp emetsa-
a-eōxeo-hāossanettan na emešeeoz: na emano-
veotoz emehessevoneozensz.

38 Oha emeešokoēshenen zemona hópāehe-

menemáp zemona emanoeveotoz, na nínisshova
zekoneaen.

39 Hovane vostan mato óniēmaneoze nista
hópāehemenemáp séeya emessaahóa zemonaez:
ehessevō, nista hópāehemenemáp eossohame-
peva.

CHAPTER 6.

1 Na enhesshóneȯ hossemaheoneševa esx-
soeneho penoyohoeoneva, na hevovistomosseon
épooēssénozenohōnoz pen'oyo eōenanovhōnoz
na emessenovhonoz.

2 Na hosz Pharisee-hetaneo eszettaevóhōn,
hena heto zeheszetaneness tosē zsaaveštoñše-
venovan maheonešensz?

3 Na Jesus enostovohōn, móhenozešhene-
énovôss David zehešeeševs, tass zexhāeanas na
zeveoxzemās?

4 Estatoñšeešeēszénēsz maheonemhayon, na
zheššehestanȯ na zheššemess heszeneonoz na
ahas zheššeoxomovôss zeveoxzemās, zessaame-
haméstovanehez tosē oha zeoxcenocemesseziss
måtova?

5 Na eszettāevohōn, zehēyahetōsz hetan
mato nithoemane maxemaheonešēva.

6 Na ahas exhossezesshóneȯ zistahossema-
heoneševe zistašēszéns maheonmhayon, na évo-
vistomossan na vezen évisthohō hetan énasso-
meázenáho heszeamaxesto.

7 Na mxistoneo na Pharisee-hetaneo éneevavōmaeho, taxa héva zeotanšvostanevstomansz maheonešēva; estaonaxevešemomaxemovo.

8 Oha eešenšsóheneenomovonhōn zehessetamās na eszettohōn hetano nanhé zešenassomeázenaziss, ohāsz na nímothōosz taxta. Na eohāeho na émotōehō.

9 Neš Jesuseva eszettaevohōno, Nasz hováe nitanóztovazenov, mo enhastone maheoneševa zevešpavoētanov na matheva zevešhavsevoētanov? zévostaneve vostanehevestoz na mó zistatoñšetto?

10 Na estoxevehomohōn nistxuit's eszettohōn nhe hetano, sépeonáoz! na énešezehō na estótaestovévhanexoveonaho tass zehessoz ox heáz.

11 Na emaxāstahaozehōn na exhoemanehōn nonóoma emeešenonaxetóvovoss Jesuseva.

12 Na énhesshoneo hanháno, estahehāônao ohonaeva na táe zehessoz éamehāônatovohon Maheoneva.

13 Na zévōnaoz eonōmohōn hevovistomosseon zenoxzevōmenottoss ótniš Apostles zénoheševeos:

14 Simonoss mato énoneševeohōn ohóna na Andrew hevisson Yakōbon, na John na Philip na Baxtolomos.

15 Matáyon na Thoman, Yakobon hehya

Apáo na Simon mato Zelotes eševeeho.
16 Na Yudáoss hevišson Yakobon na mato
Yotass Iškaxiot méessetaneva,
17 Na éneanhevéssevhōn na éneehōn zee-
nomaehaz, na émaxhôotaehōn hosz hevovis-
tomosseon na nitao vostanestoz zehestaziss
Yotaheno na Yexušalemo na zehestaziss toxe
mápeva Tyrus na Sitōnoss zexhoeahátōs na ze-
hoevostanevazetanozess hestāomatovazistov.
18 Na zehetaevešeôzetanovoss masháne má-
tassooma na eenaehōn.
19 Na nitao vostan estahemxanatanotōeno
zexohātamas na émaenoēohōn.
20 Na évehōmóhōn hevovistomosseon na
eszehō, Ahā zenstamenōehevetto, otā niaena-
nov heama hevehonstanovstov Maheo.
21 Ahā zehāeanatto zészexov, otā nszhesse-
nassóeno. Ahā zeoehometanotto zészexov,
ota nszhessohazéno.
22 Aha ninēhov vostaneo mxhessenseta-
māess, na mxhessehōstanāess, na mxhesseto-
tonsetamāess na máveshessononistohotaes ze-
hēhyaetōsz hevetov.
23 Voešetanohen matahoenexov na nszhe-
totahessekaaxheme. Otā nioninxomevazestoz
zemahaetta heama: hapo vezeno ešhessenseta-
movšesto ovhanho, na hehevō.
24 Ahahē metoe zehetaehāovatto, otā nieše-

vešeamazhemẽ nivoešetanótoz.
25 Ahahē zeoxcetaenassoenetto, otā nszhess-
hāyan. Ahahē zehetāeohazetto zeszexov, nsz-
hessenšeševe na nszhesseaxāeme!
26 Ahahē nhe hetan tass nitao vostan má-
vešessnihevaetto, tass hapo nista hehevo zeox-
ceešetovot's astomevhánheéo.
27 Ota ninettazeme zeaátomoness, Mehota
niveåmeevo, pavoēha zensetamaessēẽ.
28 Vovónešetanotova zeoetaessēe na hāôna-
tomeva zehoxomoamotōessēẽ.
29 Na zepoevótanoseēss mato ox hossene-
vistomevóhen, na zehestanomōs nsthomevó,
nszevehōstomevono nieszehenovevo.
30 Mato mezehå taetto vostan zevēstomeva-
ta, na zehestanomevata nszotoz nszeveevhosāe-
noztanoz.
31 Na tass momoxeman zehešetovata vosta-
neo hapo vezeno nešetovenan.
32 Heva zemehotaessēẽ eveŝhestōemehotôss
henováetto zekanózehozevoxtom? Hapo hat-
havsevoētaeon eveŝhessmehotov zemehotae-
voss.
33 Na heva zepavoéossēẽ zeevhapavoéassēẽ
henovaetto zekanózehozevōxtom? Hapo hat-
havsevoētaheon homōxz vezeno evessenešezeo.
34 Na heva vhánemetôss zehozevatamôss
henovaetto zekanózehozevōxtom? hapo hat-

havsevoētaheon ehessevhanemetovo mhashao
zistosseevhahozto nitao hestanenevoss?

35 Oha méhota zetotonsetamaessēē, na pe-
voēta, na vhaneméa, nszevéevhaehoztavaztanov
hováe, na āmesto nioninxomevazistozx zema-
haetta, na Maheo nszhessekašgonametōevo;
vóvoz zsaahessetamaes na hatavsevoētaeon
evesseaxaotsesto.

36 Vešhessšivaztaeoneve tass Niniomevó
hapo zeheššivaztaeonevs.

37 Nszevéōhazta na nszaahesseōhatamane:
nszeveéone na nszaahesseōmanē: nanomon, na
nszhessenanon.

38 Meáa, na nszhessemetanhemē: pavetae-
vavoénsan, oxóaom na ōvoeaz na eheohotó-
moenoxz, vostaneo nszhessemetae: zeveštaeva-
voénsánetto, ae zenehae, nszevešeevhesstaeva-
voénotomonetto.

39 Na exooma evešeēsztóenovo hováe: zeoo-
ensz emehóneanovo zeooeneziss, nínissovavoss
emessaahesseanhaôvo zévossoz?

40 Hevovistomosseo essaahépaetovohessesto
henithâam: onitáz taetto vostan zehoxeasz tass
henithâam.

41 Henāez zehessevehōxtom atoseneozistoz
esses heex zehōstaz, heosse zeheššaavōxtoetto
niex ōmhāo zehōsta?

42 Matheva nimetoñšenhetto esses: nissis,

nitahōestomevaz atoseneozistoz niex zexhōsta,
tass nissaavoxto tama ōmhāo niēx zehōsta?
moméemazena vovoeonōenoz ōmhāo zehōsta
tama niexae, na neš nszhoxeevōsan zistoseonōe-
nóm atoseneozistoz zehōsta esses héexāe.

43 Pavemenóe essaahestoešeeszehenoz mx-
oztamenoz, matheva mxoztámenoe essaahesto-
ešeeszehenoz pavemenoz.

44 Taetto hoxzz eoxchessheneenōe sóss he-
menameva: eovemxeše vostaneo emessaahesse-
oenohenovoz voxkōemenoz na matheva emes-
saahesseoenóhenovoz hópaehemenoz amonea-
nozevesceehemenoeva.

45 Zetoxetanoz hetan heneenovetanoxtova
hesztaheva ehesthoeméoena zepavaez; na zeo-
nonistasz hetan zeononissetanoz hesztaheva
ehestoeméoena zeononissoz, evešhósznahe ho-
váe zenanosešhas.

46 Na henaetto zeoxcešenozenešess Zenit-
hátto, Zenithátto, na nioxksaanešezeheme otae-
oxetto?

47 Nohasse nivasz zenathōsz na zeaátomo-
netto naoxistotoz, na zenešetto, nioossnesto-
mevazenov zezestasz vezeno vostan.

48 Niahāne vezeno hetan zistahemhayonans
na zexaeotoevoss na zexoomaosseonans ohóna:
na zexhoohóo, zexhoóovaoz hene mhayo, na es-
saatoñšemomoozehan: zehešeštaxoomaoto oho-
naeva.

49 Oha zeaåtomonsz na zsaaneševesz, niahāne hetan zsaahestoomáosseonesz zistaxemhayonans hesseovóeva zistaeohoovatoz na zexónieavhaoz, na zeveševeoneñxōeoz hene mhayo exeohaetamanoehåne.

CHAPTER 7.

1 Na zeheševáoxtan nitao heoxistotoz zeveševeāszehetōes vostano, estahoénehō Kapexnahom.

2 Na nasz notxeveho hestozeon zemehotôss exhāmoxtaehō na estoseševenāêho.

3 Na zénistomons Jesuseva estāšenēnánhōn zevovoaeziss Yotahetaneo estanoztōehōno zistaonōmās na zistosevostanevavoss hestozeon.

4 Na zexhôotovôss Jesuseva seeya énettovhōn: énehōn zehešhāoemez, heto zenszhešezezēs:

5 Etamehoxta nåzhestanonan, na naešemansztōtaoenon mohēoxzemhayo.

6 Neš Jesus estaševeoxzemhōn. Na zistaešhahanénevoss mháyon notxeveho enešešenēnánhōn hevesseno, tazettóhen: Zenithåtto niveôztan, nassaahāoematamaz nimessaaészéove namhayon.

7 Ota nassaahāoematamaz zistossenhaoxzevaz oha nivhanešehomotomsz, na nathozeo zevostaneve.

8 Na mato nanēhov novs nanithóeman na

nañšenotxemê, na naoxcenetto nasz: tāneoxzz,
na etaoxceneoxz, na zeossenitasz; niszeoxzz, na
eoxceneoxz; na nåthozeo, zetanoxz heto na eta-
oxzetan.

9 Tass Jesus zénistomons heto zeēvessoz
exohāatamohōn, na éévhaéhō, na estanettóhōn
vostano zenéehōs: nassaameôno zexoveoniss-
yometanoxtoz hovahan heva zeto Išxael.

10 Na zeñšešenēnaěss estaevhaoxzehōn
mhayon, estaevhahôhotovhōn hozeon essaaev-
hatonstaehō zemeháāmoxtasz.

11 Na exhozesshoneo tâs ešēva esthasshō
estaeszeoxtano maoevehoeno Nain eoxisthoene
na émasshovsevāehōn hevovistomosseon na
hāsto vostano.

12 Neš vezeno zistaháhanéns zexenitoenehe-
vet's maoveoeno, ota nheno séoxz hetan éhōe-
ozehō, enokoenottaehōn hesc, na eotxaevhōn
na émasshovoeváehōn vostano zehestaziss ma-
ovehoeno.

13 Na Zenithasz zévōmaes eššivatametano-
tōehōn na eszettohōn nivénšeševe.

14 Na exhoénehō na emxanáno evehōnô na
zeameozaess exekotomāoyozeo. Na eszeho,
kassovā, nitanettaz, ohāsz!

15 Na zešemehaesseozevsz estomôtóehō, na
exhonemasseēszehō, na estaevhahoeoztomevon-
hōn hesc.

16 Na hene nitao eñšépoyozeneo, na Maheo
évoveovhōn, ohātamae ovhanhé niešhôotāen
na Maheo exhoešivatametanotovô hevostane-
mo.
17 Na heto zéneevāot's estsxsōsemeo nitao
Yotaheno na sxsōetto nitao tatāo zehevásthoe.
18 Na hevovistomosseon John émēstomoe-
hōn nitao heto zeēvessoz.
19 Na eonōmohōn niš hevovistomosseon es-
tašeneenánhōn zévehet's Jesuseva zettohen: ni-
nēhove zetoshoénsz na mó nåzenoxzevōmoneo
zenitasz?
20 Toneš nhe hetaneo zexhôotóvoss esze-
hōno, John Eōstaová nañšešenenáhen: zettohen
nahettāhen ninēhove zetoshoénsz na mó naze-
noxzevōmoneo zenitasz?
21 Na vezeno néxoveva émassóenoēohōn
hestāmatovazistovo na hetótonstátovo na hest-
havsevemátassoomhastovevo: na zeānoheziss
zemehaoóenezess exotóessohōn.
22 Neš Jesus enszéhō eszettohōn: tavéona-
hé, na ótahaovóhen John hovaeoz zevoxtomas-
sēsz na zenistomonessēsz: zeheševhavōsanevoss
oóeneo, zenonāeoxtass zehešeaménevoss, zeheš-
hoxeaess ōxometaeon, zehešenistomonevoss
oneáta, zeevhaoháevoss zeešemeháenāess, stä-
menōeo zehešemaheonótahāōs pavhostō,
23 Na ahā niahāne nohasse nivāsz zsaahó-

niametanetóesz.
24 Na hozeonȯ zehestáss John hevez esta-
ešehassevevȯss easseēsztovohōn vostano zeheš-
heneenóet's Johneva: Henaetto zetaoxchessene-
oxzetto tohove zetaoxcevōxtom? Emomoxtoa-
havoeneozé vitanōsz?
25 Oxtāetto, henāetto zetaoxchessehoeoxzet-
to zetaoxcevōxtom? Emoonsane hetan hesto-
neoneheva? Ota nistavóno emxastovsaneo na
epavstaveo vehoneomē!
26 Oxtāetto, henāetto zetaoxchessehoeoxzet-
to zetaoxcevōxtom? Mó ovhánhé? Onissyo,
ninettazemė na eamhóomossan ovhanhestov!
27 Zeahāne zenistōsz zenistazhešexeōss; ota,
nataešenēenáno nåthozeonámė nistavetto etóva
zetatossenistanonótohanomévata.
28 Nivešenettazeme soss zehetāehestávoss
hehestov nenasz essaaohámoháovhanheve ze-
exovaes John Eōstāovae; oxtāetto zetometāe-
hóoxsosz. heszhestanov Maheono eohamohātá-
maho zeexovaes.
29 Na nitao vostaneo zenistōess na ooceheo
ešxanoveonissyomåtovovhōn Maheono éveškes-
seōstāehōn heōstāovatovå Johneva.
30 Oxtāetto Pharisechetaneo na hoemanéeo
estazetanotomovonovo enevâxseo Maheono eś-
saavešeeōstāeévohōn.
31 Na Zenithāsz eszehō: t'sa heva neš nåze-

ševezhovāovossesto hetaneo zeszexovstanovs-
tovå? Na henováet's zevezhovāevôss?
32 Niahānevo kašgoneo zehevezhovāevôss
zehōezess zeoxcoxtovotazistovå na zenettazess
nonóhomáe na énhestovevo, nivešnemeovaze-
meno tápéno, na nissaahossohemê, nimemaze-
meno na nissaañšeševhemê.
33 John Eōstāováe exhoéne tóna saamesse-
hēsz kókonoyo na matheva saamanehēsz hóp-
āehemenemáp na nioxcenhemê: ehoneovô nissi-
mōn.
34 Zehēhyaetōsz hetano ehoemsse na ehe-
man: na nioxcenhemê: ota, hāapóhetan na no-
nótovaseščeo, hevessenehevó ócehetaneo na
masshao.
35 Oxtāetto toxetanoxzeva eonóexañoveoz-
ēsz nitao (zehetāenaes), zehenissonetōess.
36 Na nasz Pharisee-hetaneo eonōmaehōn
mózistossevesseanamôvo na estasshō estaēsz-
énehō Pharisee-hetan hemhayon na exhoeho
zistosemessēs.
37 Na otā, hée ehestaho maovehoeno, es-
táemasshaevho; hen zešheneenovôss Jesuseva
zexhoet's zistossemesset's hotoma Pharisee-he-
tan hemhayon exhoeozzeno vehaneo exotane
voxcemexóaneo.
38 Na énheetovohōn zehešeátaxenat's hes-
toxemeon eaxáemehō na eassevešnšeanomo-

vonhōnoz hehessoz maháeneva, na evešeešno-
homovónhōnoz hemekoneva na évxsemotó-
movhōnoz na évešxoanomovonhōnoz voxce-
mexoaneoneva.

39 Na neš Pharisee-hetaneo zemootaes zé-
vōxtot's heto, éemōszhešetanohōn, zeto hetan
heva eoešeovhánheevsz emeheneenovo zevāses-
to na zehestávónoēvheevet's zeto zemxanāes
zehešemasshaehevsz.

40 Na Jesus énettohōn Simoneva, hova ni-
oxettatanotovaz. Na énettohōn: Nithae, veho-
nasz.

41 Náno hetan estahenišhōn zenistatano-
mōs; nasz essoeamhazenhōnoz nóhono matót-
noe makaetansz na zenitasz nohonō.

42 Na hovae zessāaenanóhet's eastomevona-
nomovonhōnoz nínišet's. Nivešenhešsz héno,
tassevhōn zeoosshaemehotaes?

43 Enostovohōn Simon na énettohōn: zehe-
šetanotto nhe zehestóemahaevonanomevôss na
eszettaehōn: nihetomeōhazta.

44 Na énoxtaeotovohōn héo na énettohōn
Simonoss: nivōmóe zeto héė? Naēszeoxta nim-
hayon, nissaameze hováe máp zistosevešenše-
han náhessoz: oxtāetto hée eeševešenšehananoz
náhessoz mahaeneva, na ešenhóhanoz tama hé-
mekon.

45 Nissaamezé vxsénestoz: oxtāetto zeto

hée, zehexoveēsz'netto, essaazešeēnevxsémoe-
tônoz nahessoz.
46 Nameq amšceva nissaavešxóaó: oxtāetto
zeto héê evešešxoananoz nahessoz voxcemēxo-
aneoneva.
47 Nihessenettaz hemasshaneestotoz zetae-
hāenonoezēsz ēševonanensz zehešhaemeho-
sansz: oxtāetto ovéno zevonanomevosz eñšene-
ha ovéno emehossanesz.
48 Na énettaehōn: nsthavsevōetastotoz ēše-
vonanensz.
49 Na nhe zevisthomaes zémessestovez see-
ya énhessetamaehōn: zeeváasz mato zehevona-
no hathavsevoētastoz?
50 Na énettohōn héo: nionissyometanoxzeva
nivostaneva; tahekotamastanovsz.

CHAPTER 8.

1 Na estoxosshozesshóneo zistasxshóéns tá-
to maoevehoeno na zémomenoētaz émaheonēs-
zehō na exostano zépavhostō zešhistanov Ma-
heon na nixótnišet's éveoxzemaehōn.
2 Na vezeno héo zistaenoēes hesseozeatas-
tovå na hetotonstátovå Mary, na Magdalene
énohestóehō zexehôotāes nissóte nissimōn.
3 Na Yoanna heszheém Xuza Hexod zene-
evavōxtomōs na Susanna na hasto zeonitaēss
zeoxcetāeevovónešeāš.
4 Na vostaneo zémassómhoēozet's na zeš-

hestonhaoxzevāes taetto maoevehoeno éveše-
ēszéno táohemestoz.
5 Enanoeheo estaheneazenhōnoz ēnanoesto-
toz, na tass zeñšenaneazēsz hosz eanaonhōnoz
zeåmhóoneva, na estotaxeozistovenhōnôz, na
veksséo héama zeevohés émháastanovhōnoz.
6 Na hosz estaxeanaonhōnoz ohonāeva; na
seeya zeheśhoone énassomónhōnoz zehešsaa-
hestoneomaoehan.
7 Na hosz esxsoeanaonhōnoz heškovoeše na
heškovōsz énšhoevesthoneonhōnôz na exoha-
meexahossanettonhōnoz.
8 Na zenitaēsz estaxeanaonhōnoz zépávo-
mao, na eexhoneonhōnoz na nokamatótnohov
ešešemenamatonhōnoz. Na neš zehešeēvne-n-
hesto heto hovaeoz émahaēszehō, nah zehes-
tovovsz zistossehaåtomons haåtomónehå.
9 Na hevovistomosseon énoztōehōn eszet-
taehōn henováetto zenistóhe heto tāohemestoz?
10 Na eszehō: ninēhovhemê zemezess zešhé-
neenov máemōsetanoxzeva Maheo zexhistanov:
oha zeonitaess ešemēstomóehō tāohemestotoz;
nonópa óvōsanevosz zaanonaxvōsaneo na ónis-
tomonevooz zaanonaxheneénohenov.
11 Etahāne tāhoemestoz zenhestóhe: ēnano-
estotoz enahāne Maheo heomotom.
12 Nhe zeameenáoss zeamhóonevez niahā-
nevo zeaåtomoness: neš Eavo zexhôotāevoss,

na zehemāstanomoevôss henistomonstov eme-
haešetanovôss, nonópa zaahesseonissyomátaheo
na zaavostaneheveo tšehessetamāevoss.
13 Taxetto nhe ohonāeva enahānevo tass
zeaátomonevoss zehetotanešetanoss: na zeahā-
nevo zsaahesseoonevess, zeñšeameninóveoniss-
yomátass, na ótonešhôotāevoss vonhoahotanevá-
toz eoxcemassónínitameozeo.
14 Na nhe zetasxsenoeanaóss heškoveše ni-
ahānevo tass zénistomonevoss evehonáeo na
etāohameexaonov hevostanehevestoz zetatos-
sessoz na hāovastatoz, na het'sazestotoz heto
zévostanehevstov, na essaahoxeešmenamáheó.
15 Oxtāetto nhe taxetto zépevamaoez niva-
hānevo zetaxtanōvhass na zetoxetanoss zeheš-
nistomoness homotóm zetōetanotoss, na hoé-
novetanoxtoz zevešmenamaevoss.
16 Hovane vostan zehešezeox soxkomevo-
hoksenanistoz essaavešenxpoo etoxkoneheva,
heva mato essaaenanóhe hátono šešistova; eox-
taetaxehōsz taxeohesseoneva zehetāeszénevoss
zenonaxevōxtano zevohóyotaz.
17 Hováe ehessemōs zetosaameénehan, mat-
heva nohass hovae enohōe zsaatosheneé-
noehan na emhonōsta.
18 Vešekonetan zehešeaátomoness: nohásse
nivasz zeoxcheszhovaesz nivahāne zemezz; na
nohasse nivasz saaheszhovahesz zhesshestano-
móe, ohyāetto heva zeóxheszhovēsz.

19 Neš exhoeoxzetōehōn hesc na hevōestotô
na essaatoñšhôoetōehōn zešeoheovazistovet's.

20 Na énitótahāehōn, hosz zehenettāes: nišq
na nivōestoto enhēo anoss, nivōmatanotōe,

21 Na estóenstovohōn na eszettohōn: náko-
he na navōestoto zeahānevo zeaátomoness he-
omotom Maheoneva na zenešetoss.

22 Hez exhozhessonéo hen ešēva estaves-
taxevon'némhōn semo hevovistomosseon na
eszettohōn; nitazeoxzhemå ox hestōma nihanē-
va, na ehassehoehōn.

23 Oha zeñšenaamōeszevoss estanešenome-
ozehō: na émassohôaháneo nihanēva na eoho-
tomováhōn hessémonevo: na assetoēstoz ex-
hóeoxtano.

24 Na énhatovovhōn na éssehanovhōn énet-
tovhōn: Nithāe, Nithāe, niāssetohēmå. Neš
estoehō na éveoetōen āhávano na zénistoneva-
vōmahaz na éoanoeozenhōnoz; na neš émaxe-
kotomatonéo.

25 Na eszettohōn: t'sa nihetananov ninie-
tamistovevo? na zehešépôozevoss, exohāetano-
hōn nonóhomae enettazehōn: tonstavónoe vos-
tanez zeto, zehešhoemāoxtô hóyāetto āhavanis-
totoz na máp na énistōenoz?

26 Na estahoeoxzehōn hēvastoevo Gatax-
hetaneo zetāhestovevet's Galilee.

27 Na zistaómevonéns hóeva nhéno esthô-

oehōn hetan zehestaziss maovehoeno vezeno
zehenissimōnameziss tozea, na essaahestone-
ōneheehōn na matheva eoxksaaheštanoehō t'sa
mháyon: oxtāetto t'sa mxeomē.
28 Neš żévōmôss Jesuseva emåssoaxameoze-
hō, na eavháohō zehetaenēt's na émaxehahehō
zeszhēs, hováeztov nimešetoñšetovaz Jesus: ní-
nokaetto zehehyaetovata Maheo zehépohaata-
māsz? Nimomoxzemaz nszenvémomeztovoeš.
29 Zehešhōenenahemôss masshane mátasso-
oma hetano. Kokassetto eoxcemehaemistahó
na eoxceveshestometōenhōnoz ohoneanatoz na
tōhestotoz; na eoxceééozenohōnoz hetōestotoz
na eoxcehōeoxzéahō nissimōn tohove.
30 Na Jesus énoztovohōn eszettohōn: nitoñ-
ševehe? na eszettaehōn: Mxaenōsz, ešhessene-
ševehehō hāsto nissimōn zexhonéovoss.
31 Na ehešemomoxzemaehōno emessaaheše-
onaxešhōenenánōs zeszoetámez.
32 Na nhåno hanháno émasshaenonoehōn
heško sehessehotam eoxcoxomehōn taxetto oho-
nāeva; na émomoxzemāehōn zistosenešetovoss
zistoseēszeevoss, na énešéohōn.
33 Neš estanōoxzettōehōn nissimōn na es-
taestaxetovovhōn hešksehessehotam, na zeena-
óhoss zetotaomexoveoevoss eanhônehoehōn
zeanōevet's nihan na émemstanehōn.
34 Neš nhe zeoxcoxomoss zévōxtomevoss

zehessozet's eamxehōn, na easseoxzehōn, na ex-
hōstanovo nheno maovehoeno na toxto.

35 Neš estavehōxtanóvo zéhessoz. na ex-
hoeotovhōn Jesuseva, na énomeovovhōno nhe
zehestāenooxzéāsz, na eešeevhatoxetanohō: na
exépôozehōn.

36 Mato zevōsanezess énitótahaōevóhōn ho-
váe zehešehessevostanevet's zemehaameoxzeae-
ziss nissimōn.

37 Neš hōvoetto zeāenonóe hēvnistov Gata-
xens taxtao émomoxzemāehōn zeassenēenáhēs
zehešohāetanot's. Na estataxevon'neho semon-
eva na eevhahossevāóxzehō.

38 Nhe hetan zénooxzeāsz nissimōn émo-
moxzemāehōn emšesónaxeveoxzemôss; onitáz
Jesuseva estaassenenahehōn eszettaehōn,

39 Tāevhahoxzz tāma nimhayon na mée-
nomeo zehešohae hovaeoz Maheo zexanom-
evata. Na estaevhanehoxzehō na émeestano
sxsōetto hōvoetto maoevehoeno zehešoha ho-
vaeoz Jesuseva zexanomōs.

40 Na eszesshonéo zistaeševhanešhoeoxt's
Jesus vostanestoz émasseztōeno: zehešnitāoe-
tonōmāes.

41 Na ota nheno exhôoehō Yaexos ešeševe-
ehō, na énitáehō moheoxzehomē, na henstanevā
enēhō zehešeátaet's Jesuseva na émomoxzemo-
hōn zistatossnonaxeēsznet's hemhayon.

42 Oha eñšenokaehōn hestona hea exótnix-
azenhōnoz ānoz, na énāetanohōn, oha zistaam-
háss vostano hōosz zešetahóeon.

43 Na hee ótniševā exhōeotaeno máe emas-
senimotonhōnoz nitao heszotoz nāo na mathe-
va essaatoñševeševostanevevhōn heva nasz,

44 Exhotamaovohōn na emxanamohōn hoox
heszéhen, na exóniehovahanehezene zexhōeo-
tāes máe.

45 Na Jesus ēszehō, niva zemxanasz? zé-
massoeztomoévoss, Peter na nhe zeveoxzemāes
énettaehōn: Zenithàtto zeāenono hōosz niheta-
hōe na nihoxoaon na zehešenetto: niva zemxa-
nasz?

46 Na Jesus ēszehō: vostan natśēemxana:
nahesseheneena nahomāozeto maheonexoetas-
toz návonetanonaohāo.

47 Na hée neš zistàneheno zsaatoñševoneo-
zēsz exhononomeehŏ, na estaomeavháotovohōn,
émēstomevohōn taxta nitao vostanestovå hováe
zehessemxanôss na zehešóniēvostanevs.

48 Na eszettohōn: náz tahetotaetanoz, nio-
nissyometanoxzeva nivostaneva, tahekotomae-
vénsz.

49 Zeñšenaesóēsz, nasz eñxehoéhō zenithà-
ziss moheoxzehomē énettaehōn: nstona ešenāē-
oz: niveôzetanoho Zenithasz.

50 Neš Jesus zénistomons eszhešenostovo-

hōn niveohāetano, onissyomátasz óha zetāevha-
vostane exehō.
51 Na neš zistaēszéns mhayon exhōenettōn
hovaneho zistossaavesseēsz'nehet's ohá Peter
na Yakobon na John na hehyo na hesc kasse-
héesson.
52 Na émassoñševhōn na émemovhōn;
Eoxtazeho: nivenšešsevhemẽ, essaanāe, evhane-
nāoz.
53 Na estohossohazetovhōn, zešheneénome-
voss zehešešenāet's.
54 Na émassohōenēnánhōn na eštanohōn
heázeneva, na énettohōn: kassehéesson, ohāsz!
exettohōn.
55 Na hemátassooma eevhahôoehōn na es-
tomeñšeohāehōn: na oxóma exettohōn.
56 Na zexhestōešess exohātamozenohōn:
oha épavhōnetthōn zistossaanitótahaovoet's
vostano hováe zehešeešeeozez.

CHAPTER 9.

1 Neš émoheōnōmohōn nixótnišet's hevovis-
tomosseon, na émetonovhōn ešēozistoz na nit-
havhoemanistoz zešhestohoemāoet's nitao nissi-
mōn, na zistoseenoēszevoss haamatovazistotoz.
2 Na eassenēnánhōn zistoeōstot's Maheo
zexhestanov na zistossevostanevoss hāmoxtaeo.
3 Na ēszettohōn: hováe niveaetováoenov ni-
amoxovistavatov, matheva hoktonistotoz, heva

mato kaemestoz, matheva kókonoyo, matheva makaet, matheva nszevenonišeheszehenan.

4 Na t'sa mháyon zehesz'netto, henhén oxchestomeozeo, na nhén hosshesseasseo.

5 Na nohasse nivāsz zsaaohossmasseztovaheta, mxhossthōeoxtom hene maostova ooveataxeo, zhessheneénóe zeveštasstotoxemazistov hevetovevo.

6 Na easseoxzehōn, na esxsoahanovhōnoz momenoēstotoz, eamōēstanovo pavhostō na eamevostanevstomaneo nohass t'sa.

7 Neš Hexod zevehoneveziss énistomonō nitao zevešešezistovez; na eôzetanóhō, ešhessneštanóhō zeoxcemahénet's hosz vostano, zeheševhāohaet's Johneva.

8 Na hosz énehōn: Elias ēšemeén: na zeonitass énehōn, nasz nistaovhanheheo eevhaohā.

9 Na Hexod énehō: John naešeenotovasséo: onitáz nivāsz zeto, zeoxchesstatomonetto zezhessōsz hovaeoz? Na namevōmo ešešetanohō.

10 Na vovistomosseon zeevhahôoxzet's énetótahaoehōn nitao zehešešezet's: na estahasseozohōn, na estataomeñšenimeasseo ookomaoxzešie, zevhesthōemet's mhaostova Bethsaida zeheševéettoz.

11 Na vostane zistánheénomevoss éneheovhōn: na émasseztovohōn, exēsztomevono zexhistanov Maheo, na évostanevohōn zehetávos-

tanevazetanot's.

12 Na neš zistaotaassekaosenans: neš exhôoehōn zeótnišess, na estaehōn, tāsenenaxenan zehāenoess, zetaonaxemàoxzeo zemomenoēstovaz, na toxto tataetto, na zeoxtaeneo, na zehevhestananov máṭam: zehešzénhoez tohove.

13 Onitáz eszettohōn: oxomenan. Na eszehōn, nassaatonšhépaenônonsz óha enòhoneettonsz hókonoyo na eniševo nomá; otā namezeoxzhemê na nameoxtovotton messhestoz nitao zeto vostan.

14 Hea estoñšnohona-maxematónoeshesto. Na eszettohōn hevovistomosseon: amstoenēenáhe nonóhonóe moménoehå,

15 Na enešzehō, na émáexhoovhōn.

16 Neš eštananšestoz zenohoneettōzēsz kókonoyo na zenišezess nománe na ešéatoohō héama ehezetananhōnoz, na evovēsananhōnoz na émettonhōnoz hevovistomosseon zistosevozenoomevótot's zehaanónoez.

17 Na énešemessehōn, na émassonassoenehōn, na zehéehozezēs eštananovhōnoz evxseonoz ótniš mxevetōnoz eohotómoenonhōnoz.

18 Na eszhessóne tóhove zeñšenamhāoenôss hevovistomosseo zévessevās: na énóztovohōn: t'sa ehésta vostaneo nahettāe exettohōn?

19 Eszhešenóstovovhōn: John Eōstāova; óha hosz ezevōn Elias, na zeonitāess ezevōn,

nasz nistaovhánhehéo eevhaohā.
20 Eszettaevohōn: oha nioxešheme zešhes-
tatto zénēhovess? Peter enostovohōn: Christ
zehestāsz Maheo hevez.
21 Na séeya exhōenettāevohōn na énetta-
evohōn zistossaahótahaōevoss hovaneo vostano
hen hováe:
22 Exnehōn Zehēhyaetōsz hetano zokoñše-
hestoomene hāsto hováestova, na zokoñšepeo-
tāe zevovoaezess zehéphóemezess maheonheta-
neo na mxuistoneo na zokoñšenáhe na zokoñ-
šeevhaohā zenaaonetoz eš.
23 Na émanettohōn heva vostan maohosne-
heosz sáenínitamehå henēhovestoz, na hestanó-
hå hessehóestoz onéevō na nehehoveo.
24 Nohasse nivāsz zeohóssevenóotanoto he-
vostanehevestoz zevoneōsz: onitáz nohasse ni-
vāsz zeohosshessaaetoetanoz nitov niahāne ze-
vostanevesz..
25 Emetoñšhoozenov hetan heva ómához-
tosz hestanova, na voneoszz tama henēhoves-
toz matheva hassevoohōsta?
26 Nohasse nivasz zevešetaneheztōsz na ze-
tanehezesto nahomotomeaxtoz zenēhov zetane-
heztōsz zehēhyaetōsz hetano mátatosseveš-
hoénsz soss hevohóyoevatamaestovå na héhé-
va na maheonhestozeon.
27 Onitáz nitatomhótahaovazeme, zenhēo

hosz zéno zetossaaonéatohess hovanehestoz, tae maeševōxtomevoz zešhistanov Maheo.

28 Na héa zistaešnanótoenóet's eassettóhōn Petereva na Johneva na Yakoboneva na eéne-hōn vhosseva zistoshāônass.

29 Na zehešhāonaes nistazemehaešens ešxa-maenitavaehō na heszeheno ešxaevoomaehō na exavovoasseševona.

30 Na ota enišhōn hetano zevesseēszemôss nsehōn Moše na Eliša

31 Exaemevohóyoehōn na estotoxestomovo-ṅovhōn hesthovaneestoz zistossevâxtano Yexu-šalemeveno.

32 Na oha Peter na nhe zéveoxzemôss ešxa-ovahāenomhōn: na zehešešešeozevoss évōxto-movonovo zevōhóyoet's na zevessehoemaeziss niš hetano.

33 Na eszhessonéo zistaešenoozetōêss Peter eszettohōn Jesuseva: Zenithàtto niotaépavhó-hemå zeto, na nitamanszėnonsz nāe vēnoz, nasz ninēhov, na nasz Moše, na nasz Eliša, és-saaheneenoheno zehévēs.

34 Zeñšenanešeēstś exhoōstazenen vōe na exhoveoeohaozeno: na exėpôozehōn zistataevo-neozet's vōeva.

35 Exnistoehō vostan vōeva eszehō: zevahā-ne nāhā zemehoto: haátova.

36 Na zehešeenenistō Jesus énoceehō zista-

meōs: Na eñšeeztanovo; na hováneo eoxksaa-
nitótahaōevhōn nexoveva zehešetāvōssanevoss.
37 Na eszhessóne tâs ešēva, zexhesseanhôé-
nevóss vhósseva emasshóataehōn vóstano.
38 Na ota zehestáovoss nasz hetan ehōxe-
váho ēszeho: Zenithátto, niomoxzemaz nívehō-
mehå nāhă; hōmahesto nanokoenoxzz.
39 Na ota nissimōn enóassetō, na héet eox-
ceaxāem, na zeoxcešhessaxs, etávo etaoxcotō-
otoxt, na eoxchoxkossōvotā emessaaeštoñšnoo-
zetōehō.
40 Na naoxcešhāonatovó nivovistomosseon
zistossehōstahamot's na essaatoñšešeozeheo.
41 Na Jesus énōstovohōn eszettohōn héove-
tano na onimeešeētan: zetonexov zeheševeoxze-
mazess na zetaešhōzetanoeazess? Níneotšehå
nēhya zeto.
42 Na zensóohōs nissimōn eavahamaeho: na
ešhessaamaehōn. Na Jesus évehoettōn zsaa-
hoxeaezess nissimōn, na évostanevohōn kašgon,
ehevhahôozohōn hehéva.
43 Na émassoohāztanov hemaheonevestoz
Maheoneva. Onitáz zeñšenaeohāztomevoss
nistxevoss nistasz zeheševs Jesus, estazettohōn
hevovistomosseon,
44 Heto oxistotoz hesseēstanom nstovōoze-
vo, zehēhyāhetōsz hetano zistosemeatovsz zis-
tosenháenaes vostano.

45 Oha eśsaaheneénovaztônovo heto ōxis-
toz: na éeztomoenovo na essaatoñšemēstoenovo
na ehissenóztovonovo hen oxistoz.

46 Neš eñšehōevāeozeo nivasz taasēsz zeto-
sohātamaesz.

47 Na Jesus ėstaheneénomovonhōnoz hest-
šetanoxtovevoz hesztáhevo, ešssevaenohōn kaš-
gon, na ėpanoxévaenohon zexhōs.

48 Na eszettohōn nohasse vostan zemassez-
tovot's zeto kašgon navehestovå nazemasseztо-
va: na nohasse vostan zemasseztōsz zemassez-
tovo zéñmeatōeziss: nah zehetahooxceceasz ni-
tao zehestxuiss niahāne zohātamaesz.

49 Na John enōstovohōn na eszettohōn: Ze-
nithátto navōmon nasz evešhōenēnáno nissi-
mōn nivéhestovå, na nahōnetton zehešsaa-
vesseneheōhez.

50 Na Jesuseva eszettaehōn: nivehōnettovo:
vostan zsaatotonsetamahez ninethōetanenon.

51 Na eszhessóneo zehešhonexov zetosheše-
aatanś tosē énataehōn zistoseehóoxz Jexuša-
lemo.

52 Na heohótahanō estašenēnánōn na esta-
neoxzehōn na estāeszeoxtanovo zémāoet's Sa-
maxonhetaneo zistossenistaexanomōs.

53 Na essaahessemasseztōehōn tass zheše-
taeoxs Yexušalemo.

54 Na neš hevovistomosseon Yakobon na

John zévōxtomevoss heto eszettovhōn: Zenit-
hátto neštanotto, heamahoesta nszeňshessean-
hônēnánanon zistosseahanhaōevoss, homōxz
tass Eliša zsseseešet's?
55 Onitáz eevhaeozeho na éveoettāevohōn.
(na eszettaevohōn: nissaaheneenóenovō zehes-
taozess).
56 Zehēhyaetōsz hetano essaahoetotoňšenot-
toého vostano hevostanevstov, onitáz ehéve-
nóohó. Na oxs estâszeznehōn zemāostovez.
57 Na eszhessóneō zistaňšenahassevoss nasz
vostano eszettaehōn: Zenithátto nstaňšenéheo-
vaz nohass t'sa zexhassetto.
58 Na Jesuseva eszettaehōn: voxkseo eoxce-
heszevoxeo na vekseo heama zeēvoss eoxce-
heszevhóssoneo: Zehēhyahetōsz hetano t'sa
eoxksaaovšenan.
59 Na zenitaziss eszettohōn: nineheovsz.
Na eszettaehōn: Zenithátto niešenizeovsz nata-
ešeátohono nihoe.
60 Jesuseva eszettaehōn zesseozevess áto-
honovóhå hesseotamevó: vátomeasz na mees-
toz zexhistanov Maheo.
61 Na mato zenitasz eszeho: Zenithátto,
nstanéheovaz: óha nataeševovoemxetámō zehe-
venovēs namhayon.
62 Na Jesuseva eszettaehōn: Wostan zešhes-
sevatōeno zetomaxovatoz na zēveevhaotōoz es-
saatāônoss zexhistanov Maheo.

CHAPTER 10.

1 Hoetto heto hovaeoz Zenithāsz ehenanó-
hōn mato zenitáziss nissótnó, na eohasse-noni-
šenēnánōn máeto nistoha zémomenoet's t'sa
zistostaomhoéns.
2 Na oha eszettaevohōn: óenoestoz eoniss-
yomohātamano, na óha hozeon etxkomxeo:
hesshāônatova Zenithasz zešhiesso óenóestoz,
zenonaxešenēnáno hozeon heoenóestovå.
3 Tavehonáhe: ota nihassenevēnenáhezeme
tass g'san zeanonaos hóneo.
4 Na matheva nszevenóeoxzenov makátae-
veosseo, heva kaemestoz matheva mocanoz
nszevemahaōevo hováne vostan mañšenaame-
oss.
5 Na nohasse mhayon zēszeoxtomass vovo-
ēsztomahen heto: nanovazeomēvenéhå.
6 Na nanomon mxhōsz nhenó: ninanomo-
nestoz zetatoomotanehå; mxssaanhessóhan
nszēvhonea.
7 Na nšeneaenhēs mhayo zheštomeozetto
messhen na manehen hovae zemetaness: zeho-
zeosz eoxchozevoxta zehóozeoēs. Nonóhoma
nszeveeszeoxtanovôz mhayonoz.
8 Na nohasse t'sa zémàtto maēszeoxtomass
na mámasseztoness mésshen hovaeoz zeoxo-
manessēsz.
9 Na vostanevohen hāmoxtaéo henheno ze-

hāmoxtasz na zettohen: zexhistanov Maheo
niñšnhesshahaneōenov.
10 Na nohass t'sa zématto zeēszeoxtomass
na zsaamasseztōhess zhešehasshōénehen zehe-
šepopooneotto zenisthoe na zéhen,
11 Hóyāetto zezevatonomaoe zémazess zepa-
noetotōez navešeōvaházenon ninēhovstoveva:
ōvoxbonetto heneenom heto zešhistanov Ma-
heo niñsnhesshahaneōenovo.
12 Oha nimēstomevazeme, némhāostov
zhéphánánoenotto eš zenstoshoénetto zehexov
Sodom.
13 Ahahē ninēhov Xoxazen, ahahē ninēhov
Bezáta zhešexoētanoenozen Tixa na Sitōn ze-
hešetoness, tózea emszheševovoneozehepoona-
evohōn na exhonēomevō msiška.
14 Na ninēhovhemê nszhéphánánoenôme
zexovávoss Tixa na Sitōn maxeōhaztánov.
15 Na zenēhovetto Kapexnaom zenanosse-
tanotto haš heama nszeanhôvovoeš hátonoómē.
16 Zenistōess nanistova, na zepeotāess na-
peota: na zepeotasz epeoto zeñmeatōeziss.
17 Na zenissótnóess eēvhotomoéoxzeo éni-
tótahaovhōn: Zenithátto hóyaetto nissimōnhe-
taneo naveše̤exaovoneo nivehestova.
18 Na eszettaevohōn navōmo Eavo eamea-
ni tass nonomáevetto.
19 Otā nimetazenov exoētastoz nszetotax-

eozenovo šišinovotȯ na voxcevasseo na zeoxhe-
taohātamanoētastov totonsetamáeo: na hováe
nszaatoñševešeoñšeozehenov.
20 Na heto oha niveveševōešetanonov zee-
xaovoss nissimōn: onitȧz oxchaehotometanom
żehešemxeozēsz nivehestovevoz heama.
21 Zėnexovhōstaz Jesus exhotometanoe ma-
heonmȧtassoomaeva eszehō: hahō nihettaz hȧ
Nio Zenithȧtto heama na hoeva, tass zėnoosto-
mevoss heto hovaeoz toxetaneon na otoxoveta-
noeon na zėmeenomevoss meševotto, hōvhám
Nió: mó nizheše pavazeona,
22 Nitao hovae namahoota nihoeeva; hova-
ne vostan eheneénovoe nivāsz zehēhyaestovsz
oha zehehestoveziss eheneénō: hovane vostan
eheneenovoe nivāsz, zehehestovsz oha zehēhya-
estoveziss eheneénō: na nistoxs nah zehetame-
enomevatanotōess zehēhyaestoveziss.
23 Na enoxtaevon'nitovohōn hevovistomos-
seon na eemōsnettohōn: ahā maexansz zevōx-
toss hovae zevōxtomovoss.
24 Nihessenettazeme, ohāsto ovhanhetanéo
na vehonevostaneo, eoxcevōxtatanotanovoz he-
to hovaeoz zevōxtomovossēsz na eśsaaešzešvōx-
tônovȯz: na eoxcenistomonetanotanovȯz heto
hovaeoz zenistomonevossēsz: na eśsaaešzešenis-
tomonenovoz.
25 Na otā nasz hóemane eohāehō na óseš

eneševaehōn eszehō: Zenithatto taxa nazetoñše-
ve matossetōenēhovetto nômossaane ametanins-
tova?

26 Na eszettaehōn: na etoñšeexeoe hoema-
nistova? nitoñšheneénovazesta?

27 Na zeevhanoostoss eszehō: nszeveševeme-
hoto Zenithāsz Nimaheonam nitao nszhestahe-
va na nitao nivostanehevstovå, na nitao nito-
nexovastovå, na nitao nstšetanoxzeva na niton-
hetoestova tass zehexovemehotazetto nszenexo-
vemehoto.

28 Na eszettaehōn: nietómenóosta: heto zis-
tāo, na nszevostaneheve.

29 Héosse zistaometoxetanonamanaz eszet-
tohōn Jesus: na nivās natonethoestoz?

30 Na Jesuseva eoxchešenōstōeho: nasz he-
tan pónoe̊ exhooxzehō Yexixo ešhesseasseox-
zehō Yexušalemo na exhoeoxzetovohōn noma-
zeeon eššexanaehōn hestoneōneeva, na eamō-
naotaehō, na neš ehasseoehō, énoozetōehōn zis-
toseešenās.

31 Na noñxemata póno eamhooxzehō nasz
maheonhetan hennénh na zeheševōmôss ox eš-
hesseahāenootohōn.

32 Na vezen hapo, nasz Levite zexhoeoxz
nhen exhóeotō na éhevehōmohōn na meto ox
ešhesseahāenootohōn.

33 Na héosse vezen nasz Samaxonhetan

zeñšenaamoxovistavās exhoeoxzeho zeeveš na zevōmāes eššivatametanotōehōno.

34 Na exéhootaehōn na eoñxpēszezenohō-
noz hesztáestotoz eóēshenenozeno amšc na hó-
pāehemenemáp: na estáhanaenohōn tāmae ho-
vȧn zeaenoziss na exhoeozaehōn oxovistavam-
hayon na évovóneséaehōn.

35 Na tahossevōnaoz zeasseoxz énitananō-
noz niš vessemakaetansz na émetonhōnoz Ze-
nithȧziss, na énettohōn vovóneséo, tonitae mx-
hépehassetanom mȧneevhasshoeoxzetto stae-
vhatōhóotaz.

36 Nohetto tassevō zeto nínaevȯss zenhessé-
tamȯz zetonitoemāes zehoeoxzetovot's noma-
zeeon?

37 Na eszehō: nhe zeheššivatametanotōes:
neš énettaehōn Jesuseva: otā venaaha vezen
hapo otaneševéo.

38 Nohetto ezenszešhesso zistaameovȯss
esxsoenehōn zémanoētaz: na vezen héě Martha
ěševeehō énohōmaehō tamā hemhayon.

39 Na ešhevissonhō Mary ešehestoehō, ex-
hóehōn zehešéátaet's Jesuseva na eāszētomo-
vonho hestótahanistoz.

40 Na éota Martha essaaeštāéozeehō zehe-
ševovónitanens na exhȏoetovohōn na énetto-
hōn: Zenithȧtto niešemešenovo nišsiss zehešxā-
nocevovónitanenevo: hassenēnaxehȧ nazene-

ešievstàma?
41 Na Jesus enōstōehōn na eszettaehōn:
Martha, Martha, nioxchomstôtan na nioxceve-
šemassóôzetanōnoz hovaèoz.
42 Na héosse hovae nasz ehòemastov, na
enāhan zhe Mary énonoxzevōxta zehetaepeva-
ez zetossaatoñšhassetanomoēs.

CHAPTER 11.

1 Na eszhessoneŏ zeñšenahāôns vezen t'sa,
na zehešeenehāôns nasz hevovistomosseon es-
zettaehō: Zenithàtto vovistovememeno zeoxceš-
hāonatov, tass hapo John zehešeeševovistome-
voss hevovistomosseo.
2 Na eszettohōn maoxchāônass oxcezehén:
Ehan heama zexhoetto momoxemomåtavatamsz
nivehestoz. Ninithastova momoxehoénettoz.
Niotšetanótoz momoxenesshónettoz zethōeva
hapo heama zehess.
3 Momoxemezemenotto hizešēva oneevō
nåtāman.
4 Vonanomevemeno nåthavsevoētastonanoz
tass hapo zeoxcešvonanomōez zeoxchathavse-
voéaezēê. Nivevonhoaovémeno havseveva,
héosse vostanevšemeno havsevstxui.
5 Na eszettaevohōn: tāsevō zénehovess zhe-
vessenēsz na zenhaoxcevot's hevésseno sit'tā-
eva, na zenisthōsz, Hōvé nieševhanimezevā-
ensz nāhe kókonoyonoz.

6 Tamá nissimaha nahooxovistavaetova na
hováe nassaaoxomo?
7 Na zenisthōsz hotoma zeñšhessenōstaēs
na zenszēsz nivehemeemoheš, henito ešñpoán,
na nanissoneo naveamāe: nasaatoñšeohāe na
nisaametaze.
8 Na nitanettazem zeoxešsaaohās na zeoxeš-
saametóess zeoxešhevessenēs heohémeozistov
ōvoxbonetto emeohā na ememeto zetometaohe-
meozettoz.
9 Na nihettazeme: vēstomosz na nszemetan:
noxzevōxtoz na nszemeossan: kokonoensz na
nszeonstanomon.
10 Taetto vostan zévēstomōsz eamevátome-
vaz na zenoxzevōxtoziss emeoxtomevaz, na ze-
nehovsz zehekokónensz etataenomoe.
11 Heva mahá zehevēstomōs kókonoyo tóna
zénēhovess zehehetonetto etatossemetonotto
ohonac matheva vēmot's noman emetametonot-
to méne?
12 Na matheva mávēstomōsz vovôz emeta-
metonotto voxcevasseo?
13 Na ota zeoxhavsevass zehešheneeno-
mass zemeešepevōetaetovoss nínissonevō: na
tonitā nimemaxhépepevemetāenovsesto heama
ehévō hemaheonemátassooma zehetaevēstome-
voss?
14 Na eñšenahōstanohōn nissimōn zsaaveše-

nótovenszestoveziss: na zexhonhess, nissimōn
zeešhōstans zsaanótovenszēsz énótovenszeho,
Na vostaneo exohāztanovoho.
15 Na otōe hosz eszehōn evešhōstanonotto
níssimōn Beelzebubeva zenitáziss nissimōn,
16 Na hosz estohossemahōn nhestonshóneå:
taxa vóeva ešettaehōn.
17 Na zešheenomovôss hetšetanoxzevevoz
eszettohōn: nistāsz hestanoz zestotonsetama-
zettoz ehāomeoensz: na mhayo zeonissovatto
zetaeōxeoz eavháo:
18 Heva Eavóē taomeonissovazz tah heve-
honstanovestoz emetoñšenheetto? zehešenhes-
so zeheševešhōstanon nissimōn hevetova Beel-
zebub?
19 Na tah heva Beelzebub hevetova vešhōs-
tanon nissimōn nivāsó zevešhōstanovôss nē-
hyaevō? Otā niahanevo zeōhatamaessēē.
20 Ota hemoeškoneva Maheo tāvešhōstanon
nissimōn nimet'sehôotāenov Maheo hevehon-
stanovestoz.
21 Hetan zehekonāsz oxheskovanenesz nee-
vavoxtosz hemhayo oxista heszotoz eoxcetota-
notoz.
22 Ota zehêpekoneozezess emenixhoemen-
háe na emevovonanāe: emehestanomōe nitao
heszkovaneo zemehaneetams na emeaázeeonis-
sovanoz heszeoxz.

23 Zsaaevessevāesz, nansetama: na zsaavessemohenenemaesz enonokanen.

24 Zsaahoxeasz mátassooma zistahōenooxtomovoss hevetov hetano etaēveamén zsaamápevanehez hekotomàestoz eoxcenózea na zsaameōs, ezevō: nataevhass namhayon zeñxhesthōénetto.

25 Na zéneevhaéoxto eméa zehešemxeez na zehešhoxeanez.

26 Na zistāhōs etahessevessevó nisóte zenitaziss mátassooma zehossohamhàhavsevaziss zehexovāes: na etavesz'nemo na zémehaexovs, nhe hetan etahépsenovháto hevostanehevstoz vovōenotto.

27 Na énhesshóneo zeesz heto, nasz hée zehestxevoss émaxehahehōn na eszettohōn: ahā nhe zehenissonetovata zenenotamaxz hetanan.

28 Oha eszettohōn: hēhé, onitáz ahā nhé zenistomonetoss hestótaheo Maheono na zetōenoss.

29 Na neš zénemaššómohénevoss, vostaneo eassezhešeēszeho: heto ehavsevmanhestanoveneo: enóztanov ovavoētastoz: na zsaamezenov, oha heovavōeozistoz evōssenov ovhanhe Jonaeva.

30 Tass Jonas zexhešeova-neevat'seonanet's Ninôtaneo, hapo zenešeova-neevatseoneve hetano zehēhyaetōsz heto manhestanova.

31 Vehona nomhasto zeñxhesseohā mxhoe-
maotazistovez heto manhestanova na zetahoe-
maotoss havsevstaneo, eñxhesszén zistatonoc-
hāšhoevhoet's hoe zeñxhessnistomoneto hesz-
heneenovastoz Solomoneva, na ota zeto zehépo-
hātamaesz zehexovaēs Solomon ehoéne.
32 Hetaneo zeevásso Nínôheno zeohāeo
mxhoemaotazistovez heto manhestanova na ze-
tahoemaotovoss; havsevstaneo évovonatamaze-
hōn zeēsztōevôss Jonaeva: na otā, zeto zehépo-
hātamaesz zehexovāss Jonas ehoéne.
33 Hovane hetan zeešezéo vohoksenanistoz
emessaaenanoa héva hoemhayo na mato hátono
taevaeneneoneva. oha taxetto vohoksen-nenē-
esseoneva, nonópa zeēsz'ness zevōxtanov zevo-
hokset's.
34 Etov (nivōxz) zėvohoksenanistov enahāne
niexa na ota niexa mxhoxeasz nitao etov (ni-
vōxz) eoxcemaevonetto: na niexa ótonešhavse-
vaesz (nivōxz) etov maeaenonetto.
35 Nahetanoz nonópa zevešvonanetto zsaa-
aenonettan.
36 Na nitao etov (nivōxz) maevonetto t'sa
zsaa-aenonettan zetamaevohóyotta tass vohokse-
nanistoz zépévevohóyoestov nioxcevohóyoēa.
37 Na zéñšenaest's nasz Phariseehetan émoo-
taehō na estaēsz'nehō na exhamstoehō zémes-
ses.

38 Na neš zeto Phariseehetaneo zévōmāes
zsaaeñšešheonās zénšemessēs nihé! oxhesseta-
māes.

39 Na Jesus eszettohōn: Pharisee-hetaneo
nioxchoxeananov hōes hetoxq na véessoestoz;
na hotóma niaázeeȯhotomozenov havsevsta-
hátoz na zehetaehavseva.

40 Masshánehasz: zemaniszz nitao votocat
eossāmanszēsz nitao hotȯma?

41 Oha méa vovónešetto hovaeoz zeaeno-
massēsz, na ota, nitao hovaeoz zevešhoxeatama-
nenovoz.

42 Ahahē ninēhovhemê Phariseehetaneo
nitao zsaavonozehess eovaesz ešeonitavezestoz
na zeoomenótomass hesthoemaossanistoz na
hemehossanistoz Maheo. Hetahāne ax-ešeneše-
vessēsz aazevetto ásaanoosseneševessēsz zeni-
taet's.

43 Ohāomeneehasz Phariseehetaneo: nime-
hoxtanov nocepavhoestoz maheonemhayon, na
masseztastotoz homotanevōxzeše.

44 Ohaomenetanesz, mxuistonetanesz, na
Phariseehetanesz vhanenhessemanetaneehasz,
tass átohoestotoz zsaameénettanehesz, na heta-
neo zistotaxoxtomevoss saaoxhesseztomevoss.

45 Na nasz hoemane énōstōehōn eszettae-
hōn: Zenithátto zehēvetto niñšenoeveohešeme-
no.

46 Na eszehō: ohaomenetaneehasz mato hoe-
maneehasz! tass nioxcevevhootaovovo hetaneo
zehăoñšxoxistovezēsz vevhoonsz na tama ni-
tōoxz nioxksaamxanônovoz nimoeškonevo zeve-
vhootanessēsz.

47 Ohaomenetaneehasz! zémanszess heátoes-
tovevoz ovhánheo éhevō zénahovoss:

48 Niheneenovaztomovonovoz na t'se nipe-
vaztomovonovoz hetšezistovevoz éhevō: est'x-
sēonissyomnahovo, na nimanszenovoz heátōes-
tovevoz.

49 Na ota hapo ezettoz heszheneenovastoz
Maheo: Natameanotto ovhanheo na vovisto-
mosseon, na hosz zenitoenahovō zemomezto-
voēovo.

50 Nonópa heszhemaemevo nitao ovhanheo
zeszhoešemez zistoešhestanov zeevhahoazto-
moe heto manistanova.

51 Heszhemáeme Abel tâss heszhemaeme
Zaxaxias zénasz sitov matoovatov na maheon-
emhayon: nionissyomnettazeme zeevhahoazto-
moe heto manistanov.

52 Ohaomeneehasz, hoemanehasz! nihasseta-
ozenov tatahoyo henehenovastov nissaaēszne-
hemê nitooxz, na zemehaēsz'niss nitōhanovō.

53 Na zeheshōéns mxistonetaneo na Phari-
seehetaneo exetōsēvonossemaehōn zéñxetos-
hastoēsz moxhessetamaevo.

54 Tass mónistaōetōevó hovae heoxistoz
nonópa nataveŝhoeetto havs moxhessetamaevo.

CHAPTER 12.

1 Na zexoveva zemaxemohēoxzevoss esoss-
hasthestaneo mostaeosseenōehevo moxamato-
taxotovazevo èvovozheŝeasseēsztovhōn hevo-
vistomosseon: naheztova hepohaneonevo Phar-
see-hetaneo, enisthóe vhanenhessemaneeone-
vestoz.
2 Hováe essāátohohan zemessaahotxanehan,
essaanohoehan zemessaaheneenoehan.
3 Na otā nioxistovevo zeaenonetto, zenisto-
monetto zévonetto: na hováe nioxistovevo ho-
tóma zévecetto, zemàhesshosseme taxetto mha-
yon.
4 Na nizettazeme nissenéhasz: nivéēhovō
zenaziss mavōxz na neŝ zemessaaevhâsstoñŝes-
tomaneess nhasto.
5 Oha ninistaévevamazenov zemeēhóss;
ēha nah zeheŝenassens zemenótoveséanhaas-
sensz Eavôno, taxta ninettazeme ēha.
6 Tah nóho hotoxkamazeneó essaahestaevo
niŝ macemakaetaeva? na heva nasz essaavone-
tanotovohe Maheo.
7 Na hómōxz etāoemê zenestoa nimekone-
vo, Niveetoxtahemê, otā nihépepevámê zeme-
hexovatamevoss hāsto hotokamazeneo.
8 Mato nizettazeme zehetaehossemass vos-

tan histanova zenēhov hapo zhossemāesz zehēhyaetoeziss hetaneo zexhistanovet's hesthozeon Maheo.

9 Na zeezemasz saameemahesz histanova hapo zeēzeme zsaameeme zexhistanovet's hesthozeon Maheo.

10 Na vostan zetohossemot's Zehēhyaetoeziss hetano zeevhavonanomoé hesthavs: na nah zetohossnonoansz maheonmátassoomaeva zsaaevhavonanomohe hesthavs.

11 Na maoxchoeozaness zemaxemanoēstov na zénithāestov, na zexhoemaotazistov taoxemass natatoñšenoostamåss nszevenistahessôzetanom zetoshéss.

12 Maheonmátassooma nszevovistomōenov zetohess hen zistoshóamhōsta kokoyasseo.

13 Na nasz zehestxevoss eszettaehon: Zenithåtto nešehå zehenehetto ox zemetasz zehetáhōvaz.

14 Na eszettohōn hetan: nivae zenešemanhasz zistosshoemaotaziss, zistosseonissovanomotaáziss?

15 Na eszettohōn: nahéztom hoaztomevazistoz, ota hetan hevostanehevestoz essaahetaomestovanehez zehešenonoet's hováeoz zehetāeaeno.

16 Na easseēsztomevono hótaheo, eszehō nasz zehāovaesz hetan hesthóe émaxhåhoneozene.

17 Na eszhešetanohō tama, natatoñšezemåss,
nassaat'sahozéhenoz hotóma naenanoestotoz
naménamoz?
18 Na oxzēs: hetahāne zetaeševetto: nataone-
ñxananoz natossenemhayonoz na natamahae-
mhayonan na hanahāne zetamasoēstanom na-
menamoz na názotoz.
19 Na natazhesta namátassooma: mátassoom,
zetaešhāstheszhovaetto zetahetoeomósz hāesto
yāe: hestanoz nszekotomaestoz, méssesz, mánsz
na hétotanēsz.
20 Na ootō Maheo eszettohōn: masshāne he-
to taeva nimátassooma nihoaztomon: taxa nivae
zeaena hen hovaeoz zeešemhonettosoz?
21 Henahan zhé zehestass zehōvtotomevaz
hāovastoz, otā essaahāovae hevetovå Maheo.
22 Na eszettohōn hevovistomosseon: Otā
nizettazeme nivetoxetanotanov nivostanehevs-
tovevo, henovaens zemessetto, na mó heno-
vaens zhoneom mavxota.
23 Nivostanehevstovevo ehépao zehexova
honeōnestoz.
24 Ohátamenan hokoxceo eoxksaaenanoe-
héo na eoxksaaoenoehéo: na matheva essaaes-
tosseonemhayoneo na Maheo eoxcoxomō: na
tonitāe nihépemahaettam's zehexovåvoss vek-
seo?
25 Na taxa niva zénēhovess eôzetanoxtovēsz

zemevešehōxstan henhestastova noka tāoeone-
va?
26 Na másaatoñšeneševhess hováe zeoxea-
natto hena zhessetoxetanotomass tanetāe hosz?
27 Ohaztom zepavszea-vooesz zehešhone: es-
saahozeoettaneoz, eoxksaaestotonhônettaneoz:
na nioxtovanettazem: nah Solomon nitao he-
pavatamahestoz eśsaazexovpevhoneōnesz ze-
hexovatamanoez nasz heto moéê.
28 Na tā matšepavhoneōzesz moéê Maheo
hen hizešēva zéhoneo toxto na mávōna zeēsta-
hame hononstovå, tonitāe nimeohamhépeho-
neosāevosz: hovéno onissyometanoéhasz?
29 Na nivenoxzeánov hovae zemessess na
hovae zemaness na matoheva niveôzetanox-
zevhemê.
30 Nitao hetahānezevoz nitao hestaneo hes-
tanovå zénoxzeomevosz: na ehévo eheneéna
zehešeohemátomassēsz heto hováeoz.
31 Na onitáz nimenoxzeomovonovo heszhes-
tanov Maheo, na nitao heto hovaeoz nszhona-
ovametanenovoz.
32 Niveētóta, zetxkomxetto: enahāne zén
ehevo hepavetanoxtoz zemetaéss hevehonsta-
novestoz.
33 Oxtova zeaenomass, meáhå méátotoz:
mhonevomotaáz kaemstotoz zeoxksaamavaoha-
nehēsz, hāovástoz táto heama zsaanit'neoze-

hán, zeoxksaahahanénēs nháno nomazeeo na
mato zsaatotóñševēs méscéss.
34 Ota t'sa nsthāovhastovevo zéxota hana-
'hāne nszthahevo mato.
35 Niakozehestovévo hakozeehå nivohokse-
nanistovevo ohassénehå.
36 Na táma ninēhovstovevo tass hetaneo
zetonōmóss hevehonamevo máneevhaesz'neszz
zistaevistōmazenovet's: mañxhóénezz, mánsko-
konozz nszeonstanomevovo séeya.
37 Ahā nah hozeon Zenithāsz mañxhoénsz
zeméovóss zetonōmaess: nionissyomnettazem
zeakozēhenáz zamstoessō zistossemesset's na
zen'meéno zevozenohómevo.
38 Na mañxhoénsz nixa zexhoōstaz na ma-
toheva náha na mátonešmeovoz ahā nhe hóze-
onå.
39 Na heto heneenom, nah zenithátto mha-
yo mxhéneénonhō zešhoōstaz kokoyasseo no-
mázeeono zetosešhoénet's, enistatonōmo na
em'saatoñšestaxetôz hemhayo.
40 Hapo tama nistanhešnonotoháe zehēhya-
hetōsz hetano enst'sehoéne zešhoōsta zsaame-
haneše-anohéss.
41 Neš Peter eszettohōn: Zenithátto mo ni-
mēstomevemeno nanēhovhemĕ heto hótaheo
na matheva nistxuit's?
42 Na Zenithāsz eszehō: Nivae nah zeoniss-

yomeotoxovāsz hozeo, nhe zenithàziss zenones-
hās hemhàyo zeoxcevozenohomotxevaziss mes-
sestov zeheshonetóexovez?
43 Ahā nah hozeo, zenithàziss zenxhoénet's
zemeōsz zezheševsz.
44 Hetomestoz ninettazenov zenithàman-
hāe zenithátomov nitao zéaeno.
45 Na nah hozeo zezēsz heszthàheva: Ze-
nithāsz ehestomàhe zenstoshóeoxz, na zeasse-
veéònó hetanohestozeon na héeo na messēsz
na mansz na tomenšahansešsz.
46 Zenithàziss zeñxhoéne ešēva zsaaešenox-
zevōmoes nhe hozeo, na zešhoōstaz zsaaešenha-
etanōs, na zetāéšē na zevhestanāe zessaaoniss-
yomàtaeonevhess.
47 Na nah hozeo zeheneénomovot's Zenit-
hàziss hetšetanoxtoz na zenhešsaaexanazēsz, na
matheva zsaaneševévohesz hetšetanoxtoz zeam-
hanoz hāsto veheohestotoz.
48 Na zsaaheneenohēsz, na zeneševsz ho-
váeoz zemevešhesso veheohestotoz zevešehō-
menoz txkomo. Na nah nivasz hápe zemezz
niahāne hápe zhoaztomoesz: na nah hetano
mahā zenoneshās niahāné mahā zevēstomōsz
49 Nahoeméa hóesta hóeva; na tah maešea-
àzeexhoass?
50 Naaena eōstaovatoz zistosseveševeostaetto
na tā zehešeôzetanonamstahaetto tae éšeexan!

51 Ehoemea nanovazestoz hoeva nihesse-
tameme? Ninettazeme: Hovahan, onitáz onis-
sóvastoz.

52 Na neš hezezea zeoxcenohonhestánoveo
nasz. mhayon zeonissovhásso, zenáhetovovo
niš: na zenišetovovo nahé!

53 Zehehestovsz zeóniztovo hēhya: na hē-
hya zeóniztōe: zehescestovsz zeóniztovo hesto-
na, na hestóna zeóniztōe: zehevescemestovsz ze-
óniztovo hevéxa: na hevexa zeóniztōe hevescem.

54 Na mato eszettohōn vostano: óvoxtom'as-
sēsz vóe ón'mehōstasz hešie zetašetaénsz, seeya
nizhemê, eneamooko: na etónhesso.

55 Na nomhasto onxhestasz āhavhan zénš-
hota nioxchemê, na hotaz eneoxcetóhónesso.

56 Vhanenessemaneehasz nioxcheneénanov
zehesso vóe na hóe, na tah hena zsaahesshene-
enomāhess heto zéxoveva?

57 Na tā henāe tāma nissaanótoveōhaztô-
novó zépeva?

58 Mataoxcezeševessevôz zetotonsetamata
hoemanistovå zetaešeaménetto nonaxetanoz ze-
meheševostanevázetto nstaoxhooza hoemaossa-
nistovå na hoemaossane, nsthaozéa matanaeve-
hoeno na matanaeveho nszeēstahama aenonem-
hayon.

59 Ninettaz nszaatonševhahōéne táe maeše-
vâsenanóm zetohooxzcemakātaematom.

CHAPTER 13.

1 Nhàn hosz éveazehōn zexhótahaōs Galilee-
hetaneo heszemaemevo Pilatas zexešenoanet's
heostōonehevo.
2 Na Jesus eszettohōn: zeto Galilee hetaneo
enocenanosshàhavsevoetaeoneveo zeoxēstxuit's
Galilee-hetaneo nihessetamovó, tass heto zee-
vhess zetoomenevoss hovaéstov?
3 Hováhan ninettazeme: na óha másaaano-
vetanoss nsthavsevevo, hapo nszetoñšmàovanē-
hemê.
4 Na matheva nah matót-ótnanót zistaxea-
naoz zhéssemhayo Siloam na zénahaess énoc-
hàhavsevoetaeoneveo zeoxēstxuit's hetano zeē-
vàziss Yexušalemo nihessetamovovo?
5 Hováhan ninettazeme: na óha másaaano-
vetanoss nsthavsevevo, hapo nszetoñšmàovanē-
hemê.
6 Na énohótahaovhōn heto hótaheo: nasz
hetan oxzenan voxkōhemenóe hestópāeheme-
nohešie, na zeñxhoenoxzevoxta voxkōhemenoz
essaameôno hovae.
7 Oxzettoss zenithàtoeziss hestópāehemeno-
hešieame: ota heto náhe yáe naoxchoenozeanoz
voxkōhemenoz zeto voxkohemenoeva na hováe
naoxksaameo: ávōxz: hena zehessvovónešetom
hóeva?
8 Na zénōstovôss eszettohōn: Zenithàtto,

ešeñšenhezeoxz heto āneva, nataešenimáevosso
na mataešeohóssohå.

9 Na mxhoēto, zepeva: na masaahoētohan
nheš nhåno tamoneavomeo.

10 Na évovistomossenehō noka maxemanō-
estov maheonešēva.

11 Na ota nasz héě hematassoomae ešhā-
moxtaehōn matótoyaě ótnanótoyāe, na exavox-
kaehō, eoxksaanoxtovohāehō.

12 Na Jesus zévōmôss eonōmohōn na eszet-
tohōn: héě, nišexanan nitotonstaxtoz.

13 Na heázeneva estóēnohōn, na seeya es-
toēvhaxanováeho na éveševoešetanonhōn Ma-
heono.

14 Na zenithāsz maxemanoēstova énōstahó,
zexohastahaons, heto zeheševostanevstomanet's
Jesuseva maheonešēva, na eszettohōn vostano:
enassótansz ešensz hetaneo zemeoxcešhozeve-
voss: nexoveva nioxceēveehozeemetovaz na
oha maheonešēva hovahan.

15 Zenithāsz neš ēnōstovohōn na eszettohōn:
vhanenhessemane, tah nasz nioxksaaoneaenôvo
nsthotoamevo, na nivohoktaamevo mohénoham-
mhayon nioxksaaseoneanôvo maheonešēva?

16 Na tā zeto héě zehešestonās Abraham
zetohoetoss Satan heto matótoyāe ótnanóto-
yāe, emessaaoneaenhé heto zémaheonešēvez?

17 Na neš zehešeēvenhēs heto hováeoz nist-

xuit's zeóniztōes estaneéhōn, na nistxevoss vostaneo épavetanohōn nitao zepevaezēsz zéněšvovónešeevs.

18 Na neš eszehō: henova emeevezhovanetto
zehesso heszhestanov Maheo? Na mato henova emevešseetostomo?

19 Tass enhésso zehešemenoe xamahoxzeze
hestaheme vostano ehestano na ēnáno hesthoeoneva, na exhone na etaešeemaxhoxzezeveoxz na vekseo héama, nitao emaevhôssonaneo nitao hestāenova.

20 Na exhossezehō: taxa hena emetaevez-
hovanetto zehesso heszhestanov Maheo?

21 Tass enhésso zehesso póhaneo, hée ze-
hestano na zeátohano náha enhoyoneva ben'noyo táe nitāo zehešpóhane.

22 Na zestaamsópéns māoestov na momeno-
hestanova évovistomossenehō na zistatoxovistavoss Yexušalemo.

23 Neš nasz eszettaehōn: Zenithátto: txkom
etosevostanevevo? Na eszettohōn:

24 Onisshessēszéne zemasseoc hestaetta:
zhāenōeo nihettazeme zenoxzeoss ēszenistoz na zsaameônov.

25 Na neš zenithāsz mhayon maohāsz na
maešhōno henito na anhóss mánheess na nszekokonanov henito, Zenithátto, Zenithátto, onstanomevemeno nszheme na nszezhešnōstōevo

na nszezettāevo: nissaaheneenovazehemě zex-
héstass.
26 Neš nszeassezhemě: nioxcevesseanamaze-
meno na nioxcevisthōvoemazemeno, na niox-
cevovistomossan zeōmepopootto maostovå.
27 Zeoxtovazevō: ninettazeme nissaahene-
énovazeheme zexhestass; tahassenōx nešezeé-
hasz havseveva.
28 Zeomomevónȯ na zekokoonenešenátov
nszevōmovo Abraham na Isaac na Yakobon
na nistxevoss ovháneheo zexhestanovet's Ma-
heo måvhestanovevoz månochōstananetto tā-
ma.
29 Na zeñxeóxzeo hessenhasto, na onxsovon
na notam, na sovon na zhamstōeo heszhestanov
Maheo.
30 Na otā zehestoxēess zevovoaéo na zevo-
vōaess zestoxeeo.
31 Héne tóeševa eñxhôoehōn hosz Phari-
seehetaneo ñševhōénsz, taasseoxzz exettaehōn,
Hexod nitosenaha.
32 Na eszettohōn: tahenetto tato hókom:
ota nahōēstanō havsevemåtassooma na nae-
noēstoman heto ešēva na mávōna na zenaha-
onetto eš nazhoxeae.
33 Na nat'seeñšeamèn heto eševa na mávō-
na na hosse ešēva; na emessaanhessóhan zeox-
tossešenás ovhánhe nhéno Yexušalemo.

34 Yexušalemo, Yexušalemo zeoxcenahoss
ovhanheéo na ohónaeva zeoxceahanônoss zen-
metanettoss: tass zeoxtoxchešmoheanatanoto-
vono ninissoneo hátono hezenōne nioxcettāo-
menisaaamata.
35 Ota nimhayon enōhe ehāomeoe. Na
onissyometto ninettaz: nszaavōmé, tae nexove-
va zhešezetto: ahā nhe zénvešhoénsz hevehesto-
vå Zenitháziss.

CHAPTER 14.

1 Na neš zexhonexov zestaēszéns hemháyon
nasz zevehoneveziss Pharisee-hetaneo zéves-
zeoovaemoss maheonešēva éneevavōmovhon,
2 Na ota hetanó nasz exhoehōn zehetaēs
émamápevmxsého (móvešepohoxsémáp) exo-
hāmoxtaehō.
3 Na Jesus zénōstovoss eszettohōn hoema-
neeo na Pharisee-hetaneo: emepevae enoēsoos-
tov (enomoxtastomanistov) maheonešēva?
4 Na exekotoneāehōn. Na exhestanohōn
eenoēohōn (eenomoxtasohōn) na estāenanonōn.
5 Na énōstovóhōn, eszettohōn, taxa, nivāa
hevohoktaham na matheva hesthotoamo zeēse-
anaozz votaenon maheoneševa, seeya zemessaa-
nitanhōsz?
6 Na eśsaahosstoñšnōstovovoehōn heto ho-
vaeoz.

7 Na exóstanó hótaheo nah zeonōmess zeeš-
neevázeoss zehešmomesseaot's zépavaez hōstoz
eszettohōn:
8 Maonōmanetto hevistōmazestov hetan,
nszevehamstō zenanossepéva hōstoz: zenonax-
hépepevatamsz hetan zehexóvevôss zenoeonō-
maēs.
9 Na nah zeonōmata na zenoeonōmsz zhoé-
neo nszezetāe: metomevehå zeto hetan, na
nszenonópatane matanonohonohōetom zenoc-
havseva hōstoz.
10 Onitáz mátonešeonōmanetto hezénsz na
hamstōsz zehooxhavseva hōstoz: nonópa zeo-
nōmata mxhoénsz nszezetta: hóva, vaoxtama-
zezénsz: neš tass nszemhononoataman zehestō-
esto zévesseanámanetto.
11 Nah zetaomeonoatamazz zeanhovane na
zeanovatamazz tāma zeonoatame.
12 Na eszettohōn mat zemootāes, mámesse-
manetto sitoešēva na matheva hetoeva nive-
mootō nivōhestoto na eśsono heva mat nszhe-
tanivōhestoto na heva mat zehāovas eśseneo,
nszeēveevha-oxtovamoota na tass nszeevhahe-
netanomō.
13 Na onitáz mámessemanetto mooxenan,
nstamenōheo, zenonoatamass zeheneškoxtass,
zeooenesso.
14 Na nszevešaxanehe; nimessaaevhatoñš-

evanešetōhevo (zehešemootoss) nszemonēvha-
oninxomon maevhaohāevoz zepevásso.
15 Na nasz zevesseanamās zénistomonet-
tot's heto hovaeoz eszettaehōn: ahā nah zeves-
semesz kókonoyo heszhestanovå Maheo.
16 Neš eszettohōn: nasz hetan émaxemes-
sestomanehō hetoeva na eñxmootōn hāest.
17 Na estanešenenánōn hesthozeon zexhon-
exovez zetosešmessestov estázettozenohōn ze-
mohézesso nínāss, nitao hovaeoz ešeexanensz
hezezea.
18 Na nistxevoss seetoeš, eassnonahoanehōn.
Nasz eszettaehōn: nahoxtova hosz hóe, na na-
tatoshestomeheveoxta: niešeñšenizeovsz.
19 Na mato nasz eszehō naheoxtovañotto
noho hotoa zeoxcestohoss na nataheonistata-
mō: niešeñšenizeovsz!
20 Na mato nasz eszeho: namonevistōmo
nåzheém na nassaahesstoñšhooxze.
21 Na nhe hozeo zeñxhoéns na zémēstome-
vôss zenitháziss heto hovaeoz. Neš zenithasz
mhayon zexhavsevstahaoz eszettohōn hestho-
zeono: tanonotovhoaxsz: tazeōsz zépopooto ze-
ōmsópo niñxeēséotšenan, nstamenōheo, zeno-
noatamass, zenónikásso na zeooenesso.
22 Na zehozeonevsz eszehō: zenithátto, ēšen-
hesso zéhetto na eaázésómahaeneota.
23 Na zenithāsz eszettohōn zehozeoneveziss:

tazešhōénsz meon na zistaomoo nimomataēse-
otšenan, nonópa namhayo zeohotomoená.

24 Nonópa nasz nah hetaneo zemehamo-
óess zsaahokooneátônov zemestovet's hetōeva
nihettazeme.

25 Na nhâ emaxháenōehōn zistaomevesse-
vās na exhoo'toohō na eszettohōn:

26 Heva nasz hetan zen'nhaoxzevasz, na
zsaansetamosz hēhyo, na hesc, na heszheém na
henissono, na hevisśono, na heaxāeheme, hēhe
na hevostanehevestoz mato, namessaahevovis-
tomosseonehenoz.

27 Na nah zsaahestanōsz hesthotxasehoestoz
(hestāomeo) namessaahoeōe, namessaahevovis-
tomosseonehenoz.

28 Na nivās zetosemaniszz sóomemhayo ze-
messaavovoehamstōsz, na zemessaahostōsz ze-
tosetōemez tah emeohoxtamesto zistoseešeman-
het's?

29 Nonópa zehešeenáno hoomaossenistoz na
emessaaevhozexanô nitao zeveoxtozess emes-
saaohazettōehō:

30 Zeto hetan eassemháyonan, na essaatoñs-
ešemansze, zsaahettaehō.

31 Na matheva nivā zemaxevehonevsz ze-
toshemeotot's nasz mato zemaxevehoneveziss,
zemessaavovoehamsthōsz, na zemessaaonisthoe-
manēsz tah zemešeonissyomevešethoeovot's

matótoa matótno zeñvešethoeōs níssó matótno?
32 Na matheva, tato zeñxeššóeaménet's hāeš
zetašhenēnánot's nanomonevomotxevae zistá-
hozevazto nanovazestoz.
33 Hapo vezeno nohasse zenēvaevetto zsaa-
nooxtóhetto nitao zeaenomo nimessaahoeove.
34 Voxbomáz epéva, na voxbomáz vevone-
ōsz zevešenēno, t'sa tah emehesseenohēenesz.
35 Essaapevaehan oēnan hoeva; na matheva
honoan oxaoseva; ehōstahame anoss. Nah hes-
tovōetoz zevešenistomonsz ñšeahátomonehå.

CHAPTER 15.

1 Neš émassomohēotaehōn nistxuit's hoe-
maneeo na hatavsevoētaheon zexeaátōs.
2 Na Pharisee-hetaneo na mxuistonetaneo
estotonšenehōn: zeto hetan eoxcemasseztovō
hatavsevoētaheo na eoxcevesseanamō.
3 Na exōstomevono heto hótaheo, eszehō:
4 Nivaess hetan zehestxuiss noka zematót-
noeamotot's g'san, zevoneotot's nasz, zsaanoo-
toesz soótnóe nā soót tohóvẻ, na zetanoxzeo-
vot's zevoneozeziss, tae zemeovot's?
5 Na neš zehešemeovôss zetaxšemot's hesta-
tamōn zevoešetanot's.
6 Na neš zeñxhooxz zemanoeonōmot's he-
vohestotô na hevisthozemaōn zezettot's: nives-
sevoešetanomẻ, naešemeovo nag'sāmẻ zémehae-
voneozz.

7 Ninettazeme hapo vezen zeneševōešeta-
noxtov heamå nasz hatavsevoētaheo zevešea-
novetanot's hesthavs, zemehexovetanoxtovez
hevetovevo soótnóe na soót xanovevostanehe-
vess, hovae havs zsaaveŝhessanovetanohess.
8 Matheva nivās héê zematótomakátaemat's
voneosz nasz zemessaazeosz, vohoksenanistoz
na zemessaamxeósz mhayo, na zemessaanox-
zeōsz aninōs táe zemeå?
9 Na neš zehešemeo zemanoeonōmot's he-
vōestotô na hevisthozemaōno zezettot's; voeše-
tanomê ota naeševhaméa makáta zémehavone-
oszetto.
10 Hapo vezeno ninettazeme: enāhan eneše-
voešetanoxtov Maheo hestozeon hevetovevo
nasz hatavsevoētaheo zéveševeanovetanoss hest-
havs.
11 Na eszeho: nasz hetane énissōénehō:
12 Na zehāaxcetta eszettohōn hēhyo: niho,
nimezz zehetaeaenom hovae: Na émetaeno ze-
hetaoovahes.
13 Na zeheŝsaahastoenoeanehez zehaaxcetta
émanooxboanenehō, na estāssetoxovistavā hāeš
zenitaez hóe, na nháno évonenozenó nitao hes-
zeoxz zsaaonokotaes.
14 Na zehešematan nitao heszeoxz, émaxe-
ponaostovenéo nhāno hestanova: na neš 'easse-
ohemaeho.

15 Na estaassehō évhestanazemhōn hetano
nháno hestanovå: na estaoxcešemeatōehōn hoe-
oneva estaoxceoxomohōn hešksehessehotam.

16 Na eoxcetóevessohotomoenatatanotano
hetoñš hestōmosz hešksehessehotam zemesse-
zēsz; na hovane vostane eoxcsaaoxomaheehōn.

17 Na neš zémessēoz zémassoēvemeetanôss,
eszeho: na nohassetonstxevo nihoe hestozeon
zeoxcenassoenoziss na zeoxceaázeossenezišs, na
zetosešeavōnetto.

18 Nataohā na natanhaoxzevo nihoé na na-
tazetto, niho! nataēvhatavsevoētaeta heama na
etove.

19 Na nimessaaevhatoñšpavhēhyaetové: hox-
stansz nsthozeoneva.

20 Na eohāeho na eñxhoeoxzetovohōn hē-
hyo. Na zénsoeameoxz hakohaeš hēhyo esta-
vōmaehōn, na estšivatamaehōn na estaassetaxe-
hō na estahekozenaehōn na évxsemaehōn.

21 Na hēhya eszettaehōn: niho, nataēvhavse-
voetaeta heama na etoveva: na nassaaevhanexo-
vepeva zemehestoes nēhya.

22 Na ohatōs hēhyo, eszettozenohōn hesto-
zeon: nihozea zenocepevasz hōmå na nhōmana,
ēstanomova moešq hemoeškoneva, na moçanoz
heszehesseva.

23 Na nixhozéa ohomå zeešeomesz moksa
na naha: na nstamevon na nstahetotanhemå.

24 Zeto nāha émehaenā na ešēvhaametane-
ne, émehavoneoz, na ešēvhaméoe na eassheto-
tāetanohōn.

25 Zemahaettaziss hēhya hoeoneva mosta-
ēvnevho na zeñxhoéns na zeñxhahaneoxto
mhayo, énistanoho nemenistoz na mátāotoz.

26 Na estaonōmohōn nasz hozeono na énoz-
tovohōn, henova heto zeēvhessezhesso hovaeoz?

27 Na eszettaehōn: essimá ešhoéne na éyo
énaho zeešeomeziss moksaeo zeevhaešševōmôss
hēhya zeametanenet's na zépevat's.

28 Na exhavsevstaozehō, na estsaaēszneehō:
na eñxhōénehōn hēhyo, na eēsenenahehōn.

29 Na énōstovohōn eszettohōn hēhyo: ota
heto hasto yā niaenevessevaz na nassaazešeo-
nonistaetô toneš nsthoemanistoz; na heva nis-
saazešemezenoz gsāesson, nonópa nameveševess-
hetotanemō nisśeneo.

30 Na ota zetoēvhaešhoéns zeto nēhya ze-
massevessevonenoemot's nivostanehevestoz
masshao, zehešenatōtahôss zehešeomeziss mok-
saehó.

31 Na eszettohōn: nāhā, niaenevhestanove-
me, na nitao zehetāeaenomê nszeoxz.

32 Et'seepéva zešhetotaemanszez, na zépe-
vetanoz: ota zeto essima émehaenāe na ēše-
vhaametanen na émehaenāe na ēševhaameta-
nen na émehavoneoz na esēvhaméoe.

CHAPTER 16.

1 Na mato eszettohōn hevovistomosseon,
nasz zexhaōvász hetan, na nhé hetan ehestoe
enithámo na vezeno nhe émomaxemehō zeheše-
matoesz nitao heszeoxz.
2 Na eonōmohōn na eszettohōn: Tah eton-
hesso heto zenistomonetovaz? Nímassoóestoz,
nímeestoz ninitátseo, nstsaaevhañšenanitatô
nāeneó.
3 Na zeto zenithāsz eszhešetanohō: nåta-
toñšezemass? nanitáhame zetosešhestanomōs
nanitastoz? nassaanótovevossône; ēvevēsto-
moestoz natanevazesta.
4 Naešheneéna zetaešezetto: nano neš ma-
taehōstanasz nanitastov, nonópa nazemasseo-
nōmā hevénovevo.
5 Estaossāneonōmohōn nistxuit's henitáha-
mo zehetāenistastanenet's na eszettohōn nasz:
tonstoa niamhassen nanitáham hevez?
6 Na eszehō: matótnóe henohyoneva amšc.
Na eszettohōn: hestanoz nimxuistō na nono-
tovhamstōsz na amázz nohonó.
7 Neš exhossezettohōn mato nasz: Tonstóå
niamhassen hapo? na eszehō matótnoe henoh-
yoneva ben'noyo. Na eszettohōn; hes'tanoz
nimxuistō na amázz nanótnóe.
8 Na zenithāsz épevatamohōn zsaaxanova-
heziss zetoenitaziss zehešeotoxovenonaxetanoz:

kašgoneo heto hestanova ehépeōcéo zehexo-
vat's kašgoneo nēvónê hemanhistanov.

9 Na ninettazeme, nimakåtaemevo veševō
hestonaovaz nonópa mxovāneess, nszhétotahes-
tananhemê zeaenhestanovstov.

10 Nah zeōénovazesta hovae hāaxce, eōé-
novazesta hováe mato zeoxmahāoz: na zsaaxa-
novhåtosz hovae taxce mato emessaaxanováeto
hováe mahá?

11 Na ota massaaōénovaztomahéss zsaape-
vaehan hāovastoz, niva emenoneshāess zeoniss-
yomôz hāovastoz?

12 Na ota mato måtossaaōénovaztomahess
hato zenitasz hetan heszeoxz nivae zemetaess
tama nszhovevo?

13 Hovane hozeo emessaahozeoevomotaheo
niš zenithåziss; nasz emensetamo na nasz eme-
mehoto, na matheva emeaåtovó nasz na eme-
péoto nasz: nimessaatoñšemehotôvo Maheo na
hāovastxe séetoeš.

14 Na Pharisee-hetaneo mato zehozevatano-
heonevess zénistomónevóss nitao heto hovaeoz
exōhazetovovhōn.

15 Na eszettāevohōn: ninēhovhemê zeta-
omexanovemanåzess hevōsseonevo hetaneo, ax
Maheo eheneenanoz nsztáhevoz; hān hováe ze-
hōvaepevatame zexhetanevstov etahāeoxstata-
me hevōsseoneva Maheo.

16 Hoemanistoz na ovhanheeo émehanēove
tāė zexešhoaoss John: nano nexoveva eñxhesse-
assetotoxeme hevehonstanova Maheo, na nitao
hetan emomátaēseméoe.

17 Na ehépeanattȯ heama na hoe emeheše-
asseoz, heva nasz zecemxeo hoemanistoz eme-
hešhozeoz.

18 Na vostan zevoohoettotś heszheémo na
zehossevistōmot's zenitaziss zeōcetovazistovez
eneševe; na nah zetóevistōmot's zevoohoettae-
ziss hēham eneševe zeōcetovazistovez.——

19 Nasz hetan exhāováhō exhoneōvohōn
otatavšeonōmō na zepevaziss vokomšeonon, na
eoxchetotaáhezehō nistoa ešēva,

20 Na nasz hozenomoēho Lazaxus exeše-
veehō, eššešenáhōn heszenitōneheva émaema-
nitāo.

21 Na exhoano oxomazistoz evxseonoz zeox-
cemahesseanaozēsz hetaxemessestov zehāovasz:
na mato hotame exhôottaehōn na éneótozen-
hōnoz heszemanitátotoz.

22 Na eñxhonexovenéȯ nhe hozenomoēho
énāeho na estaevhónenāehōn hozeon zehesze-
mēneziss nxsetto Abrahameva hevez: zehāo-
vasz hetan hapo énaehō na eátohoehō.

23 Na Eavôno eñxhesseatāohō zeñšenavoo-
menēs: na éñvōmohōn Abrahameva hako haeš,
na eaázenohoenhōn Lazaxuseva.

24 Na estamaxehahehō na eszehō: niho
Abraham niššivatamsz niszhešenēnaxehå Laza-
xus zeñxhesseomanó honoc moeškon mápeva
na zenstohōvoxz navitanov; nataohāháe hezen
hostava.

25 Abraham eszehō: nāhă meetanoz hane
zésóeametanenetto niamhànoz zepévaezesz ho-
vaeoz na hapo vezen Lazaxus zehavsevaezesz
hovaeoz: na hezezea evovoešeme na nihāomene.

26 Na heto mato tah sitov nitovan na ninē-
hov emaxeox zemanéê̊; zeo zemetaēszniss emes-
saatoñšexovneehō, na matheva nháno zeñxēsz-
niss.

27 Neš eszehō; nihāônatovaz ota niho ta-
nešenenaxehå nihoevao hemhayon.

28 Enohoneo nisśon: zetamestómevo, oce-
zetto zeñvessezeoxzehō zexhāomenestovez.

29 Abrahameva eszettaehōn: eaenomov
Mošeeva heēszestoz na ovhanheeo; haátomovo-
voha.

30 Na eszehō: Hovahan niho Abraham, nasz
tahehótahaoevoz zeešenāeziss zeonissyomátao
zevešeanovetanonov hesthavsevevo.

31 Na eszettaehōn: massāátomovoevot's
Mošeeva heēszestoz na hovanheeo, na móna
emenešēševameo heva nasz hoēvhaohāzz zeeše-
nāeziss.

CHAPTER 17.

1 Neš eszettohōn hevovistomosseon: emes-
saatoñšhozenessohan atohosszestotoz zhoénet-
tonsz: ohāomenhetan zeñxhesthōénetto.
2 Emepevaez tōhezz peenenevohonā hesze-
oz na seahamsz zémaomoehåz tass emenezeōsz
atooxnoz nasze zeto zetocahezess.
3 Ohaetanotovaz: esšess maatoēata, vehoetō:
na maevhavešeanovetanot's hesthavs, vonano-
movō zeoxešéata.
4 Na maatoēata nissótoa noka ešēva na nis-
sótoa noka eševa maevhanoxzotata mázēsz: na-
vešeanovetan nathavs; nszevonanomevo zeoxe-
ševs.
5 Na vovistomosseon eszettovhōn Zenitá-
ziss, honaovemaniszz naonissyometanótonan.
6 Na Zenithāsz eszeho: heva nionissyometa-
noxtovevo ozetāo zehetāhoxzezehestaéme ni-
mezettovo zeto vešceehemeno: nit'sēmaozz, na
taneoxz zémaomoeåz na nszetóeamatōevo.
7 Tah nivāso zehestxuiss hestozeon zepeno-
maxovazz heva zeoxomozz zenstoexoveoxzet's
hoeoneva: tazezénsz na tahamstōsz tamsēsz;
8 Na emesaaonitázzettōsz: nistapevanoz ze-
tosemessetto, na hakozēhenazz na nivozenoho-
mevsz táe nátaešemesse na nátaešenomen, na
nstamonestoxemesse na nstanomen?
9 Hahō ehettovo nhe hozeon zehešeneše-

vet's hovaeoz zezehozezesz? Zovahanehez.
10 Tass hapo vezen maešemáneševess nitao
hovaeoz zehetanéttozetaniss, nissaahoozetose-
onevhozehonevhemå, niešeneševhemå mamáta
nineševstonan nszenešhemê.
11 Na zeñxhonexovez zisthass Yexušalemo
estāmsópnehō Samaxonen Galileeeno.
12 Na zistaēszéns māoevehoen, ensthóeōe-
hōn matóto hetano zeōevezesso ên'nhehōn vo-
hēs.
13 Na énmahaeēszehōn, na énszehōn: Jesus,
Zenithàtto nı́šivitamemeno.
14 Na neš zévōmoss eszettohōn: tazeoxz ta-
vōsázetovaz maheonhetan hevez. Na zeñxho-
ness zistañšenahassevoss émaehoxehaehōn,
zeéneōevevóss.
15 Na nasz zistavoxto zehešhoxeās, esta-
evhaeozehō estamaháehahehō zépavatamanoó-
tôss Maheono.
16 Na estapōešenahō zehešeátāoet's haho
zistaešemetoss: na moxhestahe Samaxhetaneo.
17 Na Jesus zénōstovôss eszehō: Motóto na
essaahoxeanevo? Na tāsevōn soót?
18 Zsaameóhess zeevhapevatamanootoss
Maheono, ota zeto hestōevostan?
19 Na eszettohōn: ohāsz tanāseoxzz nioniss-
yomátatoz nihoxeana.
20 Na neš zénoztōs Pharisee-hetaneo toneš

heszhestanov Maheo zhóenettoz énōstovohōn:
heszhestanov Maheo zsaahonessohan maxe-
vōsseoneva.

21 Na mato zsaazenovhan: ota zéo, na ota
táno! óta heszhestanov Maheo nihoneanov eto-
vevo.

22 Na eszettohōn hevovistomosseon: eši-
ensz zeñxhoénettonsz nszevoxtatanotanov nasz
eš heešieámóz zexhēhyaētosz hetano, na nszaa-
vōxtônov.

23 Na nszezettaevō: ota heto, na ota hato:
stavenešeneovovo na matheva nszevehoeovovo.

24 Tass hoetaxtoz zénvohoasseoestax t'sa
noka vōeva zetaešhovohóyohovatto, t'sa hako
hátono voeva, hapo vezen zenhesta zehehyae-
tōsz hetano heešieám mxohōstaz.

25 Na vovōenotto et'sēhestoomenenoz hāst
hovaeoz, na epéoê heto manhestanov.

26 Na tass zexessešiensz zévostanehevs Nōx,
hapo zenhessonsz ešiensz zehēhyaetōsz hetano
heešieameva.

27 Emesseo, énomeneo, évistōmovō mazé-
hemo, émeatoveo vistōmazestova, táe ešēva
Nōx zeēszéns sémoneva na zemaovatto exhoé-
netto na évonenotāenov nistxevoss.

28 Hapo vezen zexhessoz heešieamoz Lot:
émesseo, énomeneo, exhótovā, na eēvhahótovā,
eénanóeo émhayonaneo.

29 Hen heto ešēva zistasthōéns Sodom, ex-
hookonéo hoesta na eovohonaevhoesta heamå
na évonenotāenov nistxevoss:
30 Na hapo zet'sēhezess ešēva neš manstomeénsz zehēhyaetōsz hetano mañxhotxansz.
31 Hen ešēva zeēvensz heamemhayon na
heszeoxz hotóma hemhayon zeotaz, zenvēeanhôn zevēeasseozēsz: na zeēvensz hesthoeoneva,
hapo vezen zenvenešeevhaóxz.
32 Meetanotováma Lot heszhéem!
33 Náh zevostanevstatanota hevostanehevestoz zevoneōsz: na nah zevoneosz hevostanehevestoz zevostanevesz.
34 Nitanéttazeme, heto tāeva vostaneo zenišešenass, nasz hestōmoxz: nasz zhestane na
nasz zenootane.
35 Niš héeo zenišepēneniss; nasz zhestane
na nasz zenootane.
36 Niš hetaneo zeēvneo hoeoneva: nasz
zhestane na nasz zenootane.
37 Na zénōstovovoss na eszettovhōn; t'sa
Zenithätto? Na eszettaevohōn: t'sa mavōxz
zeévé, nhano zešemohēoxzeo nizeóȯ.

CHAPTER 18.

1 Na exhótahaovhōn heto hótaheo hetaneo,
emeoxchāoena mesēto, na emeoxksaanínitameheo.
2 Eszetótahanehō: táno māoevehoeno hóe-

mane évisthoehō zsaaēátovosz Maheono, na
matheva zsaapapasshessetamōsz hetanó.
3 Na nháno mato evisthōehō maoevehoeno
otxāhée, na eñxhoezettaehōn pavanomotaxsz
meoevomotaxsz zešetotonsetamasz.
4 Na essaanaxeamátovaehōn, na mavheš es-
zešetanohōn: naoxsaaēátovo Maheo na papass
nassaahessetamo hetan,
5 Hama zeto otxāhée zeôzetanohás natame-
oevomotaho, nazeoxmavetanoha máneoxceaen-
hezeoxzz.
6 Na Zenithāsz eszehō: haátomova zsaaexa-
novāsz hóemane zehēs.
7 Na tah Maheo zsaameoevomotaevo tāma
hemonistoto zeomomōenatōs óešēva na totāeva,
eoxkanomeoxksaanaxnistovohe.
8 Ninettazeme, zenehemeoevomota. Aáze-
evetto mañxhoénsz zehēhyaetōsz hetano zeméa
onissyomhátatóz hōeva?
9 Na exōstomevono heto hótaheo hosz zeox-
cetaomeniétametovazezess zehešepevavoss na
zepéotoss zenitaziss:
10 Niš hétaneo estāehasshōn hotoma ma-
heonemhayon zistáhāônavoss: nasz Pharisee-
hetan na nasz hóemane zeōcēsz.
11 Na Pharisee-hetan énhēho na exhāônao
eszethāônavomotaázeho: Maheo hahō nihettaz
tass zeheššaavessenhestahetto hosz hetaneo ze-

hestavôss ōcetsaneheo sānanonetaneheo, ēocé-
eon, tass zeto zehestass hoemane zeōcēsz.
12 Naoxceavōn nixa nokamaheoneševa, na-
oxceméa zematótaonetto nitao zehetāeaenom.
13 Na hoemane zeōcēsz én'nhēho vóhēs,
heva essaatoñšéatōoehō heama, oha épōešene-
heszehō zeszetōenass: Maheo šivatametanotovsz
zexhatavsevoētaeonevetto.
14 Ninettazeme zeto hetan estānhôhassō
hemhayon éxanovatamehō zeoxhessetams, nhé
nasz: nitao vostan zehetāetaomehàemahaetano-
tovaz zevovonemane: na zehetāvovonatamaz
zemahaemane.
15 Na exhoeoxzamovhōn meševotto, nonópa
zemxano moxhessetamé: na neš hevovistomos-
seon zévōmot's éveoettozenohōn.
16 Ohatōs Jesus eonōmohōn na eszehō:
niñšenhaoxzevaevoha kašgonhessóno: na nive-
hōnettovō: zeahānevo zhestanovess heszhesta-
nov Maheo.
17 Onissyometom heto ninhettazeme, nah
zsaahestanōsz heszhestanov Maheon tass zeze-
ceāsz kašgon, zsaatoñševesseēszéne nháno.
18 Na nasz zevehonevezess eszhešenóztova-
ehōn: zepavhátto Zenithátto: nazetoñševe no-
nópa nazetōhootan aenevostanehevestoz?
19 Na Jesus' eszettohōn: Hena zehessepe-
vooxetto? Hováne essaapeváe oha nasz, nia-
hāne Maheo.

20 Niheneéna hoemaossanistoz: niveneševe
hēōcestoz, nivenitoenahan, nivenomaz, niveās-
tomoxtahan, ēátovehå éyo na nisq.
21 Na eszehō: nitāo heto naneaenanoz zeñx-
ešeešeetto.
22 Na neš Jesus énistomonetto heto hová-
eoz eszettohōn: nasz nisoeoheman hováe neše-
vesto: ótovaz nitao zehetaeaenom, na vozeno-
mevenan stamenōheo: na nszeaena hāovhastoz
heama: na niszezneo, nixhoeoveo.
23 Na heto zénistomonetto émaxeanoveoze-
hō mostaohāovahe.
24 Na neš Jesus zexheneéno zehešemaxe-
anoveozet's eszehō: etoñšhotoanattoz zehā-
ovhass zemehešeeszénevoss zexhestanov Ma-
heono.
25 Etazeanatoz nistaomēevohå emehešsópens
vehoeškovohestoz zeotāesozevatoz, zemehex-
ovēszéns zehāovasz hetan zexhistanov Maheon.
26 Na zehetaenistomonettomevôss eszehōn:
nivaenā tah zenozvostanevēsz?
27 Na eszehō hováeoz zehozetanonovēsz
hetaneo hevetovevo, essaahozetônoz Maheo.
28 Neš Peter eszehō: otā, naešenooxtanon
nitao na nihoeovazemeno.
29 Na eszettohōn: onissyometom ninetta-
zem, hovane hetan zehetaenooxto mhayo hene-
omeo, heva hevisson heva heszhéem, heva he-

nissoneo hessetovattô heszhestanov Maheono.
30 T'saāmhāesz hastoa tōevhat hez zexoveva na hato hestanova zenstoshoénetto vostanehevestoz áenetto.
31 Neš ešhestanohōn zeótnišezess na eszettohōn: nitatosshasshemå Yexušalemo na nitao hovaeoz zehetaemxéomevoss ovhanhéeó zistotoxemovôss zehēhyaetōsz hetano zemassomaexan.
32 Zezhešemeatove hestohestanovå zeēvetotazetanotoe, na zeēvehētovatoe na zeeveōsseanotoe,
33 Na zevehēónovo na zenahovo na zenahaonettoz eš zeevhaohā.
34 Na eśsaahene-énomovonovhōnoz heto hovaeoz na heto zenhestot's eåtohanomōenovo na mato essaahene-énovhōnoz heto zetotoxemezēsz.
35 Na zeñxhonexov hen zeñxhahanéns Yexiko nasz óoenhetan énphoeho meon eoxcevēstomoehō.
36 Na zénistō zémaxeametanevōez énoztahō henova heto etonesso?
37 Na énistoeho zeto Jesus Nazareth zehestās, eamén.
38 Na émaxehahehō eszehō: Jesus, zehēhyahetovata David nísivatamsz.
39 Na zetavovoheziss éveeeotaehōn eoanoze-

ene'naehōn: oheatōs esthassohamháhahehō: ze-
hēhyaetovata David, nišivatamsz.
40 Na Jesus énhēhō na énethoemaneō zex-
hesshoeozet's zénhēs: na gaks zéneešhoeozēs
énoztōehōn.
41 Nstatoñšetovaz exettaehōn, na eszeho:
Zenithátto, nátaamhae vōsanistoz.
42 Na Jesus eszettohōn: amhāesz nivōssa-
nistoz nionissyomátatoz nivostaneva.
43 Na séeya eamháno hevōssanistoz na ex-
hoeovohōn évoveohōn Maheon: na nitao vos-
tan zévōxto évoveohōn Maheon.

CHAPTER 19.

1 Na Jesus eēszneho na estaamsópného
Yexiko.
2 Na ota nhâ nasz hetan eszheševeehō Zax-
áos zenithàthoemansz zeōcēsz: na exhaōváehō.
3 Na évōmatanotovohōn Jesus, taxa zehes-
tass mxhessetamoevo. Na mxonotoñševōmot's
zestonovaovzistovez estazeskstahō.
4 Ma maeto estaešeassetaxehō na estaévon'-
eho voxkoemenóeva zistosshessevōmoss nháno
estatossneššópenéhō, estatosstāeaménehō.
5 Na neš Jesus zexhoénś nhéno estaéatoohō
na évōmaehōn na eszettaehōn Zaxáos nínono-
toveanhôvonénsz: heto ešēva natat'sēetosho
énoz.
6 Na én'nonotoveanhôvonehō na émaxepa-

vetanohō épeve-massestovohōn.
7 Na neš zexheneénomevoss émassetotoñš-
nhestanovó eszehōn: ethass etahestovōhaemetō
hetano zehatavsevōetaeonevezess.
8 Na Zaxàos éneoveoehō na eszettohōn: Ze-
nithàziss, ota Zenithátto oxe nitao nazeoxz na-
metonovo nstamenoéo: na héva maēveastom-
hestanomevo hovae hetan naevhameto tōhevat
niva nistoha.
9 Na Jesus eszettohōn: heto ešēva vostane-
vazistoz ehoénetto heto mhayon, tass hapo ze-
hešvesshēhyahetōs Abrahameva.
10 Zehēhyaetōsz hetano ehoén ehenoxzeovó
na ehevostanevo zévoneozezess.
11 Na heto zénistomonevoss hováeoz ex-
hosshonaovhótahaovonovo hótaheo, heto gaks
zhešešhoénevoss Yexušalemo na heto moxhov-
nešetanevó séeya zenmeénetto zexhestanov
Maheo.
12 Eszetótahaovohōn: nasz hetan zehāovasz
estatoxovistava vohēs hoeva, zestaeamhàvomo-
tát's nithástoz hestanov na enstosēvhahoeoxze-
hō.
13 Na eonōmohōn matót hesthozeon na
émetonhōnoz matót makaetansz na eszettohōn:
ešhozeoxtom táe zeñxeševhahoeoxzetto.
14 Otaz hevhestanehamo énsetamaehōn, na
zistaešeevhaasseoxz estaoeónō heto hostō: zeto

hetan nassaahoaenon namessaanitátōhén.

15 Na zexhonexov neš zeévhahoeoxz zista-
ešeamāes nithastoz hestanov, neš enithoemane-
hō zeto hesthozeonô zisthasseonōmet's, nah zé-
metoss makaetansz exhenenatanotano tonesto
nistoxs hetan eēševhonaovamhász hestótova-
tov.

16 Neš nasz évovoezehō: Zenithátto nima-
kaetāemê eveshonaoveamhastovensz matót ma-
kaetansz.

17 Na eszettohōn: *Aha* zepavhozeonevetto,
zehešhoénovatom hováe taxce, nithaetoz ma-
totoa zémomeno mhāostov.

18 Na nasz eñxhonaovhoéneho eszeho Zenit-
hátto; nimakaetaemê eveshonaoveamhastovensz
nóho makaetansz.

19 Na eszettóhōn hapo vezen nithaetoz ha-
po noho maoestotoz.

20 Na mato nasz exhoénehō eszehō: Zenit-
hátto, ota hetahān nimakaetāeme zeaenozetto
zevehan nevhōenhestov.

21 Niēátovaz zehešohavovoxbonátto zeoxc-
hestanom hovae t'sa zsaaēnanehetto zeoxcêoe-
noetto t'sa zessaaénanoehetto.

22 Na eszettohōn: tāma nszheneva nstaveš-
hoemaotaz hávsevaehoze: niheneéna zehešo-
haevovoxbonhetanevetto, zeoxchestanenetto zsa-
aenanehetto zeoxceoenoetto t'sa zsaaēnanoe-
hetto.

23 Hena na zehessaameahetto namakaetaemê makaetaemhayo zeevhaeoxzetto namevēsta nonópa zeaenom nazeēvhassemetan.

24 Na eszettohōn nhé zenhēziss hahetto: hestanomeva makaeta na metama zematótomakaetaemaziss.

25 Na eszetovhōn: Zenithàtto, ešhematótomakaetaema.

26 Nizettazemê: nistoxs vostan zeheáeneonsz zemezz, na zhestanomōe zsaaheaeneonesz, zéoxtaeno zenohestanómoe.

27 Na tato zensetamaes, zeóniztōess nhe zsaaohàtōéhess zeoxtosenitàtovon nhe hozea na náha zehetaehevo.

28 Na neš zehešezešeēsz estaamevovóneo, zistāehassevoss Yexušalemô.

29 Na zeñxhonexovez neš zéneš hahanénsz Bethphage na Bethany zexhāeoomenoz Olives zeheševehettoz, zehāeoomen estaozettohōn niš hevovistomosseon,

30 Eszettohōn: tazeoxz zémāostov māeto nheno, mataēseoxzess nstaméovovo vohoktahess zetōhe, zsaaešzeštahoetōesz hetano: onehaenohen na niszetōnehanohen.

31 Na heva hetan mánoztōess, hena zehesseonehaenoss? etahān zettohén: Zenithàziss eohemhátō énvēma zistahoetanotōs vohoktáhess.

32 Na nah zetanešenēnáhess esthāssehōn na
émeovovhōn zetohešvestomoevoss.

33 Na zeñšeñaonehaenovoss vohoktahesson,
zehēstozehéziss eszettaevohōno: hena zehesse-
onehaenoss vohoktahess?

34 Na eszettovhōn: Zenithasz eohemhàtovó,

35 Na eñxhoeozéhō zexhōs Jesus na estax-
šemovhōn heszehenovevo vohoktahessoneva
na estahanovhōn Jesuseva.

36 Na zetàzéns énešsépšeneovhōn heštone-
ōnehevoz méon.

37 Na neš zéneshahanéns zistoešeanhoéns
Olives evoomenōeno, nhe maxeametanevonens
hevovistomosseon eassépevetanohōn évove-
óvhōn Maheono: zémaxehahévoss nitao ohā-
tamanoētastotoz zehešeševōxtomevoss.

38 Eszehōn: Aha zemaxevehonevsz zenvéš-
hoénsz hevehestovå Zenithàziss: hekotomato-
nehå heamå na emaxhāpevatamanehå zehépe-
heamasz.

39 Na hosz Pharisee-hetaneo zevesseame-
tanevonéss eszettaehōn: Zenithàtto veheoheše-
nan nivovistomosseon.

40 Na zénōstovoss eszettohōn: ninettazeme
zeto hekotomavòz, ohonāyo emeóniemaxehae-
hō.

41 Na neš zeñxhoéns hahettò évehōxtano
maoestoz na émemotano.

42 Eszehō mxenehenomot'tāo, heva nitōoxz
heva taxce heto niešieám (niešēeme) hováeoz
zenóhonettōsz nszekotomahestov, na ax hezezea
niešenohostomónenoz,
43 Ešiensz zeñxhoénettonsz nivez, nivēamô
nszetatāemenaenetō na nszeoomhō na nszeñx-
paō nitao nimaoetto.
44 Na nszeēvšema, nszevešetáo na ninisso-
neo mato: na nszaanootāheo nasz heva ohónā
zsaataxšetovohe nasz: zehešsaaheneenóhetto
nexovevå zexhoešivatamanetto.
45 Na etaēszéneho Maheonemhayon na
easshōestxeovohōn nah zeótovazess hotóma: na
zeevhaeótovaziss.
46 Eszettohōn: enetxeo "namhayo ehāôna-
mhayonevesesto: na ninešemanszenov tass no-
mázeehom.
47 Na évovistomossenehō ōeševa hotoma
maheonemhayo na zevehonevess maheonhe-
taneo na zeoxcemxuistoness na zevehonevess
vostanestov évonanatanotōehōn.
48 Na eśsaameonovó zemehešneševevoss:
nitao vostano haátatanotōehōn.

CHAPTER 20.

1 Na zexhonexov noka zévovistomevoss vos-
tano maheonemhayo hanešiensz zexhestohå na
zestotoxesto pavhótaheo zevehonevess mahe-
onhetaneo na zeoxcemxuistoness én'nhatovae-

hōn évessevovhōn zémomåtaheziss hetano.
2 Na zeēsztovovôss eszettovhōn, nímestome-
vemeno: nivāso heexoētastovå zēvetanom heto
hovaeoz: na mó nivā zezhešemetata heto hóe-
mā.
3 Na zénōstovôss na eszettohōn: nitanózto-
vazeme hapo nasz hovae, na nínōstovehen:
4 Heōstaovatoz John eñxhessó heamå na
mó hetanistovå?
5 Na zémanóeōhaztomévoss eszehōn: heamå
eñxhésso, hotahettóz nszenszettāen: hena nah
zsaahesseonissyomátovohess?
6 Na matheva hotazettóz ehésso hetanistov,
nistxevoss vostaneo nszeneahanōeneo ohonā-
evå, eonissyomátomovô Johneva zehešeovhan-
héevet's.
7 Na eszhešenōstovovhōn: nassaatoñšemes-
toenon t'sa eñxhessons.
8 Na Jesus eszettohōn: na hapo nissaatoñš-
mēstomevazéhenov hestóemaozevsz zevessz-
hešezetto heto hováeoz.
9 Neš easshótaaovhōn vostano heto hótaheo:
nasz hetan eénanooxtano ópāehemenóše: na es-
tavhanemetono ēnanoeheo, na estazešeasseox-
zehō oxs hāeš hoeva estohāexoveehoxtāo.
10 Na zeoxchešeexa hovaeoz estaetozettohōn
hestozeono, nháno enanoeoeno, nonópa nszen-
metaenovoz hosz ópaehemenoz zehessozēesz

nhéno ópāehemenenoeše, hótaz ne enanoeheo
éveheónovhōn nhe hozeon na estaevhaassene-
nánovhōn ponoxta.
11 Na hāetto estahossenešenenánhōn mato
nasz hozeónȯ; exhosseveheónovhōn mato, na
eṣtaēvhetanevoēovhōn: na estahosseassenená-
novohōn ponoxta.
12 Na hā etśetahoṣsešenenánhōn zenaha-
oneziss: na nhe mato exhossēveeéóoñšeovhōn,
na exhōstahamovhōn.
13 Neš eszehō zenisthasz ópaehemenóeše:
natatoñšezemåss? Tah natameanoz zemehoto
nāha: hea zenonaxēátovovo mávōmóvọz.
14 Hotaz neš ēnanoeheȯ zévōmovoss éma-
noeohetanohōn eszehōn: zeahānhé zetostóenē-
hovsz: nēnāsz nitanahon nonópa heto áenēo
nszheszhovenon.
15 Na exhōstahamovhōn anoss ópaeheme-
noeše na énahovōn. Na taxa neš zenithaziss
ópāehemenóeše zetoñšetōevosesto.
16 Zeñxhoéne na zevonano zeto enanoeheo
na zemeto hen ópāehemenóeše zenitaeziss. Na
zenistomonevoss heto eszehōn: zsaanhessone-
šez!
17 Na évehōmohōn eszehō: heto na hena
zemxeo: mhayonaneheo ohōna zepeotovôss ve-
zen niahāne zenithāhoaēsz?
18 Nah zevetaxeanaot's hen ohonaeva zeó-

eevoeš, na mato nah zetaxeanaotōsz båevå
zhešpēevoenā.
19 Na zevehonevezess maheonhetaneo na
zeoxcemxuistoneziss hén vezeno zessóeamhōs-
taz kokoyasseho, exhestanatanotōehōn, ota eēá-
tovovhōn vostan exheneenanovo heto zehēs
évešhenenhōn.
20 Na éneevavōmovhōn na estanešenená-
novhōn neevat'saneon zevhanenhessemaness
xanovhetanevstov, zetanonaxeoxevō natavеše-
momaxemon áéoxestoz hoemanistovå na ze-
maxevehonevezess hevez.
21 Na énoztovovhōn eszehōn: Zenithåtto
naheneenanon niēszestoz na nivovistomossan
zehešepava na matheva nissaahoamnanotano
hováne oha nivaxtomevovistomossen hemeo
Maheo onissyometto.
22 Enešepevaehoemā emehešemettōoz ena-
neo makåta Zēsax na mó hovahan?
23 Na exheneenomovhōn heōcēstovevo na
eszettohōn: hena zehessevonhoaovess havseve-
vá?
24 Nivōseš macemakaet. Nivaeso hevos-
tanemsz zeamxuešenaziss? zénōstovovōss esze-
hōn: Zēsax hevostanem.
25 Na eszettohōn: neš evhametatama Zēsax
hovaeoz zeheszhovesz, na Maheo hovaeoz ze-
tāomheszhovesz.

26 Na essaatoñševešmomaxemohenovo eēs-
zestoz: zématanevonet's vostano na eotōstaz-
tomovonovó heto henōstatoz na exhekotomaoē-
hōn.
27 Neš exhôotaehōn hosz Sadukihetaneo
zenizestaetoss evhaohāestoz, na énoztovovhōn.
28 Eszehōn: Zenithátto, Moše nazetxistō-
vaen heva hetan hevisson nāeszz zeheszhéeme-
ziss, na zenoossenazess zsaaešhenissoneheziss
na hevisson tóevistomot's heszheem henissone-
vomotaot's hevisson.
29 Na énisótxehōn zehevissonetovazess kas-
sovaheo; nasz évovoheszheémo na énaehō, eś-
saaešhenissonehéhō.
30 Na nasz zexhosshonaovevistōmóhōn na
exhossenaehō essaahosshenissonehéhō.
31 Na zenahaonsz exhossevistōmohōn: na
mato vezen zenisótaonsz mato na éñšsaatóma-
henissoneheehōn na émassenoosenanovhōn.
32 Na neš évâxshestoxnāehō nhe héé hapo.
33 Na otā maevhaohaenov nivās zevistōmā-
esso? nínisótxuit's zexheševistōmāess.
34 Na Jesus zénōstovoss eszettohōn: kašgo-
neo heto hestanov éoxcevistōmázeo na eoxce-
meatoveo vistōmazestova.
35 Na óha nah zetonoóemess pavhastov ze-
toshestanez hato hestanov na zistoseevhaohās-
tov nāestova essaavistōmazenovhan na mato

essaameatovazistovan vestōmazestova.
36 Na mato zsaaevhanāeo tass zhevetoex-
ovemov, hozeon zeheszemēnheziss na ehenis-
sonetōevo Maheon zehešhenissonestovevoss
evhaohāstov.
37 Zenāesso zeevháešohāetanevoss, Moše
zeñxeševōstomans zémanokooez, neš zéneše-
vēoss Zenithàziss: Abraham hemaheonam na
Isaac hemaheonam, na Yakobon hemaheonam.
38 Maheo essaahemaheonametōenovsesto
zeešenazess, onitáz ehemaheonametōenovsesto
nhe zeametaneness: otā nitao eametanensesto
hevetov.
39 Na hosz zeoxcemxistoness énoztovovhōn
eszehōn: Zenithátto zehetto et'sēenhesso.
40 Na neš hóóm nínitā essaaevhanoztōehōn.
41 Na eszettohōn Christeva David hēhya:
henaess eoxchessevoss?
42 Na David tāma ezevō mxistōoneheva
zeaméå Psalms: (nimeoxtoz) zenithāsz ezetto
nanitàham: hōsz hesto nazheamaxesto.
43 Táe zensetamata natanešemanhō nstóe-
axtāestoz.
44 David ota zehešezeševeóss Zenithāsz
taxa na etoñšhēhyaenotto?
45 Neš zeaátomonēs nitao vostano eszetto-
hōn hevovistomosseon:
46 Naheztova zeoxcemxistoness, zeoxce-

nhōmanetanoss momåtahōma, na zemehoxtoss
masseztovazestoz homhótanevoxzeše na zeox-
chōess zenocāehōstaz māeto maheonemhayon
na zehoetanotoss hōestoz zenithaez méenāestov.
47 Zemāestomovovoss hevenovevoz otxā-
heo na zemenoōmåzetanoss hāehāonatov zeto
vezen vostaneo maxeassetóēstoz zetaamhaevoz.

CHAPTER 21.

1 Na zeszetōess na zévōmoss zehāovazess
hetano zehesseēnanot's hemeåtovevoz makae-
tavehósseon:
2 Na énovōmohōn nasz zenstamenoeheve-
ziss otxāheó évhessēsenananhōnôz héno niš
macemakaetansz.
3 Na eszého onissyometometto nizettazeme,
zeto stamenoe otxahéê ehépemeaå makåt zeox-
hetameavôss nitovetto nistxevoss.
4 Nitao zeto zexhāhépeaeneonevoss emea-
nov heóstōname Maheo: zeoxešhaovnovāes zeto
héê eñšemaemea nitao hevostanehevestoz zehe-
tāeaeno.
5 Na hosz zistotoxstoz maheonemhayo, ze-
heševešpevatamano zevešemane zepavass oho-
nāeo na meåtotoz eszehō:
6 Otā heto hovaeoz zevōxtomassēsz ešiensz
zeñxhoénettonsz nhåno neš zsaaheeoze heva
nasz ohonā zsaasótaxšetovohe nasz zemessaá-
anháamēsz.

7 Na zenoztovovoss eszehōn Zenithàtto, tah
na toneš zeñxhoeziss, na taxa zeneevatonhess
neš heto hovaeoz mánstoshoezhess?
8 Na eszehō: ōhaetan nszeveehóxsetanohan-
hem: zhaenóeo zéešhoéness navehestoz, nanē-
hov Christ zevōnô: na zenexov ešhahanetto:
nszevheneovovō, nszevéamatovovō!
9 Na neš nsženistomonenovôz meotazistotoz
na homoyozistoz, nszeveohāetanozhemê: heto
hovaeoz zenmàvovoehozhessonsz, na enstose-
monhónhéss ano.
10 Neš eszetótahaovohōn, hestanovå zenos-
seohāetta héstanovå, na vehonstanovestoz zen-
osseohāetta vehonstanovestoz.
11 Na hóe zeēvemax nonópa zeōnstaoz
t't'sa na pónhāostoz na hesseozistoz, na zehā-
hépatamanoesz na zemaxhatamanoēsz zevō-
mensz héama zehessōsz.
12 Na heto zeššaahešenhessohan nszhesta-
naevō na nszemeztovoēhaevō nszemeatōevō
maheonemhayon na aenonemhayon, nszhoozā-
evō zemaxevehoneveziss hevez na zenitàt'sene-
ziss nitova nszeevhessnešehanhemê.
13 Na heto nszevešnoztonenov nstótaeonev.
14 Enanomê nheno ota naztháhevo nszeve-
nistaôtanom zetoshešnóstass mánoztoness.
15 Nszemetazenov homotom na heneeno-
vastoz, nitao zetotonsetamaessēê, zsaahoešena-

eo oxistovå zémomaxemazistov na zsaanótove-
nonōstōenov.
16 Na nszemeatōevō ninissovaevoss, ninió-
mevō na eśsonevō na nivōestovevō, na eśsene-
hevō; na hosz nszeevhessmaenahanhemě,
17 Na nszhesssetamaevō nitao hetaneo zeo-
nitov.
18 Na ota heva nasz meq nimekonevo saa-
voneozehan.
19 Niōénovetanoxzévo niaenanov nimata-
soomaévo.
20 Na neš mávōxtomass Yexušalemo ma-
óómhomevoz notxeo nhàno heneénomahen
vonanazistoz hāoemenestoz ešhahaneoz.
21 Nah zeevàss Yotaen zeovavoha ohona-
eva na nah zeevàss nheno māostov hōyoová-
voha: na nah zeēvass taxtaetto hoeva zevéēseo-
vavoha:
22 Hetahānevoz ešiensz zémaxeostomanis-
tov nitao hovaeoz zehetamxeo zevâoxsénhesso.
23 Na hāomenetaneóȯ nah zehóssees, na
nah zenistovoss nhàno ešēva! nhâo zemaxôze-
tanonavoomenhestov hóeva, na hāstáhastoz
zhôotāenov zeto vostaneo.
24 Na zeveševonaneo xovatovoneva, na ze-
assemomoneheveo oxs hestanov: na Yexušalem
zevonananov hestohestaneo, ta nexovevå hes-
tohestaneo mxhōstaz hapo mávâxsenhessoz.

25 Na zeneevatonhessetamano ešeeva na ta-
ēšeeva, na hotoxceva, na hoeva haomenhestoz
hestanov, ôzetanōzestoz zemāomhoēåz na ze-
hoeotōma zemaxenistonevon;
26 Hetaneo hesztahevoz zeanoveozettonsz
maetótavoz: na mánozevoxtomevoz hato hova-
eoz zenstoshônhessózēsz hoeva: na zeohāta-
manōesz heama zenonoxpeozensz (zeonoxpaass.)
27 Na nhåno neš zevōmovo zehēhyaetōeziss
hetåno zeneameoxto voeva hestaatamāhestoz
na zemaxevóeo.
28 Na neš heto hovaeoz máneasshonhess
nszéatōom: nszevonoaéom: nivostanevstov eas-
honhesso.
29 Na exhótahaovhōn hótaheo: ota voxkō-
emeno na nitao hoxzetto:
30 Háno tasshoneovosz nivōxtanov na ni-
heneenanov tāma meáa eneešhahaneoz;
31 Ota hapo vezeno nišheneenomê zeoxce-
hoenhess heto hovaeoz: hapo vezen nišhenehe-
nomê zexhestanov Maheo enešhahaneoz.
32 Onissyometto ninettazeme heto manhes-
tanov zsaaešeasseozehan táe nita maeševâxsen-
hesso.
33 Heama na hoe zeasseozensz otā naēszes-
toz zsaaasseozehan.
34 Na nhaetanotovaz tāma oñšetoneš nsztá-
hevoz zeñšenokazetaetta messestov na nono-

tovsešenoz, nszeševonaszehaenov heto nivostanehevstov, na hato eš tass nszhôotāenov séhovetto.

35 Tass nononō zeneshôotaenov nitao nhe
zehestanovoss zeoxtoetaohómao.

36 Neevavōssanota na oxchāôna meseeto,
nonópa nszenohoemanhemê zepévhass ziśtoss-
homstatomevoss nitao heto hovaeoz zenstos-
hoénhesso na zistosenheetovovoss māeto zehē-
hyaetōeziss hetano.

37 Na ešēva évovistomossenhō maheonem-
hayo, na tāeva estahōénehō na exhoehō nháno
zexhaeóomenoz Olives evoomeno zeoxcistohez.

38 Na nitao vostano eñxhôotaehōn zistameo-
vōnaoz maheonemhayon zexeaátovaess.

CHAPTER 22.

1 Na kókonoyonemsestoz zsaapohaneonevenehan exhahaneozeneo, oómnestoz zeheševehetto.

2 Na zevehonevess maheonhetaneo na mxis-
tonetaneo enótovetanohōn tah zemehešenaho-
vôss: eēátovovhōn vostano.

3 Neš eestaxetovohōn Satan Yotaseva Iš-
kaxiot zénoeševēsz, nasz nhe zeótnišess.

4 Na estahassehō na estavestozezevemhōn
zevehonevezīss maheonhetaneo na notxeo eme-
tašeméemoss, na emetašemeass.

5 Na estapevetanohōn, na énethoemanehōn

zistosemetovôss makaetansz.
6 Na énehō na estoneztano zetosešméemoss
na zetosešemeas zešhōnazetanevōez.
7 Neš exhoénettonéo eš zessaapohaneone-
venehan kókonoyo, neš óómnestoz zistosenáss.
8 Na estazettohōn Peter na Johneva eszet-
tohōn, Tazeoxz na tanistápevanomevemeno
óómnestoz, nonópa nstamessenon.
9 Na eszettaehōn: t'sa ninhessezesta nataeš-
hepevananon?
10 Na eszettohōn: ota neš mataēseoxzess
māostov nháno hetan nszethōeovov zenōxta
máp meneevetooneheva; táēshoeovo hēnê
mhayon t'sa mataēszénsz.
11 Na nszezettovo zepevhetanevsz ehemha-
yonsz: Zenithāsz ninszetta: tās oxovistavāhome,
neo nazevesseanamō navovistomosseon má-
messez oómnestoz?
12 Na nszevistomōenov zemahaeneotaz he-
ama mhayon zeešstōn nháno nonotohanenehen.
13 Na estaneoxzehōn na éméanovo zetóe-
šeševistomōevoss: na énonotohananovo óómnes-
toz.
14 Na neš zexhōsta kokoyasseo exhamsthoe-
hō, na nixótnišet's hevovistomosseon mato.
15 Na eszettohōn: zethoastová nanethóae
zistossevesseanamaziss heto óómnestoz zetaeš-
saaassetoomenehetto.

16 Nihessenettazeme natossaaevhahossemes-
se tá maešešexano heszhestanov Maheo.
17 Na exhestanano nomenevetoxk na hahō
exhestano na eszehō: hestanom heto vozeno-
mevaz tāma.
18 Nihessenettazeme nazaaevhamane ópāe-
hemenemáp tae heszhestanov Maheo mxhoé-
nettot's.
19 Na exhestanano kókonoyo na haho ex-
hestano, na éeenano na émetonov, eszehō: eta-
hāne navōxz zemeavomotaness: heto nešievê
vešemeetanotove.
20 Hapo vezen heto nomenestoz zehešeene-
messestov eszehō: heto nomenestoz, enēhove
monhoemanistoz nazhemaeva zehenenomota-
ness.
21 Na ota vehōxtomova héáz zémosótova-
tōsz navisthōema taxemessestova.
22 Na onissyo zehēhyaetōsz hetano etane-
oxz zetóethoemanistov: na óha hāomenhétan
nah hetano zémōsót'tovatōs.
23 Na eassenóztovazehōn tāma nivāesz ze-
hestxevoss zemezeševsz heto hováe.
24 Na mato eñšenahessetazenovo, nivāso ze-
hestxevoss zemenocmaxenanothóemsz.
25 Na eszettohōn: zemaxevehonevezess hes-
tohestanéo enithātōevó na nah zeneševezess
nithavhoemanistov, zeaenāevoss pavet'seneheo

eoxchestoeo.
26 Na ninēhovhemẻ zsaanhessohan etovevo,
na nah zemaxenithāsz zehestxiss tass nocezece-
hāesz na nah zevehonevsz tass nah zehozeōsz.
27 Na nivās zehépenithāsz? nah zehōsz ze-
messēsz, na mó nah zevozenohomossansz? Ea-
hama nah zehōsz, zémessēsz? Na nıneševeox-
zemaze tass nah zehozeonevsz.
28 Ninēhovhemẻ nah zeamevessevāes zé-
vonóaonetto havseveva?
29 Na nivhēstomevazenov vehonstanovestoz
tass hapo Nihoe zeheševhéstomevás.
30 Nonópa nszemesshemẻ na nszenomenhe-
mẻ nataxemessestov zévehonstanovetto na nsz-
hohemẻ taxhoestova nszhoemāotovō zeótnisso-
váss hemanhastov Išxael.
31 Na Zenithasz eszeho: Simon, Simon, ota
Satanas Eavo ehóa zeaenatanotovata, nonópa
nszenheš-šeahama tass ben'noyo.
32 Na niešhāonavomotaáz zsaavovoneoze-
han nionissyometanótov: na neš maeševóveta-
nanetto hekonaovōn eśson.
33 Na eszettohōn: Zenithàtto naešenonoto-
hanen zistoseševessevaz nınixa aenonemhayon
na nāestova.
34 Na eszehō: nitanettaz Peter kokoyax
zsaaešenistohe heto ešēva ta maešenahaezto-
moétto zehešheneenovetto.

35 Na eszettohōn: nistxuit's zistahassetozet-
tazess zsaanoeoxzehess makaetaevehosséo: na
kaemestoz na mocanoz niohemhàtanovo hováe?
Na eszehōno, hováe.

36 Na neš eszettohōn: na nohetto nah zeae-
no makaetaevehosseo hestanohå na mato he-
kaemestoz, na nah zsaaheszxovatovonēsz ótova-
hå hestoneōo na véšhótova nasz.

37 Nihessenettazem, heto hane zenetxeo
zenst'sēhossenhesso, nitova: "na énohoemehō
hatavsévoétatanistova:" hovae zeveštotoxema-
netto eēn'netto.

38 Na eszehōn Zenithàtto ota etahānevoz
niš xovatovonoz: na eszettohōn: nistánehå.

39 Na eñxhōénehō esthasshō hezeoxzistovå
zezeoomenoz Olives: na hevovistomosseon ma-
to exhôoehōn.

40 Na neš zistaešhoéns nhàno eszettohōn
hāoena nonópa nszaaēsznehemê havseveva
hešvonhóetanotovazistov.

41 Na estaešnehó estanootāevohōn heazeš
zeoxcešhoevahestovet's ohona, na estanēho
henstaneva na exhāonā,

42 Eszeho: Nihó, maamàtatto hassetanoz
heto hetoxq nitova: na ax natšetanoxtoz nassaa-
hoamazto oha nitšetanoxtoz nešenhesshónehå.

43 Na exhôoettoehōn hozeon heamå exhe-
konemanhaehōn.

44 Na zehešetaehoeometanoss eštahóssoniss-
yomhāona: Na hesthópeozestoz tass momame-
anaoneo mae hóeva.
45 Na neš zexhesseohās zexhāonas, na zex-
hoeottoss hevovistomosseo, émeovohōn énāoze-
hōn zeanovetanovoss.
46 Na eszettohōn: hena zehessenāozess tóe
na hāon, nszeoxēszénehemė havseveva heše-
vonhoaoazistov.
47 Na zessoñšenaēst's, ota eñxmaxohetane-
vōén na nah Yotass zeoxcestōsz, nasz zeótniš-
esso éneaméneho māeto na eñxhahaneottōno
Jesuseva zeñxhevxssemôss?
48 Na Jesus eszettohōn: Yotass nivešeem-
ōsmeanoz zehēhyaetōsz hetano vxsénestoz?
49 Neš nah zehahaneotōessō zévōxtot's ze-
toshessoz eszettaehōn: Zenithàtto monátaveš-
ōsenenon xovatova?
50 Na nasz estaōmozenohōn hestozeon ze-
nithàziss maheonhetan na époevohomovono
heszeamaxest hestovōxz.
51 Na Jesus énōstaho na eszehō: nitaooē-
tahe neš. Na émxanomovono hestovōxz, nā
eevhaēnomotozeno.
52 Neš Jesus eszettohōn zevehonevezess
maheonehetaneo na notxozenithàzess maheo-
nemhayo, na zemomåtahess nhé zeñxhonoxzo-
tāess: tass mó niñxhōeaehozetovoevo nomazeeo

niñxhexovatovoneozheme na nínmonōxáneme.

53 Han oešēva zéveoxzemaziss maheonem-
hayo nissaatoñšhestanehemė: ax etahāne nsz-
hovevo zehōsta na zehāo zeaenonetto.

54 Neš exhestanovhōn, na estahasseozov-
hōn na estahôozovhōn hotóma zenithàziss ma-
heonhetan hemhayon. Na Peter exhoeoxsa-
nehō hako vohēs.

55 Na neš zehešexohassenomevoss hóesta
sitov zémahaeneota na zémanohamstōevoss
Peter estavestoōvhamstoehō.

56 Na nasz kasseheheo évōmaehōn zehešhōs
toxhōesta na esoss estavehōmaehō na eszettae-
hōn: zeto hetan mato emehavessvessevo.

57 Na eeztomóehō, eszehō: hée, nassaahene-
enovó.

58 Na ahasskassexoveva zenithàziss exhos-
sevōmaehōn na eszettāehōn: nasz mato ninē-
hov. Na Peter eszehō, hetan nassaanēhove.

59 Na hea noka zénimaōsta kokoyasseo zis-
taešenexova nasz mato, exhosseonissyomnettae-
hōn eszehō: onissyometometto zeto hetan mato
etxsēevessvessevo: egalileehetaneve.

60 Na Peter eszehō: hetan, nassaaheneéno
zehetto; na seeya zessoñšenaēsz kokoyax enis-
tōehō.

61 Na zenithāsz estazetaehō na évehomohōn
Petereva. Na Peter émeetanotano heēszestoz

Zenitháziss zehešešzettās zeššaaešenistōhes ko-
koyaxa, nszehešeeztomó zehešheneenovetto, na-
ha.
62 Na Peter estahōéneho na estamaxeaxaem-
hōn.
63 Na hetaneo zetóenoss Jesuseva estoto-
hoxtoēovhōn no ēoxceōmovhōn.
64 Na neš exhosspaetovhōn, na eoxcepōen'-
novhōn na eoxcenoztovovhōn: ovhanhesz niva
zeōmata? eoxcettovhōn.
65 Na hasto zenitáesz hovaeoz évešeasto-
metotoxemonovhōnoz.
66 Na zetohešeešēva zemomåtahess vostaneo
na żevehonevess maheonhetaneo na mxistone-
taneo exhoemanhoénehōn na estaeozovhōn ho-
tóma zehēszevoss eszettovhōn.
67 Ninēhov Christ? nímēstomevemeno. Na
eszettohōn: heva tā mēstomevaziss nimessaa-
onissyomåtaheme:
68 Na heva mat hotanoztovaziss, nimesaa-
nōstovehemė: na mato nimessaaénanehemė.
69 Na neš zetā zehehyaetōsz hetano zhō
heszeamaxesta hestohātamaestov Maheo.
70 Neš eszehōn nistxevoss, ninēhove tā nah
hēhya Maheo? na eszettohōn: ninhemė nanē-
hov.
71 Na eszehōno: Hena emehesshossenozeva-
tamoz hótahanheo? Tāma niešenistovon zéhēs.

CHAPTER 23.

1 Nistxevoss zémhàtanevonhess eohāehōn
na estaozovhōn Pilateva hevez.
2 Na neš eashoeettovhōn eszehōn nameovon
zeto hetan ehestometano hestaneo na ehōnes-
toman zeoxcēnanomoez Zēsaxeva énevō tāma
zehešenēhovs Christ zemaxevehonevsz.
3 Na Pilate énoztovohōn, eszettohōn: nito-
nēhóve zemaxevehonevsz zexhestanovevoss
Yotahetaneo? Na énostōehōn na eszehō: nit'-
sēenhevê.
4 Neš eszettohōn Pilate zevehoneveziss ma-
heonhetaneo na vostano, nassaameomovo havs
zeto hetan hevetovå.
5 Na émaxhosshāemomátaehōn eszehōn:
eoxcevonhoaovo nitao vostano Yotaheno že-
taševovistomossens zeñxhesseass Galilee nxset-
to zeto.
6 Na Pilate zénistomonetto Galileeeno, énoz-
taho tah hetan zeto eohestasz Galileeeno.
7 Na zeto ešheneeno zeheševesshestāes He-
xodeva zenithāsz estaešemeanohōn Hexodeva
hevez, nhe tāma hapo moévesshoe Yexušalemo
nhàno nexoveva.
8 Na Hexod zévōmôss Jesuseva estaohae-
pevetanozeho: estaohaevomatanotovohōn tozea
hako énistomonenohōn hasto hovaeva na ex-
hozeovossetanoho zévōxtatanoto hosz ovavoē-

tastoz zemeneševet's.
9 Neš eénoztovohōn hasto haeszestovå: ota
zessaanōstōheno hováe.
10 Na zevehonevess maheonhetaneo na mx-
istonetaneo, énēhōn na éñševemomaxemaehōn.
11 Na Hexod na hemeoenotxen eśsaaonoa-
tamóevhōn na estotóhoxtoēovhōn na exhon-
eosshonovhōn zevoomháziss honéōnō, na esta-
evhaešemeanohōn Pilateva hevez.
12 Na hen heto ešēva Pilate na Hexod ex-
hevessenehetovazehōn níniševoss: nista mó
émehansetamazevo seetoeš tāma.
13 Na Pilate neš zehešemohēonōmoss zeve-
honevess maheonhetaneo, na zenitháziss, na
vostano.
14 Eszettohōn: nihoeozov zeto hetan nitovå
tass nah vostan zemaehestomenoxseoxz vostano
na ōta naešeōhatamo zehetaeōs, nassaameomo-
vo havs hevetov zeto hetan hato hovaeoz ze-
maēvešemomaxevóss.
15 Hovahan na matheva Hexod: nihasse-
nešenēnahezevo hevez: na otā hovae zemeveš-
pavhessenáss essaanešeto.
16 Na mataeševeheehosz nazetaevhanizeoō
17 (Mo eoxcetoneševstomanhé maxemesses-
tovēsz nasz mooxcevhanizeohe).
18 Na émassonstoehōn seetoeš eszehōn ta-
nāseozehå zeto hetan na nínizeomotxemen
Barabbas.

19 Nhe t'sa nasz netatanoxtov zemhanez
mhaostovå na monitoenahāne moxhèsseēsta-
hamhé aenonemhayon.
20 Pilate ota zeēnanatanotovôss Jesuseva
exhosseēsztovohōn.
21 Oha émassonstōehōn eszehōn: hotxhas-
sehoehå! hotxhassehoehå!
22 Na eszettohōn zenahaoettoz: tah heno-
vaez havs zeneševs? nassaameomovo hováe
emehes̓senass: nataveheehóno na nataevhaena-
no.
23 Na estoséeyamaxehahehōn zévēstomovo-
vôss hotxásehoestoz. Na henistohestovevo na
mato zevehonevess maheonhetaneo ééxozeneo.
24 Na Pilate etañšenhessoz zehethoavoss
exešetanohōno.
25 Na éévhanizeovohōn nah nithatanoxtoz
na nitoenahanestoz zexhessēstahameziss aeno-
nemhayon nah zeto vēmov̓óss: na énešemeano-
hōn Jesuseva zetotaomešetatanotovovoss.
26 Na zistaešeasseozovóss estatanovhōn
nasz Simon zeheševeheziss, Kixenào zehestāsz
zeñxoxzz hoeoneva na évēvotaovónovo zehot-
xatoz nonópa enxevomotahōn, Jesuseva.
27 Na exhóeōevohōn maxhasto vostano na
heeo hapo zevessohaetanonavomotāes na ze-
memāes.
28 Na Jesus estazetoohō na eszettohōn: ze-

hestonahettoness Yexušalemo, nivehestaxanettoveme onitáz taomhestaxanestovaz na ninissonévō.

29 Ota ešiensz zeneaménettonsz hene zheše-
zenov, aha zsaahenissonehess heeo na mato-
neśšz zsaahenissonettanehēsz na matanan zsaa-
zešnistovohess,

30 Neš zeaszēstanovoz ohonāevohomensz
taxeanaotovemeno na hesséomensz átoaoveme-
no.

31 Na mazeševevoz heto hovaeoz hoxáehox-
zezeva zetoñšezistov zeexaonet's?

32 Na nhâ mato niš zenitass havsevoētaeon
estavessēameozehōn zistánahevoss.

33 Na zéneshoénevoss nheno Kxania zeox-
chestohez nháno exhotxhassehoenovhōn na
havsevoētatano, nasz heszeamaxesto na nasz
henamosesto.

34 Neš eszehō Jesus: Niho, vonanomova ze-
heševevoss: essaaheneenohenov zehesseneševe-
voss. Na eonissovanamovhōn hestōma na
émoñšemottozenohōn.

35 Na vostaneo éveoeoetovovhōn na mato
zenithass estohossohazetovovhōn, eszetovhōn
eoxcevostanevó zenitaziss, taxa taomevostane-
vazehâ maonissyomnēhovsz Christ zehestanāsz
Maheon.

36 Na notxeo mato estohoxtoēovhōn zeñx-

hoeotovôss na zémettovoss ohōstáxemâp.

37 Na eszettovhōn maonissyomnēhovetto hemaxevehonamevo Yotahetaneo taomevostanevhazz.

38 Na heama amxistonestoz mato émxeozéneȯ tah heama hevetov zeoxcetxistónevoss zehestass Yavanenszestoz, na Xomanenszestoz na Yotaenszestoz: Zeahānhe zemaxevehonevsz zexhestanovevoss Yotahetaneo.

39 Na nasz havsevoētatano nhe zehōsenaziss estohossemaehōn eszettaehōn: maonissyomnēhovetto Christ taomevostanevhazz na mato nínišez.

40 Hotaz nasz nhe én'nostōehōn évéoettaehō eszettaehōn: mohonōēátovôz Maheo, zetōoxz ninešeassetoē vezen?

41 Na nínišez nipevo'ēanhemâ: nihozevoxtanon, nivešeamhânon nitšezestonan: na zeto hetan essaaneševe hovae ahétov.

42 Na eszettoeōn Jesuseva Zenithâtto meetanotovéo mañxhoeoxtom nivehonstan.

43 Na Jesuseva eszettaehōn: onissyometto, nitañettaz hizešēva stavesseve zépavstanov sean.

44 Na hea vezen zesitovhōs na eaenoneozen nitao zeoxtoetāomao táe zénavxeo.

45 Na eše he eaenoneozeo na zetaomōs šeono maheonemhayon eoxóeozehō tae sitov.

46 Na neš Jesus zehešemaxehās, eszehō,
"Niho niázeneva nahešeassetano namátassoo-
må", na zehešezēs heto énāehō.
47 Na neš zevehonevsz notax zévoxto zehe-
šezenovez épevatamanatamohōn Maheo esze-
hō: zeto anoss eonissyómpavhetanehō.
48 Na nitao vostaneo zeomohēness hevehos-
saneo zevōxtomevoss hovaeoz, zehešezenovez,
épošeneeszehōn na estaevhaassehōn.
49 Na nitao zehetāhoxatamoss na hēo zeñx-
hesshoeōs Galilee énhēhon vohēs évōxtanov-
hōnoz heto hovaeoz.
50 Na ota nasz hetan Joseph zeheševēsz
maxhoemane na estapevetanevhōn na estahox-
ehaehō.
51 Na vezeno nhe exsaaamataehō zexhōe-
manistovez na zeheševstovez exhestaehō Axi-
mathea zémaevoss Yotahetaneo: nhe hapo tā-
ma mó estonōxta heszhestanov Maheon.
52 Zeto hetan esthassō Pilateva hevez na
évēstomovonhō hévōxz Jesuseva.
53 Na eanhanano na éveanano vokomšeo-
noneva na eēnanano vhosestovå ohōna évoss-
xéo, nhéno essaazešešénanēheho hovane.
54 Na hen ešēva mo épevanēnistoveneó na
maheoneš zehešhōsta.
55 Na héeo mato nah zeñxhessevessevās
Galilee exhōeoxssanehōn, na évōxtanovo vhos-

soestoz na zehešenanet's hevōxz.

56 Na estaevhōn na épevananovhōnoz mox-
ešsz na xoaneonoz, na exossotomoehōn Ma-
heoneševa zetohessoz hóemā.

CHAPTER 24.

1 Na zetoetoonā zevovoešēva maheoneš
eñxhoénehōn vhossestova, eñxhōeozenovhōnoz
pavemeeozestoz zehešepavanomevosz, na hosz
zenitaziss évessevaevohōn.

2 Na émeovovhōn ohonā ehassetanehōn
zeñxpoeoneveziss vhóssestov.

3 Na estāeszénehōn na eśsaameovohenovo
hevōxz Zenitháziss Jesuseva.

4 Na eszesshonéo zistañšenaôzetanoozévoss,
otā niš hetano énhētoevhōn eohassenoehōn
heszehenóvevo.

5 Na estaētótaeozehōn, na zetaešxamahaeše-
navôss hóeva eszettaevohōn: henae zehessenó-
zeovoss zeametanensz nāestxui?

6 Essaahoe zeto, eešēvhaoha meetanotomo-
va zexhešeēsztōess, hane zéssohoōss Galilee-
eno,

7 Zeszēs: Zehehyahetōsz hetano zet'sēmeá-
tov heázenevaevo havsévoetatanehetanistov na
zhotxásehoe na zenahaonettoz eš zeevhaohā.

8 Na émeetanotomovonovhōno heēszestoz.

9 Na estaevhasseassehōn vhossestov na éni-
tótahaovovhōn nitao heto hovaeoz zeótnokaziss

na nitao mato hosz.
10 Na nséhanevó Mary Magdalene Joanna
na Mary hesc Yakobon na mato hosz héeo ze-
vessevāevoss zexhótahaovoss heto hovaeoz
Apostoleo.
11 Na heēszestovevo astomhoxtaeon exhes-
setamezeno na eśsaaonissyomátovóevhōn.
12 Neš eohaehō Peter na estaešeassetaxeho
vhossestov; na estahessetōxeoeho na évōmohōn
vokomšeonon zehoneōvoziss oxs éaehoehōn na
estaevhaassehō, estazistoxtoetanohō heto zeēv-
hohessoz.
13 Na ota niš estaóxzehōn hen heto ešēva
zémháostov Emmaos zeheševeetto nissótoa na
oxe tāeoneva móstassenēsohan Yexušalemo.
14 Na estaometotoxstanovo nitao hováe ze-
ēvemassóhessez.
15 Na zeñxhonexov zeheñšenañšeēszevoss
na zeēveôetanonanevoss nitōoxz Jesus eñx-
hahanénevo na estaomevessevaevohōn.
16 Heexaevoz mostōhanehanhessevoz essaa-
toñšheneénovoevhōn.
17 Na eszettaevohon: henovaeoxz heto ze-
ēvetotoxstomevazessēsz nonameto, zeñšenaa-
méness na zehesseanovass?
18 Na nasz nhe Kleopas zeheševēsz zénōs-
tovôss eszettohōn: mó nihestōevostaneheve ze-
to Yexušalemo na zehessaaheneénoetto hova-

eoz zeēmāehoess nhāno heto oešēva?

19 Na eszettohōn: henovaeoxz? Na eszetta-
ehōn hevetov Jesus Nazareth zehestāsz, ovhan-
he zeohātamasz hetšezistov na heēszestov zehe-
taēt's Maheon na nitao vostano.

20 Na zevehonevezisss maheonhetaneo na
zenithāt'saneziss zehešemeatōs zistossenaes na
zehešhotxasehōs.

21 Namehanešeniétamhemê zenhésso zenē-
hov zevostanevstovot's heszestano Išxael na
mato tah heto, heto ešēva enahaonetto eš heto
hováeoz zeēvemahešenhessoz.

22 Héhe, na hosz héeo zehestass namhasto-
nan naotaeotaemaeneo zetameohassess vhosses-
tov.

23 Na neš zsaameomovevoss hevōxz zexhoé-
nevoss enhevōn zehešenevōmovoss hozeon ze-
heszemēneziss zehenettāevoss zehešeametane-
net's.

24 Na hosz zevessevāezēê etaneoxzeo vhos-
sestov na etameanov zettoet's héeo na ota ni-
tooxz essaavōmohevosesto.

25 Neš eszettaevohōn: masshāsz na nóvhae-
hasz nsztaheva, zsaaonissyomátomovohess nitao
nah ovhanheeho zeñxešeēszévoss.

26 Tah na Christ emessaazetoómenehenoz
heto hováeoz na emetaeszéné hepavatamahes-
tov?

27 Na ňeš hako éñšhesseassemēstomevhōn
Mošeeva na nitao ovhanheeho zenstotoxstot's
nitooxz hevetov.

28 Na eñxhahanehōn maoevehoen zexhóox-
zevoss na énešezeho tass estosseohoméneho̅.

29 Na exhoōnettovhōn eszettovhōn: eševest-
hōmemeno: hetoeva ešeassetto (ešhetoevenéo)
etaešhaĕš-ešenéohe na estaeszéného zistavesse-
ótaenemoss.

30 Na zexhónexov zistossemessevoss zex-
hamstōevóss exhestanano kókonoyo, évovóne-
šetano na eoxanano na émetaenovohōn.

31 Na heexaevoz estataeozezenhōnoz na ex-
heneenovovhōn: na exāeséhoveyoneozeho̅.

32 Na eszettazehōn nonameto: tah tass nsz-
tahan essaaohassehané hotóma zeñšenaēvevis-
tomovamāez meono na zistataenomoēz maheon-
ótaheo.

33 Na eohaešeozehōn zistosetóomoestoz ko-
koyasseo na estaevhazeoxzehōn Yexušalemo na
estameovovhōn zeótnokaeziss émoemanoēhōn
na mato nah zevessevāevoss.

34 Eszettovhōn zenithasz ešeevhaonissyom-
eohā na ešhoeoetovo Simoneva.

35 Na énitótahanehōn zetaevemāhessoz ho-
váe méon na zetaešheneenovovoss zeoxanot's
kókonoyo.

36 Na zéñšenazešeēszevoss Jesus nitooxz

énhēho sitov na eszettaevohōn: hekotomavos-
tanehevestoz nihoaztomotazenov!
37 Exaveohatanoozehōn na exhépôozehōn
na hea mátassooma navōmon exhōvešetanohōn.
38 Na zēszettoss: hena zehesseôzetanoozess
na hena macetanoxtoz zehesseohā nhéno nszt-
háhevo?
39 Vehōxtom naházenoz na nazehessoz: na-
tónēhov nitooxz: nímonaxan na zetōo: mátas-
sooma eoxksaahevxozeve na essaahekoneve he-
to zeheševōmess zehestátto.
40 Na neš zehešezēs évossonhōnoz heázenoz
na heszehessoz.
41 Na zeheššaaešonissyomátaet's zépaveta-
nōzet's na zexohāetanōzet's eszettohōn: Nissaa-
hozenovo hováe zemestove?
42 Na émetonovhōn hosz zehonoheziss no-
máne na hánomăpaneasseo zeñševeotaz.
43 Na exhesstanano na estomessenó zehe-
taēz.
44 Na eszettohōn hetahāne ēszestoz zehēszto-
vaziss zessonšenavessevaziss nitao hováeoz zet'-
sēemasseexanensz, zemxeōsz hesthoemanistovå
Moše na mato ovhanheéo na mato nimeozeva
(Psalms zehestohēsz) zistotoxeme nitov.
45 Na neš estataenomevonhō heszheneéno-
vetanoxzevo, nonópa zhéneénanov Maheonm-
xuisto.

46 Na eszettohōn: etahāne zehetxeo na eta-
hān etsēenhesso Christ zistosszetoomenēs na
zistosshesseohās nāestovå zenahaonettoz eš.
47 Na vešeanovetanoxtoz havs na vonano-
mevazistoz mathavs zeveštotoxemez hevehes-
tovå nimaeto nitao hestanov hesseassetto Yexu-
šalemo.
48 Na ninēhovhemė zeheneenomass heto
hováeoz.
49 Na ota nimetazenov hevistomossenestoz
nihoe: oha ñšēšhō zeto mahoestov Yexušalem
táe maešemetaness ohātamaestoz heamă zehes-
so.
50 Na estāhôozohōn nxsetto zehešhostov
Bethany na estaheama-nanhōnoz heázenoz na
évovónešetovohōn.
51 Na zenxhoénexov zessoñšena-vovónešeto-
voss éneassetaneho na estáheameozehō heama.
52 Na exhaônatovovhōn na estaevhaoxze-
hōn Yexušalem émaxepavetanohōn.
53 Na eñše-oxce-aenhoehōn maheonemha-
yon zeoxce-nemeatovoss na zevovónešeóvoss
Maheon. Amen.

Some Corrections.

LUKE.

Chap.	1, 27	read	zeheehēvsz.
"	1, 36	"	zeoxcešešeenass.
"	1, 42	"	zetosshenissonetov.
"	1, 45	"	zemēstomōsz.
"	1, 47	"	evešepevetanonotto.
"	1, 51	"	zetaomeametanoziss.
"	1, 62	"	estanóztavōma . . . . . .
"	1, 65	"	enmassoēátōestovstōenov.
"	1, 65	"	emassoheneenoeneżeno.
"	1, 67	"	eszhešemomåtaeszeho.
"	1, 73	"	Abrahamĕva.
"	1, 77	"	zístossemeenomevoz.
"	1, 78	"	niešenešehôotaen.
"	1, 80	"	zeassevōsáz.
"	2, 10	"	enšettaevohōn.
"	2, 16	"	estameovhōno.
"	2, 22	"	zistossevōsovot's.

Chap.	2, 25	"	monozevatamevo.
"	2, 34	after	zeēvhaveševeohanov read: hasto Israel hevetov, tass etc.
"	2, 45	read	——noxzeovoevo.
"	3, 7	"	šišinovozevstanéhaz.
"	3, 9	"	zexhesseohomevevoss.
"	3, 12	"	eōstaetanohōn.
"	3, 16	"	nivešēōstaezenov.
"	3, 19	"	moēmaeonitōevo.
"	3, 21	"	esséhoveonstaozeneo.
"	4, 26	"	estxamaheśe....
"	4, 39	"	estšene-nšo....
"	4, 41	"	zemassáneeziss.
"	5, 2	"	evōxtananoz.
"	5, 4	"	zexaotam.
"	5, 6	"	heonohoyonevo.
"	5, 17	"	eveoxzemāenov.
"	5, 33	"	henaetó.
"	6, 26	"	astomovhanhéeo.
"	6, 35	"	nioninxomevazistoz.
"	7, 9	"	eévhaehō.
"	7, 20	"	nañšešenēnahēn.
"	7, 21	"	zehanoéziss.
"	7, 23	"	zsaahoniametanotosz.
"	8, 5	"	Enanoéo.
"	8, 10	"	ónistomonevosz.
"	8, 15	"	zépavomaóez.
"	9, 14	"	——maxematótno....

Chap.	9, 34	"	exohōstazenéo.
"	10, 13	"	niníssonevo.
"	10, 36	"	nioxcevohóyoē.
"	12, 40	"	zsaamehaešetanohess.
"	14, 9	"	hoetom.
"	14, 31	"	nisso.
"	15, 32	omit	repetition.
"	16, 33	read	enxhesseatōoho.
"	18, 10	"	hoemane.
"	18, 18	"	zepavàtto.
"	18, 39	"	ohatōs.
"	19, 6	"	——masseztov——
"	19, 17	"	matótoa zémomenomhaostov.
"	19, 27	"	zsaahoàtō———
"	19, 28	"	estaamevovoéneō.
"	20, 6	"	nszeneahanaeneo.
"	20, 8	"	hestóemaoxzevsz.
"	20, 9	"	enanoéo. (also 14, 16)
"	20, 10	"	ópāehemenoeše.
"	20, 21	"	nissaaoham———
"	21, 8	"	zeveshoéness.
"	22, 65	"	——totoxemovhōnoz.
"	23, 11	"	bemeoenotxem.
"	24, 6	"	zésohōs.
"	24, 14	"	——massohessoz.

Chap.	1, 33	after	zeanhôtaxeōśetōsz read mátassooma.
"	3, 11	read	naōstanon zeheśevōxtomaz.
"	4, 8	"	hevovistomosseon — messestoz.
"	5, 30	"	namessaatonśe———
"	6, 29	"	zehesthozeoestov.
"	6, 45	"	niveeoemešmaszhemẽ.
"	7, 4	"	mxheneenatanotovazetanatto.
"	7, 27	"	zeñxhestaet's.
"	8, 9	"	———nonochōehonȯ.
"	8, 10	"	nissaahavsevhoemaotāe.
"	8, 14	"	onissyom.
"	8, 24	"	mássaaonissyomátahess.
"	8, 37	"	zexomaxoxta———
"	9, 4	"	zeheššóeśēve.
"	9, 11	"	naamhae.
"	9, 21	"	———vōsanetś.
"	9, 41	"	ehestoomota.
"	10, 15	"	zehešheneenōs.
"	11, 19	"	eoxcenhaoxzeva.
"	11, 32	"	estaavaoho.
"	11, 55	"	haetto.
"	12, 3	"	estaohāoemeneo.
"	12, 13	"	———haassethoeovov———.
"	12, 20	"	zenvesshoehaoenoss.

Chap.	12, 22	"	enxhôoetov———.
"	12, 38	"	natótaheonan.
"	14, 2,3	"	vovetȧ—not vovotȧ——
"	14, 7	"	mxheneenovessenhō.
"	14, 22	"	etovan.
"	15, 3	"	nieśhoxeáme.
"	15, 11	"	—totoxstomevazenovoz.
"	16, 14	"	zeamhae.
"	16, 20	"	nszeanovetanom.
"	16, 21	"	eoxceanovae.
"	17, 10	"	navohůyo———.
"	17, 11	"	maheon.
"	17, 20	"	mehosseo.
"	18, 25	"	mās eonēhovetto.
"	18, 31	"	hoemaota.
"	19, 4	"	nihoeozt———
"	19, 6	"	zeenaessehoehȧ. (see also 15).
"	19, 42	"	exhahanettaneo.
"	20, 2	"	zeēnanovoss.
"	20, 4	"	—amemeohe-ōno.
"	20, 12	"	zemehaeśeȧtaenat's.
"	20, 30	"	hevōseonevo.
"	20, 30	"	zsaamxeôhanehesz.

In the Gospel of John always read *"nihoe"* instead of *niohe.*

Wherever "hôot" (to come to) is spelled hô-hot or hôhoxt, cancel the "h". Also in oniss-yomhát cancel "h".

In reading difficult words always stop after infixes and not in the middle of them,

Cheyenne Alphabet.

I. VOWELS.

A, a, as in ma, maha, mata, like a in "father".
ā, as in nāena, nānhôn, contraction of two "a" sound.
ă, as in navōxtă, is a short "a".
á, as in máp, náz, is expired "a".
å, as in momåta, is whispered "a".
á, as in momáta, is accented "a".
ȧ, as in makȧt is a and e contracted–German ai, ei.
â, as in nhâ, navâxs, is a and o contracted–German au.
E, e, as in messestoz like e in "lesson".
ē, as in naēta, epevohē, contraction of ee.
ĕ, as in hēhĕ, is a short "e".
é, as in émesse, is an expired "e".
e̊, as in namakȧtaeme̊, is whispered "e".
é, as in eééoz or hé is accented "e".
I, i, as in onissi, nimesse, like i in "marine".
í, as in nímezz is expired "i".
O, o, as in homotom, mehosséo like o in "God", "home".
ō, as in navōmŏ is contraction of oo and corruption of u
ŏ, as in hóŏm, zevōxtŏ, is short "o".
ó, as in óvōmosz is expired "o".
o̊, as in eszettohōno̊, is whispered "o".
ô, as in naôzetano is contraction of o and e as in "boy".
ó, as in tóe is accented "o".

Gheyenne Alphabet.

u as in navūxz like oo in "pool".
This letter is rendered by ō.
as in onissyom, like y in "yes".

II. CONSONANTS.

b, bébe, as in "beast".
c, axc, as ch in "church".
g, gośs, as g in "go".
h, hetan, as h in "hen".
k, kaess, as k in "kill".
m, maxsz as m in "máp".
nananovo̊, as n in "no".
napanotto, as p in "paper".
q, nisq, sounds like "coo".
s, soss, as s in "snake".
š, šeš, as sh in "she".
t, taxta, as t in "tumble".
v, veno, latin v–ué
x, xama, as ch in German (hard).
z, Zezestass ts or German z.

